TUDOR ARGHEZI • SCRIERI • 4

Supracoperta şi coperta de *Petre Vulcănescu*

Desene din manuscrise

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI

4

2008 - Prof. P. Tugui

VERSURI

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

FABULE

FABULA

Robul neputînd, pe vremuri, să crîcnească,
frînt în jug,
Fără ca să fie-n tîrguri spînzurat ori pus pe rug,
Totuş, findcă trebuinţa de-a cîrti e omenească,
Cuteza, ascuns în pilde, ticluit să se rostească.
Strecurată-ntre durere, lege şi fărădelege,
Pilda fiecare după mintea lui o înţelege,
Încît, mai întortochiată în urzeala ei oleacă,
Nu mai aţîţa stăpînul şi-ncepea şi lui să-i placă.
De altfèl, şi chiar mustrarea ce i-o face înţeleptul
Vine mai frumos cîrmită decît otova,
de-a dreptul,
Şi se cade şi blestemul, pentru cît mai mult folos,
A fi spus şi scris frumos.
Pildă, fabulă, zicală, snoavă, haz şi ghicitoare
Au slujit să-l mai mîngîie omului de tot ce-l
doare,
Însă fabula-i o pildă-n care omul, cum o face,
Pune a vorbi pe faţă-n locul lui pe dobitoace.
Şi cu toate că nu schimbă lesne răul arătat,
Povestind, de o cam dată cugetul îi e-mpăcat.
Prefăcîndu-se pe sine-n fiară, oaie sau maimuţă,
Nu-şi mai iartă nici stăpînul, nici pe sine
nu se cruţă.
Lupul, mielul, leul, mînzul, cîine, şoarece, pisoi
Stau în fabulă, de sfadă, ca la teatru, cîte doi.

Cel mai tare-l gîtuiește pe mai slabul, cel mai
des;
Cel puțin așa, pe timpuri, era tîlcul înțeles.

Puricînd letopiseții slovelor, din fir în păr,
Fabula e născocirea unui rob, într-adevăr.
Grec neștiutor de carte, zdrențuros, urît
și șchiop,
Se chema cu o poreclă și i se zicea Esop.
Bănuiala, în grecește, care-ncearcă să te prindă-i
Că te vezi, după poreclă, în Esop ca în oglindă.
Dar pe cît era de slut,
Pe atît deșteptăciunea îl făcuse mai temut.
Vezi că mintea și gîndirea, fie veacul cît de prost,
Au avut întotdeauna,-n lume, cît de cît un rost,
Căci ca pila, amîndouă rod și lanțurile grele,
Care se desfac pe-ncetul, slabe ca niște curele.
Cu o vorbă scăpărată, ca din bici, într-o scînteie,
Plăsmuirile lui repezi aveau toate cîte-o cheie.
El ajunse-o marfă vie și, din bîlci în bîlci,
vîndut
Ca un cal și ca o vită, o lua iar de la-nceput.
Cocoșat, pipernicitul era ieftin la cîntar.
Un cumpărător, o dată, îl pusese bucătar,
Că știind în slutul casei cîtă minte se ascunde,
A crezut c-așa mai lesne, încurcîndu-l,
să-l înfunde.
Deci, îi porunci s-aducă ce-i mai bun și dulce-n
lume,
Pregătind ospăț de prieteni într-o zi din an
anume.
El aduse limbi, din piață, numai limbi,
în coșuri pline.
Și mîncînd tot limbi mesenii, erau gata să leșine.

Ce-i mai dulce decît limba? zise robul.
Ea mîngîie,
Farmec dă şi mulţumire, proslăveşte şi tămîie.
La alt praznic, nu ştiu care, l-a chemat stăpînul
iar.
Să-mi aduci acum, îi spuse, ce-i mai rău
şi mai amar.
Şi Esop tot limbi aduse, răspunzînd că, şi suavă,
Nu se pomeneşte-n lume mai a dracului otravă.

Fabula de-atunci încoace s-a lărgit
cu toate-acestea,
Soră geamănă cu gluma, păcăleala şi povestea,
Şi o mai lărgim, cu voia cititorului, şi noi,
Adunînd în cusătură cîteva altiţe noi.
Într-o fabulă dibace, adevărul, din belşug,
E ţesut în frumuseţea graiului, cu meşteşug.
Poate fi cînd poezie, cînd surîs, cînd pişcătură,
După cum se-ntoarce acul şi izvoadele te fură,
Altădată-n căptuşeală, pe furiş, dar azi pe faţă.

Fabula cu care-ncepem ţine locul de prefaţă.

BĂŞICA DE SĂPUN

—«O să-ţi povestesc din cer»,
Zise umbrela din cuier.
—«Eu aş vrea ceva să spun
Din azur», zise băşica de săpun.
—«Am şi eu un cuvînt, —
Zise răzătoarea de ciubote, — despre pămînt».
—«Despre lumină n-am isprăvit»,
Zise dintr-o cutie un chibrit.
—«Cînd o să vorbesc şi eu, —
Zise tigrul de cîrpă, — tremură cerul
cu Dumnezeu».

—«Nu mă siliţi, încă nu m-am vărsat»,
Zise paharul de apă, gol şi crăpat.
—«Glasul mi-l voi ridica
Profetic», zise trîmbiţa de tinichea.
—«Sînt cu zăvor şi cu cheie»,
Zise nasturele care se descheie.
—«Vîrful meu fulgeră şi străpunge, —
Zise lancea de mucava, — unde-ajunge».

Toate aceste obiecte minunate
Uitaseră că sînt imitate.

ŞOIM ŞI FATĂ

Vultùrul prigonit de vînt
Căta scăpare la pămînt,
Şi fulgerul îl răsturnă-n fereastră.

Acolo înşira pe aţă-albastră
Mărgele, o domniţă, ca-n poveşti.
— « Intră! îi zise. Şoimule, tu eşti?
Te-am cunoscut de mult şi te aştept,
Dar te lovişi de turnul meu în piept.
Nu erai tu, pe sus, peste palate,
Rotindu-te-n singurătate,
Cînd te-am chemat din frumuseţile pustii,
Şi tu te afundai mai tare-n sihăstrii,
Viteaz în zbor, înverşunat în luptă
Cu negura neîntreruptă?
Semeţ de slavă, slava te-ncovoaie.
Ţi-a frînt avîntul, te-a zvîrlit în ploaie.

Binevenit fii, şoimule, în casă.
O să te-mbrac în zale de mătasă
Şi o să-ţi pui brăţări în ghiare,
Inele cu mărgăritare
Şi pene mari de aur între pene.
Să te înnalţi între stihii viclene,
Să tragi din nou hotar punctat cu stele,
Pajura mea, împărăţiei mele.

Decît să-mi toarcă mîţele-mprejur
Mi-ar fi plăcut, fireşte, un vultùr.
Ascultă, e mai cald aci ca-n pisc şi ceaţă,
Vreau să se joace şoimul cu ghemul meu de aţă.
Şi-ţi voi mai face-un dar domnesc.
Cu lanţ uşure ghiara-ţi împletesc.
O să te pui pe steaguri, pe bani şi pe peceţi
Şi ai să-nveţi ce n-ai visat să-nveţi.
Pe-o parte împăratul, pe cealalta hultanul.
Al doìlea pe ţară. Ce vreau, vrea şi sultanul.

Ia vin' să vezi cum se trăieşte
Adevărat şi bine păsăreşte.
Pietruşii, mierle, granguri, ciocîrlii
Se simt la larg în colivii.
În curte, fericitele-orătenii,
Le poţi vedea, sînt sumedenii.
Privighetoarea cîntă mai frumos,
Ochii de cînd c-un vîrf de ac i-am scos.
Nu mai putea
Cînta, aripa de-şi vedea.
Cu ce mă laud însă sînt coconii
Mei scumpi, cuminţi şi blînzi, claponii.
Găină şi cocoş, cam pe din două,
Ei sînt aproape-n stare să şi ouă.
Nu turbură, nu strigă, nu cer nimic. În pace
Şi-n ascultare, fraged, şi sufletul le tace.
Vultùr ursuz, ia pildă şi-ţi înmoaie
Pana de fier, ca lîna de àgniţă şi oaie.

Ai dat ceva? Un zbor pierdut agale
Între Tării şi stele, în spirale.
Şi ca să te putem avea,
Noi te-am făcut de bronz şi tinichea.

Nu ți-a plăcut nici zahărul, nici cușca,
Și-abia de te-am ajuns cu pușca.
Nici preaslăvitul împărat
Nu te-a putut avea neîmpăiat.
De-acum al nostru ești de viu.
Și-o să-ți aleg și-un nume. Nu vrei să-ți zic
scatiu? »

La pipăitul fetei, între dalii,
Șoimu-și lăsa, deschise evantalii,
Arìpile în mîinile gingàșe,
Rămas ca un copil fără cămașe.
Își desfăcu de voie bună
Ghiara rănită de furtună.
Încovoiata unghie de fiară
I se-ndulci, muiată-n mir și ceară,
Și s-a simțit intrînd într-altă fire,
Blajină, de tămăduire.

— « Dar ce văd? zise fata de-mpărat,
Care-l văzuse numai în zbor și legănat.—
Stăpîn pe uragan și peste vii și morți,
Mă mir de ghebă, cum o porți.
Numai în zbor ești învățat
Să nu fii strîmb și cocoșat?
Cum poți să fii de zbor în stare
Cu cîtămai movila în spinare?
Nu m-așteptam, spun drept, să fii atît
De-mpiedicat și de urît.
Ți-aș face și-o mărturisire,
Eu te-am văzut mai sprinten, mai subțire,
Și urmărind în slavă drumul tău
Te-aș fi crezut mai falnic, mai flăcău.
Mă uit mai bine. Gîndul mi se-ncurcă,
Erai vultùr și ai rămas o curcă.

Te-aş pune-n curte, dacă nemîncate
Ar mai rămîne curci adevărate».

Dar adormind, domniţa l-a uitat.
A doua zi nu l-a mai căutat,
Şi nici a treia, nici a zecea zi
Gîndul domniţei nu se mai trezi.

Vultùrul vede vînt şi vrînd să zboare
Dă de tavan şi cade pe covoare.

Cine te-a pus, domniţă, s-o răsfeţi,
Să-i dai făgăduiala altei vieţi
Sălbatecei şi negrei zburătoare,
Dacă o uiţi în turn, la închisoare?
Ea nu mai e, domniţă, fie-ţi milă,
Nici pasăre de curte, nici acvìlă.

FLAUTUL DESCÎNTAT

Argatul, auzind că-l cheamă,
S-a turburat, de bună seamă,
Şi ce mira mai mult oierul
E că-l chema la curte chiar boierul.
Stăpînul, trîndăvind în slava lui,
Nicicînd nu se-arătase şi nicicui,
Şi simbriaş la staule de-o viaţă,
El nu ştia măcar cum e la faţă.

Gospodăria lui de prin Amiazamare
Se cîrmuia de sus, din depărtare,
Cu mori, cu turme, cu bucate.
Doar pe la cîştiuri, din cetate,
Trăgeau în sate, într-acoace,
Încăpătoarele cerdace,
Carele-nnalte (putini, boloboace,
Coşuri şi papuri) încărcînd cu plin
Caş, miere, grîu, porumb şi vin.

Sămînţa brazdei grase, muncită strîns şi crunt,
Din spicul cu mustaţă, zbîrlit, cu miez de unt,
Şi sacii grei cu aur de mălai —
Plecau în coviltirile cu cai.

Portocalii, știuleții-mpletiți cu boaba mare
Ca niște faguri de mărgăritare,
Culeși cu patru fote curate, de pănuși,
Ieșeau din subsuoara cocenilor, păpuși.
Și toate, vii, ogoare și prisacă,
Urneau din bătătura uscată și săracă,
Și se ducea puhoiul plăvanilor, agale,
Ca satele, devale.

Ba oamenii puteau să creadă
Că sînt purtați ca o cireadă,
Nu-mi mai aduc aminte și am uitat cu cîte
Gîrbace și ce feluri de joarde și de bîte.
Căci între oameni și stăpîni
Era un gol zidit, ca la fîntîni,
În care apa suie-n gol de-a gata,
Tîrîte sus cu lanțul și găleata.
Izvorul nu se poate nici uita
În ochii celuia ce bea,
Nerăbdător țîșnirea să i-o soarbă
Cu gura lacomă și oarbă.

Din pricină de ziduri și de gol
Și pasărea lua calea de ocol.
Poruncile peste moșie
Veneau pe la isprăvnicie.
Ispravnicii, pe lîngă ei,
Aveau alți mulți isprăvnicei,
Și-aceștia calfe, ucenici
Mai mari, mai mijlocii, mai mici;
Dar fiecare se-mputernicise
Cu un crîmpei din pravilele scrise,
Și fiecare-și ascundea la sîn
Fărîma lui de petec de stăpîn.
Trimise, spuse și umblate,
Poruncile-ajungeau schimbate,

Şi tot mergînd din ins în ins
Soseau pe dos, parcă-ntr-adins.

Stăpînul, n-aveai voie, ca pe moaşte,
Nici de-a-l zări, necum de-a-l mai cunoaşte.
În dreptul buzelor şi-al feţii
Făceau de strajă logofeţii,
Şi dintre ei spătari, scutari,
Păzeau fruntaşii cărturari.
Stăpînul de ogoare şi de ape
Era un bun al slugilor de-aproape,
Şi cînd voiai să-ţi vezi cîrmacii
Ţi-eşeau nainte psalţii şi tîlmacii.
I-ai fi privit:
I-ai fi mînjit.
I-ai fi rugat:
I-ai fi spurcat.
Cînd lacrima nu ştie de zăbavă,
Oftatul nu e de ispravă,
Necazul însă nu tihneşte
Şi nu-i pe boiereşte.
Te-apucă, taci! şi taci dacă te doare,
Că se deoache pofta de mîncare.
Şi nu ştiiai, ca vai de capul tău,
De nu-ţi era mai bine cînd îţi era mai rău,
Nedumerit, ca vai de tine,
De nu era mai rău cînd îţi era mai bine.

Porni cam pe la toacă...
Mai mult decît să-l bată, ce putea să-i facă?
O să-l omoare? o să moară.
Nu moare doar un rob întîia oară.
Ajunse, după ornic, pe la şase,
Cînd soarele se uită printre case
Şi cată înnapoi.
Cu chivăre, la uşe, şi suliţi, erau doi.

Porunca e poruncă. L-au lăsat,
Ciobanul a intrat,
Murdar de năduşeală şi de praf.
L-a dus din spate un vătaf,
Trăgîndu-şi prin belşuguri de odoare,
Ca vai de lume, bietele picioare.
Şi nu putea să-şi vie-n fire.
Era ca o biserică şi ca o mînăstire,
Clădită parcă de Satana.
Parcă-i simţeai duhoarea şi pulpana
Foşnite prin unghere.
O àltfel de-ntocmire şi putere
Decît la stînă şi la plug,
Altfèl de meşteşug
I se vădeau argatului la curte.
L-au mirosit cîini lungi cu labe scurte,
L-au miorlăit pisicile, cu blană
Molatică şi nazuri de cucoană,
Trîntite-n perini cît sofaua
De-o lene tremurată ca damblaua.
Umblînd în colivii să se atîrne
L-au rîs şi papagalii cu pliscurile cîrne.
Un maimuţoi dădea-n căruţă
Un alt soi de maimuţă,
Iar un vultùr cît omul, subt zăvor,
Smucea de o cătuşe bătută pe picior.
Săli mari în care timpul tînjea şi adormise,
Şi cimitire-nchise.
În lustrul pardoselii de lespezi reci, de ceaţă,
Zăcea o licărire de cremene şi ghiaţă.
Păreţii, de la podină la grinzi,
Unii dădeau într-alţii cu oglinzi,
Şi împătrit de zece ori, în coadă,
Veneai, în loc de unul, o grămadă.
Şi te sfiiai de sine-ţi ca de nişte
Străini iviţi în privelìşte,
Din ape sure, lungi ca nişte strane.
Avea şi glasul umbră-ntre icoane,

Dînd zvonuri pe șoptite din tăcere,
Din încăpere-n încăpere.
Ion, văzîndu-se o sută,
A dat să strige: — « Doamne-ajută! »
Și glasul lui, ca-ntr-o pustie
Stîrnită, s-a făcut o mie.
Se răzgîndea și șovăia să calce
Pe scoarțe și covoare cît o falce:
Nu mai văzuse de cînd e, Ion,
Odăi cît o pășune și preș de un pogon.
În străni, cu papuri la spinare și șezut,
I se părea că vede ce nu s-a mai văzut.
Și ca o capră șchioapă, pe trei căi,
Se-mpiedica de praguri și odăi.
« Bine-o trăi boierul, își zise, și nu-i chip să
Nu-l jinduiască omul. Dar mai bine lipsă. »
— « Doamne! ofta ciobanul abătut,
Mai rău tu nu m-ai fi bătut. »
Și se sucea tiptil prin casă,
Înfricoșat că spaima îl apasă.
Și îi venea să-mpungă-n zid, să mugă,
Cătînd cu ochii ușe, ca să fugă.
Că-și aducea mîhnit aminte
De tihna lui de mai nainte
Și încerca dintre comori să scape
Ca din răspărul unei ape.
— « Nici n-ai venit și vrei să pleci? » îi zise
Stăpînul, care-l auzise.

— « Ce faci la curte? » l-a-ntrebat.
— « Cioban sînt, sărut mîna, și argat. »
— « Și cum ești poreclit? »
— « Ion », răspunse prea smerit.
— « Și ce simbrie ai? »
— « Ițari, obiele și o chilă de mălai,
Și-un miel de Paște, cînd îs mulți, cucoane. »

— « Şezi còlea, lîngă mine, jos, Ioane, —
Zise boierul, hotărît şi tare. —
Mai am o întrebare:
De unde-ai învățat să cînți din flaut?
Că de-aia te-am chemat, ca să te laud.
Ba, te-am chemat şi pentru altceva. . .
Vezi casa asta? E a ta.
Nu poţi rămîne fără parte,
Argat şi slugă pîn' la moarte.
Te-am auzit cum cînți şi-mi place.
Apropie-te, vino mai încoace.
Şi şezi aci, pe jilțul meu.
E-al tău, ți-am spus, fă ce zic eu.
Stăi bine, ce te ghemuieşti?
Tu nici nu ştii ce meşter eşti
Şi ce cinstire ți se mai cuvine
Față de unul nensemnat, ca mine.
Nu am o fată, că ți-aş da-o ție,
Ca-n basme, o domniță cu împărăție.
De-aci nainte, vreme nouă,
Vom face viața pe din două,
Deşì prea bine înțeleg
Că ți se cade totul pe de-a-ntreg.
C-ar trebui, cu-adevărat,
Tu să fii domn, şi eu argat.
Flautul tău e flaut descîntat.
Văzuşi de ce te-am fost chemat?
Ghiersul ți-e dulce, graiul ți-e ales
Şi are tîlcuri bune, cu-nțeles.
Tu trebuie, de-aci nainte,
Să faci numai atîta: ghiersuri şi cuvinte.
De o cam dată-ți dau din toate
O legiuită, sfîntă jumătate.
Întinde mîna, ia-le:
Nu-s ale mele, 's-ale tale.
Ți-ajunge? Nu măsor cu cotul
Şi, dacă vrei, zisei că-ți dau şi totul. »

Ion își zise: « Doamne, cel din cer,
De spaimă-mi vine iar să zbier.
Nu e aievea, ăsta-i vis
Și numai Duhul rău mi l-a trimis. »
Că-ntr-adevăr, Ion argatul
Îl deslușea-n boier pe Necuratul.
— « Stăpîne, zise, nu mai știu:
Sînt sănătos, sînt mort, sînt viu?
Un lucru știu, că sînt năuc.
Cînt și eu ca o cioară, ca un cuc,
Și niciodată nu m-aș fi gîndit
Că fac ceva deosebit.
Eu am crezut, să fie zicala mea iertată,
Că flautul nu-mi face o ceapă degerată.
Îl cerc și eu, așa,-ntr-o doară,
Și suflu-n el și-acum ca-ntîia oară.
Berbecilor tăi, poate, le plăcuse
Și babelor cu caiere pe fuse,
Și asculta la flaut și un ied.
De-mi spui și dumneata încep să cred.
Ia seama însă, doamne, voia bună
Să nu ne dea de gol și de minciună.
Am auzit odată că mai-marii
Se sărutau la chef cu lăutarii
Și că treziți, a doua zi, de greață,
Îi trimiteau la ștreanguri cu dis-de-dimineață.
Ori, poate, neavînd boier în loc,
Umbli cumva să-ți bați de mine joc?
Că n-are rost să pui pe mine preț
Și să mă faci din slugă cîntăreț.
Lasă-mă slugă, nu mă vreau stăpîn,
Ca să mă țiu de domni și să-i îngîn,
Să-mi fie frică de le-oi zice ba,
De voi tăcea cînd ei m-or întreba.
Că mă cam sperii de-ntrebare
Și nu prea intru-n voia lui cu fiecare
Și n-am la toată vorba nici răspuns.
Am un stăpîn: nu-mi este de ajuns?

Cu ceialalți, mai mici ca dumneata,
Îmi e mai lesne a mă descurca.
Scăparea bacilor desculți
E că nu vor stăpîni prea mulți.
Dacă mă fac boier poate că-i bine;
Nu te mai țin de rău, în gînd, pe tine.
Ca să-ți ferești, Ioane, tu, gîtița, de ștreang,
Dator ești tuturora metanie și hang,
Și poate că, dintr-una într-alta, niciodată,
Așa e boieria, nu scapi față curată.
Și facem, mi se pare, și tîrla de ocară,
Stînd pe la ușe, ploconit la scară.
Rînjit în silă, pînă la urechi,
La musafirii tăi, și noi și vechi.
Să casc de cască ei și, la sudalme,
Să mă ridic și să le bat în palme
Și să mă strîmb și să mă-nchin,
Să zic la toate: „bine" și: „amin".
E greu să mă mai țugui, să m-ascut,
Că niciodată nu m-am prefăcut.
Orice-aș mai fi, o să rămîi ce-am fost,
Ion, ciobanul de la oi, cel prost. »

— « A da-ndărăt nu se mai poate,
Ți-am așezat și drepturile toate.
Uite și cheile de la palat.
L-am pregătit și-așteaptă încuiat.
Are odăi cu arme și podoabe,
Fecioare dintre roabe,
Uleiuri, mirodenii, te mîngîie
Cu bun miros de rodii și tămîie.
Desprinse pletele, mai jos de șale,
Așteaptă pipăitul degetelor tale.
Leapădă straiele frumos,
Dă chica și căciula jos,
Și lasă-te în voia lor, la fete,
Alt chip să-ți facă, palid, măi băiete.

E un palat, cum ai să-l vezi,
Pe dinlăuntru cu grădini și cu livezi,
Poteci de sticlă, ca atlazul,
Leagă amurgul brazilor cu iazul,
Și apa de mătase
A mir și trandafir și ea miroase.
Ioane, nu ești om de rînd,
Și vreau de-acolo să te-aud cîntînd. »

— « Bine, jupîne, zise, mă voi duce. »
Și din opinci la creștet el și-a făcut o cruce.
« Vezi, Doamne, — s-a-nchinat, — încalte,
Nu m-ai ferit de treptele înnalte. »
Și zise-n sine: « Ai s-ajungi ciocoi.
Cum ne mai înțelegem amîndoi?
Între boieri și-ntre vădane,
Mai pot să-ți zic, eu, ție, mă, Ioane?
Cînd te-ndrăgesc mai-marii nu-i semn bun,
Mai bine-mi da o pungă cu tutun
Și un amnar ori un chibrit,
Și-aș fi și eu mai mulțumit.
Că domnii ăștia sau te duc în poală,
Sau te alungă-n pielea goală. »

Cînd a intrat, aidoma s-a și-ntîmplat.
Era o țară, nu era palat.
« Prințul » Ion era de mult dorit,
Dar straiele nu și le-a primenit.
Femeilor ce l-au cuprins cu grabă
Le-a spus: — « Duceți-vă, vedeți-vă de treabă ».
Pe robii-ncovoiați în temenele
I-a slobozit de munci și cazne grele,
Iar bucătarilor, care-ncepeau să frigă,
Le zise: — « Mie dați-mi mămăligă.
Voi să mîncați bucatele, vînatul
Și tot ce are mai gustos palatul.

Eu cu atît mă mulțumesc,
De felul meu sînt pustnic și postesc.
Deschideți mare poarta mea,
Să intre și să iasă cine vrea.
Toți oamenii-n cămașe albă
Au dreptul la dreptate și la jalbă. »
El nu se-atinse nici de pat
Și s-a culcat încins și îmbrăcat,
Zgîrcit pe bîtă, frînt,
Lipit, ca rădăcina, de pămînt,
Și-și zise: « Spune gîndul, să-l ascult,
Că asta n-o să ție mult »,
Și mai străin de cînd trecu hotarul,
Și-aduse într-o seară și măgarul,
Și cîinii, în palatul mohorît,
Și oile, să-i ție de urît.

A stat ce-a stat acolo, cu hrisov,
Între răchiți și trestii, în ostrov.
Un timp de vreme, soarele
A luminat și-ntunecat izvoarele,
Și luna-și lua lin drumul prin zăvoaie
Culcată pe un nor, ca pe o oaie.
Chiar într-o noapte de furtună mare
Veni vătaful domnului călare.
— « Ai să te muți, Ioane, din conac,
Că flautele nu-i mai plac.
Are auzuri și urechi mai multe,
Și alte scule vrea s-asculte.
Dar lasă-ți flautul în cui,
Cu suflu-n el, că suflul e al lui. »

JUDECATA

Domnul a chemat odată
Arborii la judecată,
Ca să vadă ce rod are
De cu vară fiecare,
Că de cînd nu mai gustase
Roadele, se-nstrăinase.

— « Îți e de-a mai mare dragul,
De frumos și-nnalt ce-i fagul.
Uriașule ce ești,
Spune nouă ce dorești. »

Cît e de fălos și tare,
Fu jignit de întrebare
Și, uimit că-i cercetat,
S-a gîndit, s-a căutat. . .
Scoase dintr-o hîrtioară
Un crîmpei de cuișoară.
— « Ce nimic la ce zăplan!. . .
O să mai aștept un an.
Și de-o fi iar de pomană
Te voi face buruiană. »

— « Dar stejarul? Să-și arate
Vîrfurile-ncununate.

Ține cerurile-n brațe,
Vrea de stele să se cațe
Lumea-ntreagă s-o cuprindă.
Rodul tău? »
— «Un sfîrc de ghindă. »

— « Mi se pare că gorunii
Sînt cam neamuri cu păunii...
Numai umbră-n codrii mei
Şi nici ea nu dă din ei.
Umbra n-are rădăcină
Şi-i țărînă de lumină.
Se muncesc de-o veșnicie
Şi-au rodit o gămălie. »

— « Unde-i bradul, că nu vine? »
— « Auzì și-i e rușine. »
Bradul iese înnainte
Drept, în sfintele-i veștminte.
— « Atît faci, sfinția-ta,
Mînătărci de mucava? »

— « Plopii-astupă zorile
Şi adună ciorile.
Nu știu salcîmii ce vor
A păzi cu ghimpii lor.
Salcea, păcatele mele,
Face moțuri și nuiele.
Barem dudul face dude,
Ia, niște burice ude,
Dar dă schitului un pic
De miere și borangic. »

Folosind atunci prilejul,
Iată-l că sosi și vrejul,
Nechemat, cum a putut,
Și, tîrîș, a străbătut
Spinii, pirul, praful moale,
Cu dovleci de opt ocale.
— « Am adus niște urcioare.
Luați-mi-le din spinare.

De cînd mi le-am aninat
De grumaz, m-au deșelat.
Nu sînt, Doamne, prea puține
Și, cum vezi, îs toate pline.
Le-aduc, hăt! din Sucevița
Și n-am rupt nici cobilița. »

MÎHNIRI DE TÎNĂR CĂRTURAR

Cum să o las? Nici ea nu m-a lăsat
Pîn' la bacalaureat.
Şi nici să mă gîndesc nu-mi vine.
Că toate clasele le-a preparat cu mine,
Teme greceşti şi versiuni latine.
Nu mi-a făcut, sărmana domnişoară,
Cosmografia mai uşoară?
Nu mi-a sucit urechile tot ea
Cînd nu-mi intra deloc în cap cîte ceva?

Dar, Doamne, i-ai dat voie să se nască,
Şi ai făcut să o cunosc, să mă cunoască.
Tu i-ai permis să facă două doctorate,
Tu ai ţinut-o-n universitate,
Să-nveţe reguli şi cuvinte.
De ce mi-ai scos-o tocmai mie înnainte
Şi cum,
Să mă frămînt aşa de mult acum?

E galeşă, fără-ndoială, simţitoare,
Sufletul ei mai dulce-i ca o floare,
E bună, şi gingàşe, şi blajină,
Dar, Doamne, e cît o maşină.

O voce de portar, de-ngrijitor,
Un pas, o claviculă, un picior,
Fără pereche, Doamne! Şi ce gură!
Ce pipăit! Ce zîmbet! Ce căutătură!

Cînd mi-a mărturisit, pe scară, tinereşte,
Că suferă şi mă iubeşte
Şi că m-a aşteptat
Să cresc,
M-am înfricoşat,
Tată ceresc!
Am simţit întîia oară
Cum bate-o inimă de profesoară.

Are treizeci de ani mai mult ca mine,
Opt coţi înnălţime,
Dar în făptura ei ceva virginal.
Ştie pe dinafară Iliada, în original,
Sonetele lui Petrarca,
Pe Goethe, pe Calderon de la Barca.

Mi-a spus cu glas de pitulice:
— « Să-mi zici Beatrice »
Şi, ca un strănepot,
Am văzut că nu pot.
Eu îi zic domnişoară,
Şi mă-nfioară
Să nu-i vorbesc cu sfială
La persoana a doua plurală.

Dacă mă mîngîie, mă doare.
Mîna îi e ca o răzătoare.
Nu-i o ființă, Doamne,-i un dulgher,
Deprins cu sculele de fier,

Cu buşteni, cu grinzi, cu răngi şi rindele,
Vai de păcatele mele!

Mă contemplă languroasă
Şi mă răsfaţă delicat cu şoapta cea mai groasă.
Doamne, cel ce faci firul de iarbă,
Numai mustăţi nu are şi barbă.
Ce să mă fac, Doamne, acuş?
Nu e fată de măritat, e un lăcătuş
Cu ochelarii, mari, pe nasul mic,
Calcă-n pantofi cu călcîie de gumă
Şi merge rigidă, solemnă, ca un dric
Împiedicat în brumă.

Ce să-i spui Dascălului sentimental?
Că e un cal,
Ca un cal de cioclu,
Cu valtrap şi binoclu?
Că miroase a pipă
N-ar fi nimic, Doamne, dar ţipă!
Să-i spui că ar fi mai bine
Să-şi depărteze niţeluş inima de mine?
Nu vreau să fiu bărbat de doică!
Să mă legene o troică,
Un camion, un car!
De-ar fi de două ori mai tînără, măcar!

S-a răstit la mine să o sărut
Şi, Doamne, n-am putut.
Nici nu m-am priceput.
Şi m-a bătut!

Cînd ne-ntîlnim, e ca o şiră de paie
Lîngă o copaie.

Mi-e frică, Doamne, șovăi în contraste,
Între fericire și năpaste,
Că domnișoara nu vrea să moară
Nici profesoară, nici domnișoară.

Fă ceva. Dă o muscă, dă o boală!
Sau fă-mă iar de școală.
Năpîrlește-mă, Doamne, de tuleie,
Fă-mă femeie
Sau fă-mă iar băiat.

Să mai dau un bacalaureat.

NATURĂ MOARTĂ

Sufrageria nu ştiu să fi vorbit vreodată
În stihuri ori în proză—şi cred căₙn orice gen
Să le surprindă graiul, ar fi rămas mirată
Însăş urechea Domnului Jean de la Fontaine.

Tacîmurilor, linguri, furculițe și cuțite,
Le-am auzit revolta pe șoptite
În spălătorul din bucătărie.
—« Noi nu slujim decît cu farfurie
Şi stăm numai atît la masă
Cît se dumìcă felul de mîncare grasă,
Şi repetăm o singură figură:
Din gură-n blid și de la blid la gură.

În farfuria-ntinsă ori adîncă
Ajuți boierii timpul cît mănîncă.
Tot rostul nostru e să stăm aproape
De mîna celor ce-au să se îndoape.

Din strălucita mea tovărășie
Trec în lighean, de-a dreptul în leșie.
Icre, stacòji, sos franțuzesc
Totuna mi-s, că tot mă murdăresc,
Şi, tot trecînd prin pipăiri și guri,
Nu mai cunosc mîncarea de lături.

N-aş vrea să-mi fac păreri, dar cînd ne-au luat,
Spuneau: „Sînt de argint curat". »

Dar adevăru-i numai pe cutie
Şi-n galantar, unde stă scris: « Argintărie ».
Nu te-ai întors în cîrpă niciodată,
Să-ţi vezi şi coada că ţi-a fost gravată?

CONSOLĂRI

S-au prins tovarăşi buni cu rînduiala,
Hîrdăul, fedeleşul şi găleata,
Vroind să-nfrunte laolaltă nicovala,
Ciocanul, jarul, spada şi săgeata.

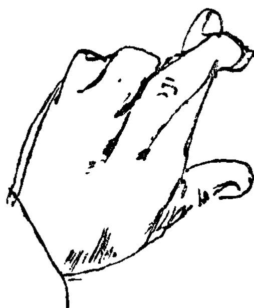
La drept vorbind, nu-i nici o trebuinţă.
Noi vom sili uneltele să stea.
Auzi tu, ce nesocotinţă,
Să faci oţel în loc de tinichea.

Materialele de cinste, eu te-nvăţ,
Să ştii şi tu, ca om, că la bătaie
Nu sînt acelea ce stau băţ,
Dar celelalte, care se-ncovoaie.

Şi sculele nevoilor de-acum
Nu sînt acelea care-mpung şi-nţeapă.
Capacitate trebui' şi volum,
Ca să primească-n ele şi să-ncapă.

Iată putinţele ce ţi se cer.
Împacă-te cu dreapta chibzuială.
Cugetul tău să fie cu coadă şi mîner,
Şi visul tău să fie ca o oală.

Nu-i bine, oare, să te simți
Cu fundul lîngă gură, scumpă troacă?
La ce folos o za cu niște zimți
Și scînteierea lor de promoroacă?

DIDACTICĂ

Tocindu-ți plumbul pe hîrtie,
Încerci cuvîntul cum se scrie,
Şi cumpănești silabă cu silabă.
Una-i prea tare, alta e prea slabă.
Un cîntăreț, de pildă, dintr-o țară,
Înspăimîntat odinioară
De pana lui, știută drept măiastră,
S-a aruncat în haos pe fereastră.

Eşti cărturar de stihuri și povești
Şi tot le dregi și nu le nimerești.
Aș vrea să am un fel de știre
Cu ce fel te alegi de mulțumire.
O mulțumire-ascunsă, gîndesc, ca un păcat
De care te simți parcă vinovat,
Nu îngîmfarea stearpă că mi-ai mai dat o dată
O copie de sute de alții repetată.
Te-au lăudat, firește, cu tine cei de-o seamă
Sau cei mai slabi de înger sau chibzuiți, de teamă.
Cînd fapta nu întrece o laudă, nu-ți pare
Că lauda-n linsoare aduce-a defăimare,
După cum și necazul, urzit într-o insultă,
Vădeşte adunată-n pizmaş otravă multă?
Vreai să faci aur dintr-un ban de plumb
Şi un luceafăr dintr-un bumb.
Eu te citesc, amice, ș-aș vrea un plod mai nou
Să se străvadă-n zare prin felul tău de ou.

L-au mai ouat şi alţii, tot moale şi clocit.
Îl iei şi fără coajă, cum e, şi te-ai mînjit.
Cătînd fărîmele de poleială
Te-ntreb: nu te încearcă, spui drept,
nici o-ndoială?
Nu ţi se pare, ţie, că prins în rotogol
Te-nnalţi în jos şi te-mplineşti în gol?
Că eşti jucat de-o undă ce te-nneacă
Şi de năluca apei, ca o nucă seacă?
Bogată chică, minte-n ea săracă.
Eşti ca un nor, agale topit îndelungat,
Şovăitor cu sine mereu şi destrămat.
Secunda hotărăşte, înnalţă şi afundă.
Poţi bizuì tu preţul pe clipă şi secundă?
Cuvinte! Ce temeiuri ai pus şi pe cuvinte,
Cînd unul te sughite şi celălalt te minte?
Aspectul şi silaba! cununa ta firàvă
S-a adunat din cioburi şi hîrburi, cu zăbavă.
Eşti mîngîiat că-n miezuri şi-n chipul dinafară
Cuvintele cu alte cuvinte se măsoară?
Că ceaţa-i judecată de ceaţă? că şi-acum
Şi mîine ţii în palmă fuior un fir de fum?
Ce să aleg din tine, să fie bun păstrat?
Nimic nu stă de sine în sus, nerăzimat:
Se sprijină cuvîntul tîrîş, pe alt cuvînt,
Şi ai şi tu un petec de umbră pe pămînt,
Şi nici măcar un petec întreg, căci nu-l a-şi lasă
Şi umbra găunoasă.
Cearcănul vînăt pune un stigmat
Ochilor tăi de biet halucinat.
Eşti obosit de-o vană osteneală
Cătînd alt soi de pană şi cerneală,
Ca să-nveleşti cu licăriri de paie
Un ban de o lăscaie
Şi să faci galben dintr-un firfiric.
Iată-ţi-o viaţa: n-ai putut nimic.

Tărîțe, rumeguşuri şi pulbere şi zoană,
Vre un zuluf din coadă cu copcă de zorzoană.
Şi din otravă în otravă,
Ai adunat comoara ta de pleavă,
Şi cînepă tocată, silind să te ridici
Cu două ajutoare, cu foarfec şi lipici.
În zorii zilei noaptea te deşeală.
Eşti istovit şi mort de oboseală.
Îţi amorţi şi pana-n mînă,
Pe care ai tîrît-o prin ghimpi o săptămînă.
În tine ţine noaptea, dar vezi că-n răsărit
Catapeteasma zilei de aur s-a trezit,
Şi împrejurul tău, voioasă, munca.
Sună cetatea şi răsună lunca.
Şesul arat se ţese în covoare,
Şi-n straie albe omul calcă pe ogoare,
Şi suie brazda pînă-n cer,
Unde veghează plopii mari de fier.
Eşti ostenit de silă, cărturare,
Te chinuie o slovă, o-ntrebare,
Şi-n loc să-ţi dea odihnă, ţi-a tulburat-o, dragă,
Şi-ai mai pierdut o vreme şi alt crîmpei de vlagă.
Ridică-ţi nasul din hîrţoage
Şi puneţi-l Pegasul la iesle-ntre mîrţoage.
Nemistuitul jar de soare
Dă foc la vetre şi cuptoare
Şi fulgeră pe pluguri şi-n zăbale,
Pe apa frămîntată de roţi, ca nişte zale,
A morilor, pornite să macine lumina
Amestecată cu mălaiul şi făina.
Ascultă valea, satele, cocoşii.
S-au deşteptat pe lanuri parcă şi strămoşii
Brăzdînd-o-n lung, fîşie cu fîşie;
Atîta lume albă-i pe moşie.

Faurul face pentru cai și boi
În săptămîna mare-ncălțăminte noi,
Potcoava ciocănită s-a învîrtit ovală.
N-auzi gemînd ciocanul, bătut pe nicovală?
Se zbate fierul smuls din vîlvătaie,
Se-mpotrivește, rabdă silit, dar se-ncovoaie.
Pe mii de nicovăi, în trîntă
Fierul cu fier și focul se descîntă.
Clocotul urcă-n slăvi a jertfă sfîntă,
Și sculele, cărbunii și tropotele cîntă,
Pe cînd, în viața vastă, pe timpul tău decliv,
Tu-ngheți pe cîte-o rimă și-aștepți un adjectiv.

BALADA MAEŞTRILOR

În dăsagi, pe umăr, văru-meu Păcală
Aducea-n tîrg ouă şi smîntînă-n oală.
Numărînd la mînă cît e săptămîna,
Cumpănea cu ouă brînza şi smîntîna,
Şi pornea de joia şi cu bulzi de caş,
Să-i ajungă vineri marfa în oraş,
Cînd, din casă-n casă, pentru fiecare
Domn, avea vreo turtă şi prin buzunare.
Advocaţi şi doftori şi adeseori
Cîntăreţi şi pictori, dascăli şi actori.
Dintr-un timp aude un cuvînt ciudat,
Care fuse-aproape greu de învăţat.
Cînd vorbeau pe scară-n uşi ori pe ferestre,
Domnii, muşteriii, îşi ziceau « maestre ».
Cîte cinci şi zece de-astfel de pedeştri,
Adunaţi la poartă, toţi erau maeştri.
« Ce-o mai fi şi asta? se-ntreba Păcală,
Că n-am auzit-o-n piaţă, nici la şcoală.
Poate-n Capitală este şi rămîne,
Ca-n Găieşti, cum fuse „neică" sau „jupîne". »
Dar văzu că vorba « maestre » stîrneşte
O înviorare, parcă-i franţuzeşte,
Şi la bătrîneţe şi la tinereţe.
El, un an de zile puse să o-nveţe.
Cei chemaţi cu vorba care i se spune
Înfloresc în sine-ndată. Ce minune?
Cum le zici « maestre » în ce-aveai de spus,
Gîtul li se-nnalţă de trei ori mai sus,

Omul e mai ager, mai vioi, mai sprinten,
Ca un roib agale, îndemnat de pinten.
Şi Păcală-şi zise: « Vorba asta scurtă
E ca mîngîierea porcului pe burtă.
E cu farmec dulce şi, din strîmb ori ciung,
Simţi că te lăţeşte şi te face lung.
Insul se mîndreşte, limba-i se deznoadă
Şi ia vînt şi, vesel, dă-n nădragi din coadă.
Măi ce bine-mi prinde!
Am aflat şi harul
Să-mi pui în picioare bine şi măgarul.
Cum ajung acasă, văd eu cît îi este
De fudul auzul, şi-o să-l strig: Maestre! »

CUIUL

Într-o vreme, la-nceput
Și-ntr-un leat nemaiștiut,
Care, nu pot să însemn,
Casele erau de lemn
Și ulucile de scînduri,
Ca și azi, întinse rînduri,
Puse strîmb și cap în cap
Și proptite cu proțap.
Dar zburau cu fiecare
Vînt mai tare,
Case, garduri și pătule;
Și în timpurile toate
Grijile erau destule.
Le-adunai împrăștiate
Și-ncepea din nou și iar
Truda muncii în zadar,
Ca să scoli din clătinare
Iarăș doagele-n picioare
Și din nou să le anini
Cu te miri ce rădăcini.

Năzdrăvan, cum altul nu-i,
Un băiat al nimănui
Născoci, atunci, un cui.
Și l-a scos și arătat.
Cuiul nou o săptămînă
A umblat din mînă-n mînă.

A fost strîns și pipăit,
Pus pe limbă, mirosit,
Nici un om nu înțelege
Cuiul țeapăn cum să lege,
Fără funii și curele,
Scîndurile între ele.
Năzdrăvanul și golanul
Îl înfipse cu ciocanul.

Zice unul: — « Dragul meu,
Așa cui făceam și eu,
Poate chiar mai dichisit,
Însă, vezi, nu m-am gîndit ».

COMOARA

Un croitor zăcea bolnav
Şi-aiurînd în pat, gîngàv,
Parcă da să se-nţeleagă
Că-mpungînd o viaţă-ntreagă
Ar fi adunat comoară.
Şi pe cînd trăgea să moară,
Avînd şi patru feciori,
Meşteri toţi şi buni croitori,
I-a chemat şi au sosit
Să ia parte la sfîrşit.
Dar trecînd într-alte zodii
Le vorbea croitoru-n dodii,
Şi cuvîntul « despărţire »
Ei l-au luat drept « împărţire »
Şi-aşteptau să se-mpărţească
Avuţia părintească.

Întristaţi, binenţeles,
Nerăbdarea le da ghies.
Tatăl, cînd o fi-adunat,
Pe furiş, de-i om bogat?
Se-ntrebau, puşi pe cîrtit,
Unul şi-altul ispitit.
Îl ştiau sărac lipit.
N-avea barem prăvălie
Şi lucra pe datorie.

Locuise-ntr-o chilie
Toată viața cu ei toți,
Ba avea și trei nepoți.
Din ce s-o fi procopsit
Fără pic de alt venit?
Șterpelind de la croială,
Din postav, din căptușeală
Retezînd un cot mai lung
Peste coții cîți ajung?
Sau da bani pe amanet,
Adunînd, încet-încet?
Va să zică, așadar,
Mai era și cămătar,
Și ei nici n-aveau habar.
Cinstea lui în meserie
Era, deci, fățărnicie.

Zeci sau sutele de mii,
Împărțite-ntre copii,
Se ivea, tulburătoare,
Și o altă întrebare:
Ce-o să aibă cel mai mare?
Ce-o să aibă cel mai mic,
Cam firàv și cam pitic?
Ce-or să aibă, din copii,
Și ceilalți doi mijlocii?
Unul și-altul, scunzi, înnalți,
Rîvnind partea celorlalți,
Findcă banii adunați
Bagă vrajba între frați
Și, vorba săracului:
« Banu-i ochiul dracului »,
Pe averea adunată
Erau gata să se bată.

Ei visau moșii și case
Și vroiau să se și lase
De croit și de cusut,
Să dea bani cu împrumut,
Să trăiască din dobîndă,
Și să cumpere și vîndă,
Fiecare buzunar
Ajungînd milionar.

Tinerii moștenitori
Au și plîns de vreo trei ori,
Bucuroși în sinea lor
Ca orice moștenitor.
Strînși grămadă lîngă pat:
— « Iată de ce v-am chemat, —
Zise tatăl, mai trezit,
Slăbănog și chinuit, —
Mie ceasul mi-a venit.
M-am gîndit întîia oară
Să vă las și o comoară,
Soră bună cu belșugul,
Cum v-am dat și meșteșugul.
Moștenirea-i o povață:
Nu uitați nicicînd în viață
Nodul să-l faceți la ață. »

VOLUMUL ŞI CRÎMPEIUL

O carte proastă, dar legată-n piele,
Cu aur pe cotoare și cu stele,
Luxoasă, lustruită și bogată,
Stă-n raft ca o cucoană bosumflată
La teatru — care se preface
Că piesa lăudată îi displace.
E singură-ntr-o lojă și-i e cald.
Poartă-n urechi cerceii de smarald,
Brățări pe brațe și, la gît,
Mărgăritare — și i s-a urît.
O plictisesc ansamblul și detaliul
Şi-și face vînt la piept cu evantaliul.
E decoltată pînă-n toate celea
Şi, ca și cartea groasă, și-arată toată pielea.
Din raftul de alături, subțirea cărțulie
Se-ntreabă cu sfiială, din palida-i hîrtie,
Dacă-nțelesul cărții și scrisul se măsoară
Cu luxul și grosimea-n cotor de dinafară.
Ea-i descusută, foile îi ies,
De-abia se descifrează de jerpelite ce-s.
Se vede cît de colo c-a fost și-i o ispită
Prin cîte mîini trecuse, citită, răscitită,
Pe cînd vecinul mîndru, de drept aristocrat,
Stă-n raft, ca-ntr-o vitrină pantoful nencălțat.

Broşura se smereşte şi întreabă:
— « Cucoană, eşti o carte a unui om detreabă,
Dar cum se face, voi
Să ştiu, de ce atîtea foi,
Atîtea pagini, poate că o mie?
De ce cîtămai teancul de hîrtie?
Mi-ar fi, mărturisesc, ruşine
Să am atîta hoit pe mine.

Te-ai revărsat şi curgi ca un potop.
Cerneala dumitale nu are fund şi dop?
Condeiul, cînd e ager şi nu minte,
Un gînd îl spune-n cîteva cuvinte.
Ţi-e mătură condeiul şi mîna cît copita,
De te lăţeşti atîta şi cu nemiluita?
Probabil, autorul se bucură, nu glumă,
Că a frecat fărîma să dea atîta spumă
Şi că şi-a scris-o, cartea, cu săpun.
Nu-i vorbă, pămătuful pare bun
Şi pe bărbie-alunecă mai bine.
În scris, nefericirea-i clăbucul că nu ţine.»

ACUL ŞI AŢA

Nenea Acul, ţaţa Aţa
Îşi pierdură dimineaţa
Pe un cot
De postav sau şeviot.
Nu prea ştiu porecla lor,
Pentru că nu sînt croitor.

Acul zise: — « Ce ai azi
De te-ncurci mereu şi cazi?
Cînd te rupi şi cînd te-nnozi
La un fir cu două cozi. »

Aţa zise: — « Tu mi-o spui,
Cînd mă duci aşa, haihui?
Ia mai bine ţine-ţi gura
Şi fă drept împunsătura.
Văd că lucrul nu ţi-e drag,
Coşi de-o zi la un nădrag
Şi nu te-am văzut în stare
Să pui nişte buzunare.
Te-ai întors de-atîtea ori
De la bumbi la cheotori,
Şi cu toate că ţi-am spus
Că-i pui strîmb, mai jos, mai sus,
Ca un încăpăţînat
Tu nici nu m-ai ascultat.

Şi clientul şi patronul
Au văzut că pantalonul
Încercat a treia oară
Tot îl roade
Şi nu-i vine cumsecade.
Ia nu te mai îngîmfa,
Lua-te-ar naiba să te ia.
Cine treaba nu şi-o ştie
Ia o altă meserie. »

Zise Acul: — « Stai niţel.
Cîrpa-nfruntă pe oţel?
Te-am simţit de-o vreme, Aţă,
Că ajungi cam îndrăzneaţă.
Altă treabă nu mai ai,
De te ţii de mine scai?
Nu mai pot să fac un pas,
Că-mi dai una peste nas.
Numai să nu-ţi pară rău.
Fii, mă rog, de capul tău.
Nu-i destulă o ruşine,
Ca un maţ c-atîrni de mine?
Mult o să te mai rabd şi car?
Parcă ţi-aş fi fost măgar.
Nu vezi c-ai îmbătrînit?
Cicăleala te-a băbit
Şi, din neagră, ai albit.
Tu eşti ce fuseseşi: Aţa?
Îţi dă, uite, şi mustaţa.
Cînd m-am însurat cu tine
Nu te săturai de bine.
Ai uitat, de cînd te-am luat
De pe ghem, că ţi-s bărbat? »

— « Uite cine mă învaţă!
Îi răspunse ţaţa Aţă.

Un sfrijit, un găunos,
Îngâmfat bărbat frumos.
Uită şi el că, la zor,
L-am primit, de milă, chior.
De m-aş lua după sudalme,
I-aş cîrpi şi două palme. »

La această sindrofie
A sărit dintr-o cutie
Acul bont cu gămălie,
Care nu se prea pricepe
Cît și celălalt să-nțepe.
Unde-l pui acolo şade,
Că e tare cumsecade.
Şi s-a mai vîrît să fie
Și o copcă mărturie.
Şi un nasture, tiptil,
De cămașe de copil.
Mai pîndea şi-un crocodil
Cu gingiile căscate
Pînă pe la jumătate,
Gros în fălci şi ascuţit:
Foarfecele de croit.

Dar cînd fuse — de o dată —
Cearta mai întărîtată,
A intrat, cum s-a făcut,
O maşină de cusut.

SCÎNDURA

Un om umbla să bage-n casă
O scîndură de brad, cam noduroasă.
Nu-i vorba că-avea noduri, dar tocmai
ca s-ajungă,
El scîndura aleasă şi-o alesese lungă.
De şase coţi ori şapte, de printre hodoroage,
Se pregătea pe uşa odăii lui s-o bage,
Şi chibzuind cum face de isprăvit căratul,
S-a repezit pe uşă cu-o scîndură de-a latul.
Dar se lovi-n părete, parcă-l împinse dracul,
De se ştirbi la gură, căzînd de-a berbeleacul.
Întîi nu prea-nţelese şi n-avea ce să spuie
Şi pipăindu-şi fruntea dădu şi de cucuie.
Sculîndu-se, mai stete, se mai gîndi şi, iată,
S-a luminat la minte dintr-odată:
— «Nu vrei să-ncapi pe uşă? O să te bag
pe geam,
Cum ne fusese vorba dintîi, cînd mă gîndeam.
Şi ca să fiu mai sigur că poţi intra, aşteaptă,
O să te mut din stînga, acum, în partea
dreaptă.»
Într-adevăr, schimbată, cu capetele-ntoarse,
Se repezi mai tare şi capul şi-l şi sparse.
A doua izbitură de zid l-a schilodit
Şi a ieşit din lupta cu scîndura, borşit.
— « Ptiu! — înjura săracul, — mi-a scos din şold
piciorul!
Stai, că mă pun pe tine cu toporul. »

Dar își aduse-aminte că n-avea dușumele
Și că avea nevoie de blăni, nu de surcele.

Cu scîndura în brațe, întîi nu te gîndiși
Că trebuia să intre pe dungă și pieziș;
Al doilea, crezuseși că-ntoarsă, bunăoară,
O scîndură se face, Păcală, mai ușoară.

PUTINA CU CLEI

Cum se făcuse, cum nu,
Din putina cu cocă el arăta cu pumnu',
Amenințînd, ca prostul și-anapoda pe cei
Ce se uitau cum iese și intră iar în clei.
Căzuse-n coca moale
Și nu putea din mîzga adîncă să se scoale.
Cum își scotea un cap,
Aluneca pe doagă la fund, îndată,-n pap.
Venea la suprafață
Și dispărea degrabă. Muncește, se agață,
Și se silește-n van,
Mînjit de lipiciosul săpun și suliman.
De milă, niște prieteni, din zmîrcurile grase,
L-au scos de păr afară, cînd tocmai se-nnecase.
În putina cu clei,
El amintea, căzutul, pe unii dintr-acei
Docți oratori semeți,
Prinși între substantive și verbe, ca-n scaieți,
Dativul, imperfectul,
Care nu pot să scoată dintr-un discurs subiectul.
Apare o secundă
Și-ndată cu discursul obiectul se scufundă.
Căscări de ochi, mișcări din subsuori,
Și pauze n-ajută prea mult pe oratori
S-ajungă la sfîrșit,
Într-un auditoriu tăcut și-ncremenit.
Limbutului îi vine
Să fugă, să se-ascundă, să leșine.

În proză,-n poezie,
Un dascăl dădea lecții de chipul cum se scrie.
Însă savantul, dacă
Se pricepea la multe, n-aflase ce să facă,
Vorbind, cu *că* și *ca*,
Pe care toată vremea și-alături le ciocnea
De-a dreptul și de-a-ndoase:
Încît, în așteptarea concluziei frumoase,
Din lecția-nvățată
Se alegeau studenții la nas cu o găleată,
Și multe generații din ea au mirosit.
Și cînd scria o carte, din capăt la sfîrșit,
Ideea, așa-zisă,
Îi lua un teanc de coale și rămînea nescrisă.
Și cinci să fi avut,
Le isprăvea pe toate nainte de-nceput.

De-asemenea spurcate, stilistice belele,
Nu-i vine nimănuia curajul să se spele.

DIHANIA

Era un porc, ți-o spui și dumitale,
De patru sute cincizeci de ocale,
Greu cît un bivol, mare cît o vacă,
Scos la vedere-ntr-o baracă,
Să-l știe lumea, să se mire.
Mult mai presus de orice-nchipuire,
Nu mai putea nici să se miște.
O nemaipomenită privelìște.
Avea și-un nume, scris pe-o tablă, care
Îi arăta și titlurile rare.
Nu le țin minte, dar înfricoșat,
Intrînd în încăperea lui, l-am salutat.
Oricum, intram la un aristocrat.
— « Pe ce-l cunoști? » m-a întrebat sfiios,
Un om de rînd.
— « Pe ce? Păi, pe miros.
Boierii ăștia și-n ce dau afară
Au un parfum de miere și de ceară.
Dar uită-te mai bine, ce păcat
Că nu e prinț în scaun sau barem deputat!
Știi ce măreață-ar fi o adunare
Cu ăsta la tribună, în picioare,
Cînd și aci, pe resturi bălegate,
E plin de-așa solemnă majestate? »

Zi de obor, oriunde te întorci,
Un tîrg întreg de porci, cu mii de porci;

Unii grămezi și alții, unul, doi,
Purtați cu ștreang de laba dinapoi.
Vîrîndu-și unul capul prin ostrețe
Și speriat de gușile mărețe
Ce spînzurau ca niște geamantane,
— « Ce-o fi cu ăsta, frate-meu Ioane, —
Întreabă porcul, cu-o grăire blîndă,
Pe cel ce îl tîra prin tîrg să-l vîndă,
Că-n zilele de marți și vineri
Se pomeneau grăind și porcii tineri. —
Dihanie ca asta n-am văzut,
Cît un morman, din cap pînă-n șezut,
Și-o burtă, Doamne! nu știi ce să zici.
Ce namilă, cumetre, de stîrv și de șorici! »

Pe un părete al odăii lui,
Erau bătute-n cui
Medalii, decorații și certificate.
Porcul fusese o celebritate.

Răspunse omul ce-l purta de sfoară:
— « E cel mai mare porc din țară,
Dar tot un porc; atîta doară
Că a mîncat de mii de ori mai gras
Decît purceaua de Ispas,
Mîncarea ta, mîncarea mea și-a tuturor
Ca să se-ngrașe domnul Rîmător,
Că legea lui e să se umfle el
Și din răbdarea omului mișel.
Dac-ai băgat de seamă, încinsă peste burtă,
Are și-un soi de spadă scurtă
În teacă de sidef bătut în piele
Și presărată-n lung cu peruzele,
El are gògeamìte rînză,
Ca să prefacă totul în osînză.

Pe cînd tu morfolești coceni și n-ai ce face,
El a băgat în el copăi și troace,
Căldări, cazane și hîrdaie.
Tu, mulțumește-te cu paie.
Tu, rîmă-n zmîrc și scurmă,
Că el se-ndoapă cît o turmă.
Fii fericit și nu mai tot ofta
Cînd crește el din mămăliga mea și-a ta. »

BIBLIOTECA

Un samsar, odinioară,
De prin Țara Romînească,
Învățat voind să pară,
Nu știa nici să citească.
Dar era samsar avut
Și da bani cu împrumut.

Să se-apuce să învețe,
Cum ar face orișicine,
Chiar tîrziu la bătrînețe,
Îi părea că-i de rușine.
Faima trebuia păstrată,
Și s-ar pierde dintr-odată.

Avuția-i duse vestea
Peste țară și departe,
Și prinsese și povestea
Că era burduf de carte.
Mai putea juca un rol
Dacă s-ar fi dat de gol?

Ca țăranul din zicale,
Luase și el ochelari,
Socotind că pe parale
Ies și proștii cărturari.

Dar degeaba şi i-a pus
Cînd mai jos şi cînd mai sus.

El credea că banii lui
Pot orice şi dau şi minte,
Că şi slavă orişicui
Pune banul înnainte.
Şi se bucura, fudul,
Că strînsese dindestul.

Vorbă dulce, voce blîndă,
Surîzînd cînd împrumută,
El da banii cu dobîndă,
Mulţumit cu suta-n sută.
Nu pe an, că nu e bună,
Suta lui era pe lună.

Numai de iscălitură
Se ferea ca de deochi,
Răspunzînd la-ncurcătură
Că era beteag de ochi.
Una-i să numeri hîrtii,
Şi-alta este să le scrii.

În oraş, văzînd prin case
Două, trei biblioteci,
Lustruite şi frumoase,
Cu sculpturi şi bronzuri, deci
Se căia întotdeauna
Că nu are şi el una.

Supărat, s-a chibzuit
Cum s-o aibă, așadar,
Și se hotărî-n sfîrșit
Să-și aducă un tîmplar,
Și a dat de la-nceput
Peste unul priceput.

Îl tocmi să-i scoată-ndată
Din rîndea și dălți, frumos,
O bibliotecă lată
De mahon cu abanos
Și sidef, cum alta nu e,
Și cu chei, să se și-ncuie.

— « Să mi-o faci cît un părete, —
Zise, răzimat în cot, —
Și, ascultă-mă, băiete,
Mă-nțelegi, cu cărți cu tot,
Pe tipicul cunoscut,
După cum am mai văzut,

Cu cotoare poleite
Și cu titluri mari, pe piele,
Cu chenare, ține minte,
Jos cu literele mele —
Ți-am mai spus cum mă numesc —
Și cu semnu-mi boieresc.

Vreau o mobilă de lux,
Cu sertare și vitrine.
Du-te la geamgiul Fuchs
Și să-i spui că-i pentru mine.
Te-nțelegi din trei cuvinte:
Sînt în firmă președinte. »

Cărturarul dintr-odată,
Mîndru, fericit și demn,
Le avu dintr-o bucată,
Polițe și cărți de lemn.
Toată spița-i boierească
Va avea ce să citească.

GÎSCA INSPIRATĂ

Erai o gîscă și tu, ca gîștele, mă rog,
Şi te vedeam voioasă, la prînz și pe la toacă,
Cu gîtul lung, din gușe, cu pasul pintenog,
Scăldîndu-te-ntre rațe cu gîștele-ntr-o troacă.

Ca să-ți grăbesc ouatul, ți-am și ales gîscanul,
Din toți cel mai destoinic, în cîrd,
dintre bărbați,
Dar tu, în loc de ouă, o vară și tot anul,
Mi-ai pardosit ograda, cîntînd, cu găinați.

Cînd s-a ivit un vultur, pe cer te-ai vrut
hultană,
Să zbori și tu în slavă ca el, fudulă țață.
Din àripile-ntinse îi lunecase-o pană
Şi-o încercai, căzută, la tine-n cotineață.

CLOCITOAREA

Omul zici c-a născocit,
El, mașina de clocit.
Dar, pe cît mi-aduc aminte,
I-a luat cucul înnainte;
Căci în tagma păsărească
Pune pe-alții să clocească,
Hoțul, ouăle cu pui,
Ca să-i scoată cucii lui.
El pîndește, pe furiș,
Cuiburile din frunziș,
Un minut fără dădacă,
Și-ntr-o lipsă de oleacă
Ouă-n cuib strein și pleacă.
Un ou ici, un ou coleà,
Mai frumos nu se putea.
Cuiburile, cu chirie,
El le ia pe datorie
Și, la șase, șapte poști,
Face pasările cloști.
Cît privește plata dreaptă,
E soroc la Moș-Așteaptă.
Cînd prin pomi, cînd în urzici,
Ouă-n cuib la pitulici,
Care nici nu au habar
Întorcîndu-se-n cuibar.
Ouăle lor, cam la fel,
Se și potrivesc nițel,

Şi-apoi gazda nu prea ştie
Nici să numere, să scrie
Pe o frunză, pe-o hîrtie,
Cîte ouă a lăsat
În cuibar, bob numărat.
Pitulicile, cinstite,
Rămîn dară păcălite.

Eu aş vrea să ştiu: ce zice
Amăgita pitulice
Cînd bobocii ei năuci
Dau, în cuib, de pui de cuci?

GURA LUMII

Măgarul, călărit de un unchiaş,
Îl duce fiul de dîrlog,
Şi nici nu au intrat încă-n oraş,
Că trei muieri, cam slobode, mă rog,
Îi dau cu tifla: — «Cum? Nu ţi-e ruşine
Să-ţi laşi copilul desculţat pe jos
Şi să te care el pe tine?
Şi mai şi rîzi, bătrîne puturos?»

Bătrînul n-are ce să spuie
Şi, ocărît cum fuse în zadar,
Opreşte-n loc, descalecă şi suie
Numaidecît băiatul pe măgar,
Şi ia dîrlogul, ca să-l ţie el.
Gîndindu-se la cele întîmplate,
Unchiaşul, cam slăbuţ şi mititel,
O ia scîlciu prin tîrg cu greutate.

Dar doi moşnegi înjură pe băiat:
—« Îţi şade, nesimţitule, frumos
Să stai acolo cocoţat
Şi laşi pe taică-tu pe jos? »
Băiatul sare iute de pe şa.

Şi tatăl şi copilul se-ntrebară:
—« Ce facem de ne-o merge tot aşa?
Cu o găină-n traistă,
La tîrg nu-i mare treabă.
Dacă ştiam, ai dracului să hie
Şi ochii să le iasă,
Nu mai plecam cu noaptea-n cap, Ilie.
Mai bine ne-am întoarce, băiatule, acasă. »
Se chibzuiesc, mai stau, se mai frămîntă,
Se uită înnainte şi-nnapoi,
Şi cu nădejdea tîrgului înfrîntă,
Încalecă măgarul amîndoi.
Dar o nevastă şi un gospodar
Îi întîlnesc pe drum, la o răscruce.
Şi-i plîng: —« Nenorocitul de măgar
S-a-ncovoiat şi nu mai poate duce ».

Mai rămînea să facă o-ncercare,
Să ia de-acuma dînşii măgarul la spinare.

BALADA ÎNGHIŢITORULUI

— « Vezi cum îţi dă cu tifla omul din colţ,
vecine,
Şi te batjocoreşte de-o vreme şi mai bine? »
Vecinul, stînd pe-o rînă, cu spatele, tăcut,
Întru tîrziu răspunde cu: — « Nu ştiu,
n-am văzut ».
— « Ţi-a scos şi limba, taică, şi-acum
te-a şi scuipat. »
— « Vai, dragă, ce greşeală!
E cel mai bun băiat! »
— « Dar ţi-a lipit şi-o palmă, pe falcă,
şi mai multe. »
— « Cine şi-ar pierde timpul şi firea
să te-asculte? »
— « Păi, ţi-a cîrpit vreo sută... Te-ai cam
învineţit. »
— « Aştept să mai dea una, că nici nu le-am
simţit. »
— « Trezeşte-te, că iacă, ţi-a tras-o şi pe aia. »

Să ştii că-ncepe-acuma,-mi zisei, mă, şi bătaia.
Care pe care, zicu-mi, aci era-ntrebarea.
Dar pălmuitul, rece, i-aprinde şi ţigarea.
Şi ce să vezi? Înghite şi un picior, şi iară,
Şi zice: — « Lovitura e nereglementară ».
Au curs şi celelalte vreo sută de picioare.

Răspunsul: — «Nu mai crede ce vezi,
că nici nu doare,
Dar dacă ți-e dorința, cum am băgat de seamă,
Întreabă-l cine este, te rog, și cum îl cheamă.
Atîta eleganță în orișice mișcare
Atrage după sine răsplată și onoare.»

— «Te-admir cît rabzi, vecine. Te spurcă
și te bate,
Și tu primești cu zîmbet și cu seninătate.»

Din snoavă, cititorul de stihuri o să-nvețe
Că frica se numește, la unii-n tîrg, noblețe.

UN VIS URÎT

Întîi, cînd s-a culcat,
S-a mai uitat o dată pe subt pat,
Subt draperii și chiar pe subt covoare,
Cu sfeșnicul și-un muc de lumînare.
Că e firesc, mai mult decît firesc,
Să nu se prea încreadă în cei ce-l slugăresc
Și nu ar vrea să aibă vreo uimire,
După ce va intra în ațipire.
Pe la boieri e naturală,
Între stăpîni și slugi, o bănuială.
Asigurat, senin în dormitor,
S-a-ntins frumos și cască. Somn ușor!

Și totuș, vezi, uimirea s-a ivit.
Un zgomot, la-nceput nedeslușit,
În toiul nopții și-n palat,
Ca un murmùr, încet s-a adunat,
Și zgomotul s-a-ntins de dinafară
Și a intrat și s-a suit pe scară.
Cum a răzbit pe ușile-ncuiate,
Cu broaște mari și cu lăcate,
Că scările și cu pridvorul
Le bate cu pingeaua tot poporul?
Și strigă, dar ce strigă nu-nțelegi,
Că n-auzi graiuri și cuvinte-ntregi,
Ci să-ți ascuți auzul, să te ții!
Sute de graiuri și de seminții.

Şi, în sfîrşit, şi-n dormitor năvală.
Portarul porunceşte: — « Tovarăşe, ia scoală!
Avem cu dumneata o socoteală. »
Buimac, holbează ochii, apoi şi-i cască iarăş.
Bărbat de stat cu un portar tovarăş?
Îl ocărăsc şi-l scuipă mic şi mare
Şi-l zgîlţîie mereu mai tare,
Îi pun cătuşe grele de mîini şi de picioare.
Aude şi nu-i vine
Să creadă: — « Jos!... Ruşine!
La temniţă cu tine!
La moarte! » strigă unii şi:
— « La spînzurătoare! »
L-apucă o sfîrşeală, gîndindu-se că moare.
Ce temniţă adîncă!
Stă-n beci de ani de zile, nu bea şi nu mănîncă.
S-au înmulţit, cu anii,
Gîndacii lungi, păduchii, şobolanii.
Puţea. Ar fi fumat.
Ce bun era trabucul cu rom, de la palat!
Şi i-au crescut o barbă, de mult nebărbierit,
Şi unghiile-ntoarse, de schivnic, dintr-un schit.
Legat de o verigă şi de un lanţ zidit,
S-a cocoşat şi tare-a-mbătrînit.
Îşi aducea aminte, pe paie, în ungher,
C-ar fi purtat porecla, în stat,
de « om de fier ».
I se suia un nod în gît.

N-a fost, din fericire, decît un vis urît.
Energicul bărbat
S-a liniştit de cum s-a deşteptat.
Căzuse,-n somn, din pat.

PĂIANJENUL NEGRU

Îl simți cum te pîndește din pînza lui de aur
Păianjenul cel negru, cu genele de taur.
Corect în redingotă, joben, mînuși, monoclu,
Își face meșteșugul, discret, de mare cioclu.
Pe un gherghef cît țara, ascuns într-un fotoliu,
Nebănuit îi țese zăbranicul de doliu.
El nu tocmește mortul, bucată cu bucată,
Ca firmele din piață, ci țara dintr-odată.
Și fără suferințe și lacrimi, ci la rece,
Tocmeala se urzește între mai mari, vreo zece.
Ca bănuiala dreaptă din zvon să nu se nască,
El împlinește slujba stăpînilor, de mască
Împarte miliardul cu ei în părți egale:
Atît la sută mie, și restul dumitale.
Contractele cu țara sînt sacre și legale.
Și àstfel veneticul, samsar și cot la cot
Cu demnitarii zilei, mai e și patriot.

El are fabrici multe, întinse-n sus și-n jos,
Afacerea e bună, cîștigul e frumos,
La una face gaze de oftică și tuse,
De-nnec sau de orbire, precum i se ceruse;
La altele, obuze, cartușe, mitraliere.
Slăbește talpa țării, el crește în putere.
Dar cînd se-ngroașă gluma și se aprinde casa,
Se-adună ceata-ntreagă și-o ia la sănătoasa.

La mii de poşti departe şi peste zeci de grăniţi,
El ne-a cărat avutul în doniţe şi băniţi.
Departe, peste ape mai multe, şi-nn ocean,
Că ţara pute-a oaie, a vacă şi-a cocean.

Păianjenul gîndeşte... în noua lui uzină,
A născocit o altă, mai crîncenă maşină.
I-au izbutit maşina şi ritmul ideal.
I-aruncă-n guri văpaie, cărbune şi metal,
Şi scoate pe grătare, în serii lungi şi-n şir,
La fiece secundă, din ea, un cimitir.

Eu îţi urez, paharul în mînă cînd l-ăi strînge,
Să-mi sorbi în vin otravă, şi-n fund să dai
de sînge.

Dihania-mbrăcată în platoşă şi zale,
Flămîndă să ucidă, dă lumii iar tîrcoale,
Şi iar i se năzare,
C-aude zvon şi tropot şi huiet dintr-o zare.
Am învăţat în vreme ce-ascunde grija asta:
Se pregătesc în taină durerea şi năpasta.
Cînd va voì norodul minţit să o doboare
Dihania flămîndă, cu bîte şi topoare?

Li-i rîndul să vorbească şi oamenii de rînd
Ieşiţi în răzvrătire, mulţimi, ca din pămînt,
Şi, hotărîţi la faptă, să lepede din lege
Pe cei ce-aduc războiul, să-i prindă şi să-i lege,
Şi, puşi în cuşti pe roate, tîlhari nebuni şi fiare,
Să-i poarte-n huiduială prin ţări şi prin popoare.

TRIŞCA

Un biet plugar, odată, să-l sufli, să-l dai jos,
Îşi înjghebase-o trişcă şi fluiera frumos.
Sta-ntr-nn bordei, departe, la marginea de sat,
Dar se-auzea cum cîntă din fluier, suspinat.
Din cobză şi din flaut, din frunză şi din drîng,
Cîntau de mult şi alţii cînd horele se strîng,
Dar nu ieşea din scula nici unui nătărău —
Atît alean de suflet şi leac de ceasul rău.
Treceau pe la bordeiul, ascuns acolo-n bozii,
Şi teferii şi răii, fireşte, şi nerozii,
Şi rămîneau s-asculte, tăcuţi şi duşi cu gîndul,
Cum îşi purta el ghiersul, din fluier
desfăcîndu-l.
Cînd graurul, cînd mierla, cînd cucul,
cînd prigorul
Şi zvonul ciocîrliei îşi luau din fluier zborul,
Şi parcă o pădure întreagă, la răspînte,
Din ulmi, din fagi şi paltini se ridica să cînte.
Veneau şi lăutarii oraşului, trimişi
Să prindă tîlcuirea cîntării, pe furiş.
Căci fluierul trecuse de sine şi, amară,
Avea în el şi voce de om şi de vioară,
Şi glas de vînt şi vaiet de holde şi de ape,
Şi geamătul furtunii cînd fulgeră pe-aproape,
Şi grindină şi trăznet; tăceri şi presimţiri
Urzeau păinjinişul rostirilor subţiri,
Încît ascultătorii, din cîmp şi de la stînă,
Scăpau şi ţîţa oii şi secera din mînă,

Cînd l-auzeau din muncă, năuci și luați
din lume.
La nunți și la botezuri, la zilele de nume,
Cîntau, să se-mpletească, tot soiul de unelte,
Adînci, molîi și zvelte;
Ele cîntau pe plată și luate cu chirie,
Iar el, în dorul lelei, golan fără simbrie
Și n-avea nici cămașă, opinci întregi și cioareci,
Și prăpădit, în zdrențe, părea mîncat de șoareci.
N-avea nimic pe vatră, de-abia un fir de soare,
Dar n-avea nici suspine și doine de vînzare,
Că harul nu se vinde
Pe bani și pe merinde.
Te temi să pipăi banul cînd crezi că nu-i a bine,
Și harul, ai credința, că e străin de tine.

Îi ajunsese faima trișcarului departe,
La știutorii scripcii și meșterii de carte,
Și au venit să-l vadă cu ochii, la bordei,
Boierii meseriei de cîntec și condei.
Îi ziseră, găsindu-l: —« Prea bine, dar se cere
Să nu ne pierdem firea și punctul de vedere.
Sînt pravile și dogme și, fără de-ndoială,
Nu ți-e iertat să fluieri din buze, fără școală.
Orice privighetoare și mierlă recunoască-l,
Cum l-am primi să cînte pe insul fără dascăl,
Fără hîrtii semnate, cu număr, an și zile
De pricepuții noștri la rubrici și stampile?
Ai îndrăznit cînd hora și lanțul ei se mișcă
Să amăgești flăcăii și fetele cu-o trișcă.
Tu nu știi ce-s acelea și nici nu ai idee,
O gamă, un solfegiu, un portativ, o cheie.
Nici cînd te dai de gol
La un diez, la un becar, la un bemol.
Știi tu ce-i un andante, de pildă? Vezi? Nu știi.
Faci ca nerozii doine, stihiri și melodii,

Că muzică și artă și contrapunct se-nvață
În școlile înnalte și-n zece ani de viață.
Doar diploma pe care o dă academia
Te-ndreptățește meșter și face măestria.»
—«Te-aud vorbind, cucoane, și după cum ți-e
placul,
Eu cînt, să am iertare, cum cîntă pitpalacul.
Îmi vine cum îi vine să dea din cioc și lui.
Și n-avem nici o vină naintea nimănui.
Să mă păzească Sfîntul să pui la îndoială
Puterea căpătată a minților la școală.
E vorba noastră veche: „Ai carte, ai și parte".
Că slova-nvață graiul și gîndul să se poarte,
Dar cartea-nfumurată de gol și fudulie
Poate că e mai proastă ca neaoșa prostie.
Pe vremea noastră singuri știau cititul popii.
Noi ne trudeam cu plugul, cu secera, cu snopii,
Și popii, vai de lume, că preoții de țară
Spuneau din molitvelnic mai mult pe dinafară.
De le-ntorceai bucoavna, citita, răscitita
Molitvă-a-ngropăciunii, ei își pierdeau sărita.
Din neam în neam cu boii pe brazdă și ciobani,
Noi sîntem proști, bădie, de două mii de ani.
Și totuș, luați de vînturi și îndurînd arșița,
Noi, proștii, pe o trișcă, făcurăm *Miorița.*
Te-ai luat cu mine-n vorbe, boierule, la trîntă,
Mai bine pune gura, ia trișca mea și cîntă,
Să ascultăm nu vorba, ci ghiersul cît îți face,
Că nici țăranii noștri nu-s niște dobitoace.»

—«Îl auziți ce spune? Un mut, la început,
Din vorbă-n vorbă-ajunge obraznic și limbut,
I se dezleagă limba anapoda, și-n loc
Să tacă, te mai face că ești și dobitoc.
Să o curmăm, băiete, căci, cum se vede treaba,
Ai cap de buturugă și trăncănim degeaba.

Mai bagă-ți trișca-n bete, -ncrezutule zevzec.
N-am nici un chef cu tine la fluier să mă-ntrec.
N-aș vrea să-ți sug scuipatul și să mă-nfrupt
cu bale
Din trișca ta mînjită cu muci și cu zăbale.
Vrea s-o pupăm, s-o lingem în vîrf, auzi, colega?
Noi màeștri cu faimă, noi Alfa și Omega.
Din fluier ce să iasă, oricît de bine cîntă,
Mai mult ca o bătută în praf și-o sîrbă frîntă! »

Deși măreți și meșteri, ei nu știu că totuna
Sînt harfa cu vioara și flautul cu struna,
Și că puterea tainei lăuntrice-mprumută
Și scîndurii crestate oftat de alăută.
Țăranul scoase trișca din sîn: —« Păi, e de soc
Și mică, zise, alta-n cămașă n-are loc.
Cu mîna mea am rupt-o din pom, și cu
briceagul.
O-nvîrt pe subt mustață, de mi-e mai
mare dragul.
Ea s-a-nvățat să cînte de cînd era-n copac
Și-mi cîntă-n sîn, la piele, și singură, de-o tac.
Și nu mă simt destoinic. Cînd fluierul tăcut
Începe să zvîcnească, eu numai îl ajut.
De ce vă mai răstirăți la mine? Sînt netot,
Nu știu nimic, așa e, dar fac și eu ce pot. »
—« Nici n-are șapte găuri, cum trebuie să fie,
Ca să se-nfiripeze din ele o chindie »,
Mai ziseră-nvățații, uitîndu-se la sculă.
— « O gaură, răspunde trișcaru,-i prea destulă.
Cînd povestește, cîntă și dă învățătură,
Nici omul n-are, nici el, mai mult decît
o gură. »

CERBUL ŞI ŢÎNŢARII

E vorba de pădurea, din fabule, Cutare,
Închisă-ntre hotare cu broaşte şi zăvoare.
Pornită dintre şesuri şi văile mărunte
Trecea şi-n altă ţară, vecină, peste munte,
De nu putea nici zborul de şoim să o cuprindă,
Cu valuri aşternute de jir, adînci, şi ghindă.

În clocotul pădurii, unde roiau şi fierb,
Îl mîniau ţînţarii şi muştele pe Cerb.
El îşi zmuncea grumazul şi coarnele-n zadar:
Te aperi greu cu capul de muscă şi ţînţar.
Cum de-i zăreşti, şi fug.
Au pentru treaba asta talent şi meşteşug.
Talentul ăsta-i harnic la cele două tepe,
Dar au şi alte daruri, pe lîngă cel să-nţepe:
Se-nnalţă-n rotogoale, se învîrtesc şi zboară,
Contrafăcînd arcuşul pe strune de vioară.
Numai că-n ridicarea spre spaţii, cu elan,
S-au repezit de-a surda şi-ajung de-abia-n tavan.
În ce priveşte musca, un har i s-a trimis
Ca o chemare nouă, de sus, şi pentru scris.
În faţa coalei albe, mai proaspete, veline,
O ia cu ameţeală, aproape să leşine.
Îşi pune icra neagră, grăbindu-se, cu sete,
S-o facă tot rotundă, un punct, şi s-o repete.
De cum îi iese-n cale un petec de hîrtie,
Arzînd de nerăbdare se-apucă să-l şi *scrie*.

Cu ce fel de cerneală şi vîrf de care sculă,
Te miră, dar ea zburdă vioaie și fudulă.
Țînțarii se-mprumută la gîze mai de seamă
Cu feluri de spoială streine, fără teamă,
Și naiba-i mai cunoaște ce-au fost
și cum îi cheamă.
Cu semnele schimbate și măşti dintr-alte schime,
Te pomenești cu alte gîngănii, anonime.
De mii de ori pier droaie, le pierzi, ca nişte ace,
Şi se arată-ndată, din nou în stol. Le place
Să-și facă drum din spate, furiş, cîte-o grămadă,
Cu-o patimă ciudată și rîvnă pentru coadă.
O deghizare nouă, la om, e mai ușoară,
Să nu-și mai poarte capul știut, de-odinioară,
Cînd și atunci putuse să-l ducă și să-nvețe
A fi cu cîte două și cu mai multe fețe.
Unii, trecînd de-a valma prin crezuri și prin
schisme,
Cunosc pe dinafară mai multe catehisme.
Schimbările la față, subit, le-au învățat
La școala de principii a balului mascat,
Iar saltul acrobatic, la circ, privind din stal
Cum sare dansatorul și cade iar pe cal.
Țînțarul n-are față, spinare și făptură,
De pildă, ca un taur, cu cerbul pe măsură;
Să știi cu ce te lupți
Și ce se-alege, cornul frînt sau grumajii rupți;
Să-nfrunți o fiară-ntreagă, de-a dreptul,
față-n față,
Pe moarte și pe viață —
(Te vezi intrînd în luptă c-un păr
sau cu o ață) —
Din doi să cadă unul, mușcînd învins pămîntul.
Te bați cu fulgi de umbră, pe care-i duce
vîntul.
Alunecarea mută, piezișe,-i mai ușoară
Decît să ieși la trîntă fățișe, bunăoară.

Cui a iscat țînțarii și muștele în pripă,
Ce-i vine să-i lipească și viermelui arîpă?
Mai înțelegi omida și plodul din gogoși,
Că dau, cu borangicul, și fluturii frumoși.

« Cum se-nvoiau mai-marii cu musca și țînțarii?
Se pare, ca iscoade, cînd socoteau mai-marii »,
Se întrebase Cerbul, neștiutor de cele
Ce se petrec pe lume, subt pătura de stele.
Dar trebuia să-i facă și Cerbului dreptate
Cel care-i hotărîse în codri-ntîietate.
Cînd a gemut și Cerbul, de furie și ură,
Simțea că pădurarul îl ceartă și-l înjură.
Și vaietul și glasul, chiar șoaptele-s oprite,
Că turburi Elefantul stăpîn, din ațipite.
Puternic e stăpînul, dar doarme de-a-n picioare,
Și slugile-i fac treaba de Domn temut și mare,
Dar slugile și Curtea, pe Cerb, sînt supărate
Că umblă-nnalt cu fruntea, și ele cocoșate.

« Poate că trece Vodă vreodată pe la mine, —
Se tot gîndise Cerbul o vreme și mai bine. —
Plimbîndu-se prin codru, proptit în cîte-o stîncă,
Își scărpina șoriciul de stei, că-l cam mănîncă.»
Dar așteptînd să treacă drăguțul de-mpărat,
De așteptare lungă și-n gol, s-a săturat.
« Pesemne,-și zise Cerbul, pe vremea asta rece
Stă-n baie și se lasă valeții lui să-l frece.
Noiembrie-n pădure nu-i blînd ca luna mai,
Și,-ntr-adevăr, se poate să ia și-un guturai.
Ce trebuie să fie cînd nasul îi strănută,
Cu nouăzeci de goarne și trîmbițe o sută! »
Se mai gîndi și Cerbul din codrii lui să iasă
Și să-l ajungă-ncaltea pe Împărat acasă. . .
O casă cu clopotniți și stîlpi cu fețe drepte,
Avea cîteva sute de lespezi și de trepte.

Frumos cum îi din fire şi uns, din voievozi,
La cap şi alta-n spate, el are două cozi.
Cea dindărăt şi-ascunde să nu-i vezi începutul.
Crezi că vorbeai cu capul şi-ţi răspundea şezutul.
Un cap, să-l iei în braţe cu drag, o buturugă,
Cu ochii ca măslina, şi-urechea clăpăugă.

Dar pînă să ajungă la Elefant, cinci rînduri
De elefanţi puiandri-l cam puseră pe gînduri,
Mai mici întîi, şi àpoi din ce în ce mai mari,
Şi mai bătrîni în ranguri, erau şi cărturari,
Purtînd ghiozdan de piele, tichii şi ochelari.
De la portar, răspunsul era: —« Mai treci pe joi ».
Cerbul venea, şi seara o lua iar înnapoi,
Şi iar venea-ntr-o joie, tot joia următoare,
Nevrednic de cinstirea să capete intrare.
Cinci Paşti trecură àstfel, şi de cinci ori Crăciunul,
În aşteptarea joii, vorbind cu cîte unul.
Stăpînu-o alesese ca zi de judecată,
Dar joia nu mai fuse o joie niciodată.
— « Mai bine vino vineri, ba miercuri. »
Ce folos!
Stăpînul lor ieşise pe uşa de din dos,
Chemat la o-ntîlnire de cei mai mari savanţi,
În cîte toate doctori, aleşi din elefanţi.
Sleindu-se la poarta dintîi cinci călindare,
Se pregătea şi Cerbul de ultima plecare.

Dar, în sfîrşit, norocul
Făcu, din întîmplare, să cadă şi sorocul,
Şi, însoţit de-o turmă
De elefanţi, din urmă,
Răzbi pînă la tronul şi-al marelui Mamut.
Era şi el cornut,
Dar coarnele, întoarse şi puse ca din glumă,
Îi atîrnau din gură cu un calîp de gumă.

Nainte de intrare și luîndu-l cu domolul,
Îl învățase-o doamnă cu trompă protocolul:
— « Să nu zici „Doamne", „Vodă", de la-nceput,
nici „Sfinte",
Te pleci nițel din spate, de trei ori, înnainte...
Vorbește-i, că îi place, tot la persoana treia,
Ca și cum nu-i de față și, mai ales, de-aceea,
Poți da cu „Slavă Ție", apoi, și dă-i cu geniul,
Repetă-i că-l contemplă vecia sau mileniul,
Zi-i, dacă vrei, și „Papă", în vorbe ticluite,
S-alunece ușoare, plăcute, că le-nghite.
O să se cam arate stîngaci, dar vino-ncoace
Să-ți spui la o ureche că mult și tare-i place.
Pe urmă, că-ți faci treaba, îți bați, de vrei, și joc,
Și drept recunoștință îl faci și dobitoc.
Să știi mai-marii ăștia-ntr-ascuns cum se înjură,
Atunci de-abia-ți dai seama de ce-i o-njurătură.
I s-a deprins auzul la bune și la rele,
Că uneori primește cuvinte și mai grele,
Și le înghite lesne, și tace, și pe ele;
Că nu-i stăpîn pe lume, cu barbă, ras ori spîn,
Să n-aibă, ca noi ăștia, și el un alt stăpîn.
De nu te stăpînește un sfînt din ceata asta,
Ibovnica te ține în hățuri, sau nevasta.
Dar cînd se văd cumetrii, surîsul, fiecare
Și-l face pe măsura cumătrului mai mare.
Admirator pe viață, supus și prefăcut,
Ia bîrfa și-uneltirea din nou, de la-nceput.
Dar ia aminte bine și ține-o depărtare
Între mata și Șeful, și nu vorbi prea tare,
Că Șeful e și nu e, și ce se vede vezi.
Ce nu vezi, datoria-i să-nchipui și să crezi.
Puținul ce se vede-i dogoare și lumină,
Obîrșie domnească și de-mpărați, divină.
L-ai auzit? Adesea el face dogme noi
Și e mai mulți, că zice întotdeauna „Noi".
„Noi" este „El", de toate, de tot și înzecit,
E țară, lege, rege, prinț și mitropolit.

N-ai mai aflat că unu-i egal cu trei, şi treiul
Egal cu unu-ntocmai, cum nu prea-i obiceiul?
Greşeala-n socoteală unde era, mă rog?
Că nu citeau şcolarii, întîi, un teolog.
Cînd zicem noi „Mamutul", pricepem
„Unanimul",
Şi pretutindeni unde nu-l căutăm găsimu-l.
Ai înţeles ce-i vorba? Apleacă-te din coarne,
Că pragul de deasupra-ar putea să te răstoarne.
Noi, ceştialalţi, mai-micii şi cu cerbicea scurtă
Şi fără coarne-n frunte, intrăm mai mult
pe burtă.»

Dar cînd să intre Cerbul de-a binelea, nitam-
Nisam, îi taie drumul un domn Hipopotam,
Urmat de alţi vreo zece, de-o hipopotănime,
Cu boturile late, şi ceafa de-o grosime,
Şi îndrumaţi de unul mai gros, un Rinocer.
«Trebui' să fie, după tipic, înnaltul cler, —
Îşi zise-n sine Cerbul. — Bitongii lui şi corcii,
Mă ierte Suveranul, cam seamănă cu porcii.
Numai că sînt mai negri, umflaţi, şi-n loc de rît,
Au gògeamite botul cu bărbi, şi mai urît,
Nepoţi, cumnaţi şi cuscri şi gineri sumedenii.
Cum poate să mai rabde atîtea rubedenii?
Parcă zăresc prin colţuri, zbanghii şi mititei,
Şi-o ceată nevăzută prin codru, de căţei.
Iviţi prin făcătură, această samulatră
Te mîrîie din umbră, şi uneori te latră.
De obicei, în taină, lingînd le umblă gura.
S-or împăca, mai bine, cei mari cu stîrpitura?
Ciudat e că gigantul,
Stăpînul, Elefantul,
Trăieşte-n bună voie cu musca şi ţînţarul,
O pulbere, o pleavă, curatul cu murdarul.»

— « Ce-o mai fi vrînd și ăsta?
întreabă Împăratul. —
N-are destule coarne atotîncornoratul?
De ce veniși la mine? Ce plîngeri ai, ce jalbă?
N-ai iarbă, n-ai izvoare și stînci de sare albă?
Nu ești destul de sprinten, de ager și de iute?
N-ai un harem de ciute?
Nu ești frumos și falnic? N-ai glezne lungi și
iuți?
Bieții de noi, greoii, n-avem decît virtuți.
Sau ți se pare, poate, că ți-e prea scurt
grumazul,
Cînd noi dăm de țărînă cu trupul și cu nasul?
Știu, ramurile tale prin crengi nu prea încap,
Dar ce sînt eu de vină că-ți cresc în sus,
din cap?
Ca să-mi aduci tămîie, nu cred c-ai fi venit.
Nu te-am zărit o dată, și s-ar fi cuvenit
De două ori pe lună, cînd sînt sărbătorit.
Vin vulpile, vin șerpii, vin viperile toate,
Și tu visezi în piscuri și vrei singurătate.
Am întrebat de tine pe dascăli și pe meșteri
Și mi-au răspuns că Cerbul stă-n văgăuni
și peșteri. »

Copilăros răspunse: —« M-aș plînge de țînțari,
De muscă, și de viespe, și de muscoi mai mari.
Unii mi-ar cere stîrvul, și ceialalți mă știu
Că pot să le dau sînge sălbatec și de viu.
N-am ce lovi prin norul cu care mă încaer,
De mușiță zburată, văzduh și numai aer.
Tu poruncește, Doamne, să stea la ei acasă,
Să caute o piele de felul ei mai groasă. . .
Încolo, ce pot spune? m-aș zice mulțumit
Că-mi oglindește umbra un iaz, în asfințit. »

— « N-am ce să-ți fac, răspunse Mărețul.
Te-nțeleg.
Credeai că sînt ca alții, nesimțitor și bleg.
Schimbîndu-ți judecata, mîngîie-te măcar
Că fug, dacă te-nțeapă, o muscă și-un țînțar.
Nu ți se vîră-n carne și-n cap, ca niște ținte,
Neîntrerupt să sugă din suflet și din minte.
S-a înserat, și pleacă, și scapi de chinul tău.
Un singur lucru însă, de care-mi pare rău:
Că nu ți-au pus la vreme adaosul, pe șale,
Cu care să-ți mai aperi necazurile tale.
Credeai că noi, aceștia, mai mari, stăpînii, nu
Răbdăm necazul ăsta, pe care-l rabzi și tu?
Ia caută-mă còlea, la subsuori și coadă,
Și ai să vezi păduchii ascunși că stau grămadă.
Ai noștri nu au àripi, să ciupe și să fugă,
Ci se înfig temeinic și tare, să te sugă.
Pesemne-așa e viața, odată cu muncitul
Să se ivească-alături de el și parazitul.
De cum se naște plodul, ieșit din ou, de pui,
Se scarpină, că vine și cu păduchii lui.
Crezi, șoimul alb, pe piscul de cremene
cu muchi,
Că nu-i pișcat în creastă și-n àripi de păduchi?
Ei, îngrășați cu viață, împiedică și gîndul,
Și dușmănesc și zborul pe culmi, îngreuindu-l.
Tu nu-ți lăsa,-n privința mea, gîndul să te fure:
Sînt mare pe un petec, și-atîta, de pădure.
Ai auzit, băiete? E tot ce-aveam de zis
Și n-ai să mă mai pìzmui că stau în Paradis. »

Plecînd acasă Cerbul cu cele ce-a-nțeles,
Intra-ntre fagi și paltini prin frunzărișul des.
Un iepure de țară, din cîmpul de alături,
Se arătă-n potecă dintr-un pogon de mături.
— « Mă furișai pe scară și-am auzit ce-a spus
Stăpînă-tu din casele de sus.

E înțelept, cu toate că-i mare și temut,
Și-i om întreg, săracul, ce-l porecliți „Mamut"?
Păduchii încă omul, fricos, nu i-a răpus,
Și-s mulți, și de tot neamul, trăsni-i-ar Cel-de-sus.
N-ăi vrea să ți-i mai număr pe nume;
mă asculți?
Tăunul, viespea, șvabul cu lustru și-alții mulți.
Cu puricele negru sînt cel puțin vreo șase.
Unde mai pui atîtea jivini și mai scîrboase!
Pe lîngă colcăirea de ploșnițe cu guși,
La noi sînt cuibărite și neamuri de căpuși.
Și-au împărțit poporul și țarina-ntre ele
Și sug de o potrivă din brazdă și din piele.
Pîn-o strivi-o neaoș, cu talpa, Făt-Frumos,
Gîngania spurcată a și ajuns la os. »

Nemaiștiind nici Cerbul, cred, cine-i mai de jale,
El însuș sau stăpînii mîndreții dumisale,
Cu musca și țînțarul se-mpacă și,-n sfîrșit,
Și-a zis, la urma urmei, că tot e fericit.

El e «Mamut», cum și tu ești, să nu te superi,
«Cerb».
Trăim o-nchipuire, o pildă și-un proverb.

FABULĂ INVERSĂ

Jupînul dascăl, pe catedră stînd,
Jupînul ucenic ieșì din rînd
Și-l măguli cu feluri de cuvinte
Pline de miez și de învățăminte.

—« Citit-am cărțile sublimului învățător.
Îl văd scriind, gîndind și mă-nfior.
L-aud vorbind și mă-ngrozesc
De focul Dumisale tineresc. . .
Nu mai vorbesc de ștința ce o știi:
Ești cel mai mare dintre morți și vii.
Și, mai întîi,
Cine ți-ajunge barem la călcîi?
De-ai fi și-n muzică și în pictură
Cum te vădiși a fi-n literatură,
Ca-ntr-un cuptor prea strîmt mai multe tăvi,
N-ar încăpea în lume două slăvi.
Chiar Dumnezeu ar face fețe-fețe
Și s-ar înscri la curs, cîte ceva să-nvețe. »

—« Tot ce vorbiși perfect adevărat e
Și nici nu ai aflat pe jumătate.
Ce pot și ce știu eu e lucru mare.
Duc unsprezece glorii în spinare
Și mai e loc de douăzeci:
Te pui cu piscul și-ai vroi să-l treci?

Sufăr, dar sînt fără păreche
Şi-n lumea de-azi şi-n ceealaltă veche.
De-orice statură şi lungime,
Într-adevăr, nu mă ajunge nime.
Am fost şi sînt şi-n veac voi fi
Cum noaptea-i noapte şi cum ziua-i zi.
Însă pe mine nu mă păcăleşti
Cu-ntorsături de vorbe franţuzeşti,
Maimuţărite după La Fontaine,
Căci sînt în toate celea fenomen.
Poţi să te frîngi, îţi zic, şi să te rupi:
Din caşcavalul meu nici un crîmpei
nu pupi.»

CĂȚEII ȘI PĂDUCHII

Niște javre de căței,
Învoindu-se-ntre ei,
Au făcut prietenie
Scrisă negru pe hîrtie,
Că știau vreo două buchi,
Cu o droaie de păduchi.
Nimeni n-are să se mire
Că făcui asemuire,
Căci, la cuget, cum credeam,
Sînt cam toți de-acelaș neam.

Se ivise nalt, spătos,
La lumină, Făt-Frumos.
Cu o pavăză, la soare,
Limpede scăpărătoare,
Și cu spadă-n cingătoare.
Ucisese prin coclauri,
Pîntecoși, cîțiva balauri
Și o leaotă de șerpi
Tăbărîți pe cîțiva cerbi,
Gata-gata să omoare
Și vreo două căprioare.

Feți-frumoșii imitați
Au fost tare-ntărîtați,

Că-nviase-ntîmplător,
Din nimic, modelul lor.
Făt-Frumos de pe Gilort
Bănuiseră că-i mort,
Dar mai viu ca niciodată,
Iată-l iarăş că se-arată.
Trebuia neapărat
Cel puţin înlăturat.

Să-l înfrunte semenii
Pe cărarea cremenii,
Se temeau că, la bătaie,
Îi sluţeşte şi-i mai taie.
Dacă ies la luptă dreaptă,
Nu se ştie ce m-aşteaptă
Şi-i mai bine să mă lupt
Într-ascuns, pe dedesubt.

Asmuţiră cu palavre,
După el, un cîrd de javre,
Şi poteca lui, pe muchi,
O-mpănară cu păduchi.
Cînd păduchii-l vor mînca,
Făt-Frumos s-o scărpina,
Cînd căţeii vor lătra,
Făt-Frumos s-o speria.
Tot aşa şi zi cu zi,
Se va deznădăjdui.
Nu va fi de-a surda cazna
Şi va lua-o-n lume razna.

Nici de seamă n-a băgat
Cînd păduchii l-au pişcat.
Iar potăile-au lătrat
Fără să-l fi supărat,

Deşi-au fost căţeii mulţi,
Şi-nţoliţi şi mai desculţi,
Scurţi de cap şi scurţi de coadă,
Asmuţiţi pe el grămadă.

Făt-Frumos, prea liniştit,
Parcă nici nu i-a simţit.

COPILĂREȘTI

CREION

Fă-te, suflete, copil
Şi strecoară-te tiptil
Prin porumb cu moţ şi ciucuri,
Ca să poţi să te mai bucuri.

Strînge slove, cărţi şi pană.
Dă-le toate de pomană
Unui nou învăţăcel,
Să se chinuie şi el.

Gîndul n-o să te mai fure
Prin zăvoaie şi pădure,
Cu ecoul de cuvinte
Care-ngînă şi te minte.

Cînd tristeţile te dor,
Uită tot şi tîlcul lor.

FACEREA LUMII

Balet pe şapte silabe

Cînd a fost, la început,
Nu era nimic făcut.
Lumea toată era goală,
Ca o tidvă, ca o oală.
Era noapte peste tot,
Ca-n cutia cu compot.
Era ceață,
Ca-n borcanul cu dulceață.
Şi tăcere,
Ca într-un hîrdău cu miere.

Pe atuncea, Dumnezeu,
Singur, o ducea cam greu.
Ar fi vrut să vadă soare
Că apune şi răsare
Şi să stea întotdeauna
Măcar de vorbă cu luna.
Ar fi vrut şi el, săracul,
Să asculte pitpalacul,
Ciocîrlia, pițigoiul
Şi cîmpia cu cimpoiul.
Dar în noaptea asta chioară
Nu era o cioară!

N-avea nici pe cin' să certe
Şi n-avea nici cui să ierte.

Pentru că, vedeți,
Nu erau băieți;
Nici mici
Ca niște pici;
Nici mari
Ca niște ștrengari.
Și nu erau nici rochițe,
Adică fetițe,
Cu zulufi și cosițe.
Seara,-ngenunchiat în pat,
Nu era nici un băiat
Și nici o fată
Cu rugăciunea neînvățată.

Pentru ce? Pentru că zic:
Nu era încă nimic!
Și, de bună seamă,
Cum ar fi fost ceva fără mamă?
Fără mamă și fără tătuc
Nu se poate face nici un papuc.
Și nici bomboane și jucării
Nu erau. Fincă nu erau copii.
Dar Dumnezeu s-a pus
Să lucreze colo, sus.
A luat o foarfecă odată
Și hîrtie neliniată.
A luat un ghem de sfoară
Și i-a dat drumul afară,
Din cer în mare,
Și scoase soarele cît o căldare.
A luat clei și pap
Și a făcut un crap.
Și pe lîngă clei
A luat o pungă cu scîntei.
Și făcu și luna
Și stelele, una și una.

Căci, uitasem, pasămite,
Nişte foarfeci ruginite
Şi nişte materiale,
Nişte mucavale,
Nişte cocă, nişte glomotoace,
Nişte prafuri, cu care Sfinţia Sa
n-avusese ce face.
Şi cam fără ca să vrea
Făcu omul după stea,
Făcu struguri pentru om,
Şi aşa, pom lîngă pom,
Flori cu flori şi ape-n ape,
Totul gata fu aproape.
Dumnezeu făcu, Vasile,
Lumea toată-n şase zile.
Şi după trei săptămîni
Se frecă pe mîni,
Mulţumit
Că a isprăvit.

Nitam-nisam,
Omul s-a numit Adam.
Adam era cîrn
Şi scurt cît o coadă de tîrn.
Eva, cam peltică,
Nu putea să zică
Nici Petrică, nici Costică.
Zicea sticlă-n loc de strică,
Zicea flică-n loc de frică,
Zicea chie-n loc de scrie,
Zicea cate-n loc de carte,
Şi etie, nu hîrtie,
Şi ace cu măngălie,
Şi chion, şi nu creion.
Şi nu putea să zică nici Ion.
Şi Adam sta supărat
Că vorbea cam scîlciat.

Cînd vorbim și povestim,
Ca să lămurim,
Băiatul și fata
Erau de 3 zile gata.
Erau mici,
Însă voinici,
Rumeni, iuți și dolofani
Ca la 5 și 6 ani.
Ținîndu-se-n livadă
De mînă, ca să nu cadă,
Numărau mereu pe degete
Ce au și ce mai lipsește.
Căci fiecare simțea
Că îi lipsește ceva,
Și ce lipsea nu știa.
Știți că tot eu am ghicit
Și vă spui ce le-a lipsit.
N-aveau cu ce să se joace:
Încă n-aveau dobitoace.

Dumnezeu și el uitase
Să le facă-n zile șase,
Dobitoacele.
Dar păstra cojoacele,
Copcile, tiparele.
Puse degetarele,
Puse ață-n ace
Și-ncepu să facă dobitoace...

*

Ca să se afle în treabă
Regizorul mă întreabă:
— « Povestirea se pricepe? »
Eu răspund că se pricepe.
— « Bine! piesa poate-ncepe! »

(Bătaie de gong)

Bătu gongul de trei ori,
Micilor ascultători!
Şi stingeţi acum lumina,
Că s-a ridicat cortina.

— « Bine! zise Dumnezeu,
Să se-nceapă lucrul meu.
Am făcut cu voi contract
Ca piesa să fie într-un act. »
— « Să vie salaorii:
Bărbierul, croitorul,
Vopsitorul
Şi toţi actorii. »

Luaţi-o-acum cu-ncetişorul
Ca să auzim ce spune croitorul.
Amice,
Uite croitorul ce zice:
— « Sînt croitor de ştofe moi
Şi stric costumele noi.
Cine
Nu vine
Să-l dreg, la mine?
Cui doreşte o păreche,
Îi fac numai o ureche.
Ceri o coadă şi-ţi fac trei
Ca să le porţi cum vrei.
La patru labe, un client
Are-o labă supliment. »

Amice, amice,
S-auzim bărbierul ce zice:
— « Sînt bărbierul! Am onoare!
Muşterii mei au toţi patru picioare.

Eu fac mustățile la lupi,
Cînd vrei să-i pupi.
Tund cu mașina girafa
Și-i potrivesc toată ceafa.
Toată pădurea se rade la mine:
Rad ieftin și bine.
Eu sînt ăla care
Perii veverițele pe spinare —
Și încovoi cu clește calde și reci
Zulufii coarnelor de la berbeci. »

Acum, amice,
S-auzim vopsitorul ce zice:
— « Eu lucrez cu bidinea,
Cu pensulă și vopsea.
Am înmuiat în mare
Și am spoit, din zare
Pînă-n zare,
Toată țara bolților cuprinzătoare.
Luceafărul de poleială
L-am lipit cu o scrobială
Și l-am pus în cuiburi de beteală.
La pisici
Le-am făcut ochi de aur mici.
Pe raci
I-am pus în piele de draci.
Lăcustele
Și-au strîns fustele
Și au trecut prin verdeață,
Încondeiate cu vopsea de izmă-creață. »

Cei trei lucrători
Au muncit din noapte pînă-n zori,
Și din zori în noapte
Alte zile, șapte.

Şi s-au înţeles să nu stea
Decît atunci cînd s-o putea.
Unul şi-a scrîntit piciorul,
Însă a venit croitorul,
L-a cusut şi l-a-ndreptat.
Iar bărbierul s-a tăiat:
Bun băiat, dar prost băiat!
E stîngaci, şi-n sus şi-n jos,
Şi duce briciul pe dos.
Vopsitorul are daruri din belşug,
Dar suferă şi el de beteşug:
Se uită pieziş, cruciş,
Un ochi la făină,
Alt ochi la slănină;
De unde i s-a tras
Că s-a mînjit pînă la nas.
Dar nu-i nimic:
Cu un pic
De benzină
O să-i iasă nasul la lumină.
Căci, deşi au terminat,
Meşterii încă nu s-au spălat.

Bun!... Bun de tot!...
Uite-l că vine şi Dumnezeu înnot
Prin norii albi de trandafiri,
Dimprejurul Sfintei Sale mînăstiri.
—« Eu am făcut
Tot ce-am putut, —
Zise Dumnezeu.
A fost destul de greu,
Mi-aduc aminte mereu,
Dar ce făcurăţi voi
În şapte zile noi,
Vreau să ştiu.
Am venit să vă scriu. »

Meșterii-au răspuns:
—« Am cusut, am vopsit și am tuns,
Împărate.
Fiarele sînt adunate
De trei nopți și jumătate,
Însă stau nebotezate.
Am făcut copite, coarne,
Am făcut lînă și carne,
Cozi și blănuri și cojoace.
Dar copiii vor cu ele să se joace.
Și nu mai au răbdare
De așteptare.
Adam se strîmbă la noi
Și dă cu cîte un pietroi.
Eva dă cu tifla și ne-njură
Prin bătătură.
Ce sîntem noi de vină
Că s-a făcut lumină
La tine în vitrină?
Dacă le dăm jucăriile toate
Nebotezate,
Le-amestecă și le încurcă.
Vițelul o să semene a curcă,
Și curca o să capete copite,
Și din talmeș-balmeșul de vite
Cine știe ce-o să iasă
Pe lîngă casă.
Te-ai gîndit, Măria Ta,
Ce nume le putem da? »
—« Mă gîndesc,
Mă răzgîndesc
Și cred că să nimeresc, —
Zise Împăratul Ceresc.
Am adus dicționare,
Lexicoane și vocabulare.

Să vedem cum se schimbă
Dintr-o limbă-ntr-altă limbă.
Cine-i ăla din urzici?
De lîngă chirpici?
Şapte sute nouă ace,
Veniţi încoace!
Cînd îl întorc
Seamănă a porc...
Tu ai să mănînci furnici
Şi te-am botezat arici!
Ai ceva de zis?»
Nu zice nici pis.
—«Domnul care zugrăveşte:
Numele se potriveşte?»
—«Nici nu se putea
Să îl cheme altcumva.
Prea uşor se sperie
Şi parcă-i o perie.»
—«Unge-l cu răşină
Şi dă-i drumul în grădină.»

—«Văd în florile de mac
Un capac pe alt capac, —
Zise Sfîntul Împărat. —
Dobitocul pare cam ciudat.
Are cap ca puii de găină...
Ce-i cu tine, jivină?
Ce să fie această drăcie?
Ramă de fotografie?
Are o croială
Ovală
Şi la coadă-i cu cîrlig.»
—«Bîzdîganie — strig —
De cauciuc sau de pingea,
Dorim a te vedea.»
Prin buruienişte
Ea începu să mişte.

Atunci, cu vocea lui cea groasă,
Zise Sfîntul: — « Tu să fii broasca țestoasă.
Vom îngriji al'dată
Și de broasca ceealaltă,
Dezbrăcată.
Ia-o și trîntește-o-n baltă
Unde-o fi apa mai caldă. »
— « Melci, melci,
Codobelci,
Scoateți coarne boierești.
Melcule, pe unde ești? »
— « Cine-ntreabă? »
Are treabă.
S-a suit pe-un fir de iarbă:
Vrea s-ajungă mai degrabă.
Are nouă săptămîni
Să sosească la salcîmi.
Dumnezeu printre stufișuri
Zări niște luminișuri.
— « Du-te tîrîș, grăpiș,
Pînă la luminiș, —
Zise rîmei răsucite. —
Și vezi de trimite
Știri nemeșteșugite:
Ce fel de foc
Stă acolo pe loc
Și nu arde? Le vezi?
Sînt cînd albastre, cînd verzi,
Sînt parcă vreo cincizeci
De flacări încremenite și reci,
Ca niște smaralde, ca niște safire
Cu raza subțire... »
— « Doamne, — ziseră ucenicii, —
Eștia sînt licuricii...
Cu care se joacă noaptea piticii...

(Se-aude cobza: zdrang! zdring!)

Nu pune mîna, Doamne, că se sting. . . »
—« Au mai rămas, Împărate,
Florile astea nebotezate,
Care zboară tot prin flori. . .
Cîte două surori,
Cîte doi frățiori,
De catifea pestriță. . .
Uite-i, s-au lăsat pe-o crăiță,
Uite-i, s-au mutat pe-o mușcată,
Şi moțăie pe-o garoafă bălțată;
Cum să botezăm aceste începuturi?. . . »
—« Haide, să le zicem fluturi. . . »
Şi aşa, rînd pe rînd,
Toate s-au numit din gînd. . .
Şi cum ne-am îndatorat,
Actu-ntîi s-a terminat. —
E tîrziu și ni-i cam lene:
Vine Iene pe la gene. . .

Şi un glas veni din lună,
Şi vă zise: — « Noapte bună ».

CÎNTEC DE SOMN

Cine te-a făcut să suferi,
Să te-ncrunți și să te superi?
Ca să-l caut prin odaie
Și să-l prind, să-i dau bătaie.
Mingea ți-a fugit din pat,
Leul s-a cam deșirat,
Tigrul, cînd îl tragi de sfoară,
Limba n-o mai scoate-afară.

Ori veniși tu, crocodile,
Șchiopătînd pe trei rotile?
Ori vreo perie, pe-aici,
Și-a pus labe de arici?

Ori un urs
Cu nasul scurs,
Vreo girafă
Lungă-n ceafă?

S-au pitit și dau din cap,
Și din gît, după dulap?

Lighioane scîlciate,
Descusute, deslînate,

Viezuri, lupi, păuni şi fiare
Cu cimpoi la-nghiţitoare,
Cu măsele şi cu ghiare
De arnici şi de bumbac!

V-aş da miez de cozonac,
Dar să vă jucaţi cu fata,
Cum v-a spus odată tata.
Unde nu, luaţi seama bine,
Că daţi iarăş ochi cu mine!
Pentru maimuţoiul cîrn
Am şi-adus un băţ de tîrn.

Ia veniţi în pat, încoace,
Şi-adormind să facem pace.

ABECE

A vrut Dumnezeu să scrie
Şi nici nu era hîrtie.
N-avea nici un fel de scule
Şi nici litere destule.
C-un crîmpei de alfabet
Mergea scrisul foarte-ncet.

N-aş vrea nici atît să-l supăr
Cît piperul de ienupăr,
Dar o să vă spui ceva:
Nici carte nu prea ştia.
Orişice învăţăcel
Ştia mult mai mult ca el.
El, care făcuse toate,
Nu avea certificate.
Cîtu-i Dumnezeu de mare
N-avea trei clase primare.
La citit se-mpiedică,
Nu ştie-aritmetică.

Ştie-atît: numai să facă.
Ia o leacă, pune-o leacă.
Face oameni şi lumină
Din puţin scuipat cu tină,
Şi dintr-un aluat mai lung
Scoate luna ca din strung.

Papagalul şi păuna
Şi-au smuls pana, cîte una,
Ca să-i facă pinsulă
Domnului din insulă,
Coliba de pe pămînt
A Celui Înnalt şi Sfînt
Find clădită de peşti meşteri
Între tàlaze şi peşteri.

El a luat mai bine-o pană
De la ţarca năzdrăvană
Şi-ascuţindu-şi-o-ntre deşte,
Despicînd-o şcolăreşte,
Şi-a făcut condei, în stare
A scri şi pe piatră tare.

A-ntins cerul ca o coală
În toată Tăria goală.
Însă pana nu scria.
A luat atunci o nuia
Şi a însemnat cu ea,
Cu argint, stea lîngă stea.
Şi ca să vadă pe schele,
A făcut şi cruci de stele.

Ce-a scris noaptea s-a zvîntat,
Apoi, pîn' la scăpătat,
Cu sugătoare de soare —
Şi ziua şi pe-nserare —
A citit şi tot a şters,
Cîte-o vorbă, cîte-un vers,
Şi cîte o dată, fată,
Toată foaia, cartea toată,

Fincă Dumnezeu ce-a vrut
P-ormă nu i-a mai plăcut.
Că din scrisele prea drese
Nici lucru prea bun nu iese.

Cît a scris el cerul tot,
Să spui drept, a şti nu pot.
Învăţaţi cu cărţulie
Cred c-aproape o vecie.
Pe cît mintea îl ajută
Melcul crede că o sută
De vecii întregi şi pline.
Melcul ştie, cred, mai bine.
Însă cerul, în sfîrşit,
E de-atuncea tipărit.

ALFABETUL

Cine vine mîndru şi călare
Şi nici cal măcar nu are?

(M)

Urechile au crescut
Pe măgarul nevăzut.

(V)

Ce borţos şi ce fudul
Şi niciodată sătul!

(B)

O să-ţi fac o întrebare:
Cine-i gol, rotund şi mare?

(O)

Ca să-i rămîie peltică
I-a rămas limba mai mică.

(F)

Mi-a venit de la părinţi
Un pieptene cu trei dinţi.

(E)

Are la buză un glonţ
Sau un păr cu scîrlionţ.

(G)

Fuge după coadă
Şi n-o poate prinde.

(C)

Cine seamănă din voi
C-un căţel de usturoi?

(D)

Deşelat, răscăcărat,
Spune, cum te-am botezat?

(H)

Îi atîrnă, de căldură,
Pînă-n praf limba din gură.

(R)

Rîma o literă ştie
Şi numai pe ea o scrie.

(S)

Aţi văzut cumva să stea
Băţul drept, fără proptea?

(I)

Cobiliţa din spinare
Îi stă-n cap şi nici nu-l doare.

(T)

Vine şchiop, dar umblă bine:
Aşa şchiop nu-i orişicine.

(N)

3 s-a-ntors de-a-ndoasele
Să-şi numere oasele.

(E)

Ca să nu-i rămîie goală
Inima, i-am pus pedală.

(Q)

Cine-i chior şi cine are
Ochiul lui între picioare?

(A)

PE O PIATRĂ

Pe o piatră, subt un pom,
Îmbuca pîine un om,
Şi din pom un titirez
Cerea fărîme de miez.
Acum, după-nvăţătură,
Vine şi le ia din gură.

Titirez ori vrabie
Zboară către albie,
Unde maica spală rufe.
Ar avea şi el o scufe
Şi-o batistă de clătit,
Care s-au cam murdărit.

Vrăbioiule vecine,
Rogu-te treci pe la mine.
Stai de-un an la noi în casă
Şi de chirie nu-ţi pasă.
Mă tot ţii într-o minciună
Şi n-ai dat măcar arvună.

Vrabia cum să plătească
La casă gospodărească?
Ea n-are în buzunar
Două parale măcar.

Toată lumea doar o ştie
Că nu plăteşte chirie
Şi stă-n pod pe datorie.

UNUI PRIETEN MIC

Cuțul negru peste tot
Trece vama gînditor,
Cu urechile pe bot.
Cuțul este călător.

Să cutez ceva să-i spun?
Nu știu ce are să creadă.
Trebuie să fie bun:
A dat nițeluș din coadă.

Însă încă e pe jos,
S-a uitat, nu s-a oprit.
E frumos, dar ce folos
Dacă-i așa de grăbit?

Cine-o fi găsit cu cale,
Pe-nserate, de i-a scris,
Pe adresa dumisale,
Să poftească la Paris?

1906, Versailles

HOŢU'

A orbit de boală grea
Hoţu' tatii, şi-aş fi vrut
Să-i găsesc un leac, ceva.
Nici un vraci nu l-a avut.
N-am aflat nici un spiţer,
Nici la tîrg, şi nici în cer.

De vreo şase ani sau şapte
Ochii-i zac, peceţi de noapte,
Şi-ngropat în gol cu totul
Cată cu nasul şi botul.
Uite-l, dibuie şi parcă
A zări niţel încearcă.

A trecut şi s-a lovit,
A lătrat. O fi simţit.
A-nţeles că pe aici
Umblă-n tufe un arici.
Altă dată, lîngă casă,
A dat de broasca ţestoasă.
Într-o zi, s-a pomenit
Ciufulit, dar mulţumit,
Că visase că bătea
Cinci dulăi şi o căţea.
El se ceartă printre stele
Şi cu nişte cucuvele.

Hoțu' e cățel detreabă.
Puii cloştii îl întreabă
Cum e noaptea-n noaptea lui
Şi-l mîngîie ca pe pui,
Povestind mai lămurit
Ce-au visat și-au mai gîndit.

Îl iubesc și derbedeii
Din văzduhuri, porumbieii.
Prieten bun, un porumbiel
Doarme în coteț cu el.

ZMEU'

Zmeu', dog de vînătoare,
E frumos la arătare,
Falnic, sprinten şi semeţ.
Nu e cîine de coteţ.
E uşor, cînd sare-n vie,
Ca un fulg de păpădie.
Trece zidurile-n zbor,
Elegant ca un cocor,
Iute ca un glonţ de puşcă.
Dar e cîine care muşcă.
El pe nimenea nu lasă
Nici să intre, nici să iasă,
Nici în curte, nici din casă.
Orice mişcă, muscă, mîţă,
Îl jigneşte şi-l aţîţă.
Cînd îi este vocea trează,
Sperie şi-nfricoşează.
De un timp îndelungat,
Aşa glas n-a răsunat,
De pe cînd cu Apa-mare,
Pe cînd cîinii, mi se pare,
Întreceau în trup măgarii,
Şi găinile — ţînţarii.
Că a fost, cu-adevărat,
Cum din carte am aflat,
Un răstimp cînd toate cele
Creşteau dincolo de piele,

Fără frîu și alandala.
Ca, de pildă, portocala,
Mai umflată ca dovleacul,
De cădea de-a berbeleacul,
Cu felia cît o doagă,
Îngrozea o lume-ntreagă.
Pe atunci un cetățean,
Moldovean sau bănățean,
Din călcîie pînă-n ceafă
Era lung cît o girafă,
Și erau stăpîni, aleși,
Cei care mîncau cireși,
Stînd pe pîntec, drept din pom;
Elefanți cu trup de om.
Astea toate peste hopul
Care s-a chemat Potopul.

Cînd vorbesc cu dînsul, Zmeu'
Face, ca de bronz, pe leu'
Dintr-un loc din țara lui,
Nu-i nevoie să-l mai spui:
Leul mare și cumplit
Care s-a cam rebegit.
Rogu-l: —« Domnule, poftește ».
Știe numai englezește
Și-l deprind treptat cu-nvățul
Neaoș, mai mișcînd cu bățul.
Cu-așa lord nu e frumos
Să fii nepoliticos.
Limba bățului nu-nșală,
Că-i din veac universală.
Și-i ciudat că, de-orice soi,
Cîinii latră ca la noi.
Deși Blak, și neam de zmei,
Se miroase cu Ursei.

Îngîmfat și încrezut,
Zmeu-i cneaz recunoscut
Pe grădină și ținut.
El nu suferă și nici
Nu le iartă pe pisici.
Numai o ciorovăială
Nu-i prea intră-n socoteală:
Cu motanul Bob, roșcatul,
Care, tolănit de-a latul,
Și cu mutra somnoroasă,
Scoală capul sau și-l lasă.
Îl ia-n glumă și pe el,
Ca pe-o javră de cățel.
Zeci de urme de duel,
De război și vitejii,
De prin pod și magazii,
Și de box, pe fălci și nas,
Au făcut din Bob un as,
Cum s-a spus în grai de sport,
Cînd cîștigi aproape mort.
Și e lucru de mirat:
Bob nu-i încă publicat.
El dă lupta, ba cu doi,
Ba cu trei și cinci cotoi,
În scandal cu tărăboi.
Zmeu-l cată și-l pîndește
Să-l apuce tîlhărește.
Dar Bob șade-ntins și doarme,
Ca voinicul, fără arme,
Și pe cît de iscusit,
Zmeu-a și chelălăit,
Că-ntr-o doară, vezi, băiete,
I-a și pus Bob o pecete
Și s-a iscălit pe bot,
Doar mișcînd nițel din cot.

Din cîte-o dezamăgire
Zmeu' nu-și mai vine-n fire.
Astfel, ieri, prinzînd din vînt
Un scatiu, lîngă pămînt,
A fugit cu el în gură
Dincolo de bătătură.
L-am strigat: —« Nu ți-e rușine,
Dacă nu de el, de mine,
Măgădăule, să-ți pui
Mintea c-un crîmpei de pui?
Du-te, să nu te mai văz. »
Se pitise prin ovăz
Și, trufaș că e mustrat,
M-a certat și m-a lătrat —
Și scatiul i-a scăpat
Dintre dinți, și a zburat...

Bravo! Pasăre isteață
Care-mi cînți de dimineață
Dintr-un vișin cu beteală.
Să te mînce vru Păcală,
Și-a mîncat o păcăleală.

(O să-ntreb, cînd o să-mi pice
Un lingvist, cum i se zice,
Că-s uituc, Doamne ferește,
Lui Păcală-n englezește.)

Nemaipricepînd ce-a fost,
Zmeu' cam rămase prost
Și cu buzele umflate
Despre cele întîmplate.
Se tot uită-n sus, în gol.
Porumbieii albi, în stol,

Rîndunici, sticleți și vrăbii,
Ca niște luciri de săbii,
Le vedea că se perindă
În văzduh ca-ntr-o oglindă.

Bosumflat și umilit,
Încă nu s-a lămurit.
A văzut întîia oară
Că ce se mănîncă zboară.

CASA CU VRĂBII

Vrăbii casnice, ştiute,
Am în streaşini, două sute,
Şi mai am, de nu mă-nşeală
Lista scrisă cu cerneală,

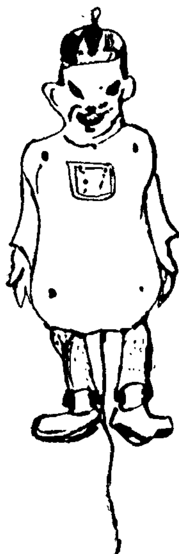
Socotite, numărate,
Două sute zece, toate,
Şi cu pui, cu tot, cu ouă,
Ar mai fi o sută, două.

Le-am trecut în catalog,
După litere, mă rog:
Vrăbioii cu băieţii,
Şi scatiii cu sticleții.

Ca la piersici şi la sfecle,
Le-am dat nume şi porecle,
Şi poreclele urmează
După nume-n parenteză. ..

Vrăbioii au, mai toţi,
Nume de tîlhari şi hoţi,

Căci, de bine să ne fie,
Noi stăm lîngă pușcărie,
Și, pe vrute, pe nevrut,
Luăm și dăm cam cu-mprumut.

GREIERELE

A-nceput un greiere
Casa s-o cutreiere.
Şuieră
Şi fluieră
Şi să dormi nu te mai lasă;
Parc-ar fi la el acasă.
Ducă-se în altă aia,
Că mi-a luat-o el odaia
Şi mă bate la ureche
Struna lui de sîrmă veche.
De-o mai fi cum a-nceput,
Îmi iau traista şi mă mut.
Ai văzut neruşinare?
Sîmbătă, amiaza mare,
Fără nici o-nştiinţare,
A venit, s-a instalat
Şi s-a pus şi pe cîntat.
Eu, ca omul aşezat,
Nu pun mîna pe pian
Decît rar, din an în an,
Pe oboi sau clavecin:
Să nu supăr pe vecin —
Dar şi-atuncea cu măsură
Şi cu degetul la gură,
Cînt vreo polcă sau vreo horă,
Pîn' la anumită oră.
Nepoftitului din casă
Prea puţin de noi îi pasă.

Îl tot caut în zadar
Şi nu dau de lăutar.
Dintr-un drîng cu limba frîntă,
El s-a pus pe chef şi cîntă,
Undeva, printr-un ungher,
La umbrelă, la cuier;
Îl aud de peste tot,
Şi din podini şi din pod
Şi nu mă pricep cum face
Că-l aud şi-atunci cînd tace.
De cinci ori am aţipit
Şi de cinci ori m-a trezit
Oaspele afurisit.
Mă frămînt, ascult, aştept
Cu duşmanul să dau piept,
Dar el, molcom şi huihai,
Dă din cobză şi din nai:
Ori că zgîrie pe scripcă,
Ori că rîcîie o şipcă,
Cîteodată pare, parcă,
Pe sticlete că-l încearcă
Sau că-ngînă pe departe
Pila-n ciob de sticle sparte,
C-are multe şi destule
Şi gîtleje, dar şi scule.
Şi... atunci? Am luat în gură
Apă, şi cu-o stropitură
L-am scos dintr-o crăpătură.
Nimerisem subt perdea,
Într-un colţ de duşumea.
Îl văzui, se scutura,
Şi nu mai putea cînta.
Udă, leoarcă, răguşită,
Vocea-i moale e scîncită,
Şi caricatura bearcă
A uitat să mai şi meargă.
Mi se face, însă, milă
De făptura lui umilă.

Suferinţele mă dor.
Eram gata să-l omor.
Să-l omor că de ce cîntă?
Gîndul ăsta mă-nspăimîntă.
Ştie, oare, oarecine,
Viaţa lui de unde vine?
Tot ce poate, orişiunde,
E să cînte ghiersuri ciunte,
Şi cîtu-i de mititel
Numai gura e de el,
Ca o trîmbiţă — şi nu zici
C-are-n guşe zece muzici?
Ştie-atîta, vai, săracul,
A cînta, — ca pitpalacul,
Şi-are dreptul ticălos
Să nu cînte nici frumos.
Graiul lui e de-aşa fel
Că-l pricep ai lui şi el.
I-am prins trupul de un dram
Şi i-am dat drumul pe geam,
Şi-auzindu-l iar, de jos,
I-am urat: — « Mergi sănătos! »

ZDREANȚĂ

L-ați văzut cumva pe Zdreanță,
Cel cu ochii de faianță?
E un cîine zdrențuros
De flocos, dar e frumos.
Parcă-i strîns din petice,
Ca să-l tot împiedice,
Ferfenițele-i atîrnă
Și pe ochi, pe nara cîrnă,
Și se-ncurcă și descurcă,
Parcă-i scos din cîlți pe furcă.
Are însă o ureche
De pungaș, fără pereche.
Dă tîrcoale la coteț,
Ciufulit și-așa lăieț,
Așteptînd un ceas și două
O găină să se ouă,
Care cîntă cotcodace,
Proaspăt oul cînd și-l face.
De cînd e-n gospodărie
Multe a-nvățat și știe,
Și, pe brînci, tîrîș, grăpiș,
Se strecoară pe furiș.
Pune laba, ia cu botul
Și-nghite oul cu totul.
— « Unde-i oul? » a-ntrebat
Gospodina. — « L-a mîncat! »
— « Stăi nițel, că te dezvăț,
Fără mătură și băț.

Te învață mama minte. »
Şi i-a dat un ou fierbinte.
Dar de cum l-a îmbucat,
Zdreanță l-a și lepădat
Şi-a-njurat cu un lătrat.

Cînd se uită la găină,
Cu culcușul lui, vecină,
Zice Zdreanță-n gîndul lui:
« S-a făcut a dracului! »

JOC DE CREION

Brotăcelul, la fîntînă,
L-ai avea la îndemînă,
Ca să-l prinzi (pe brotăcel)
Să te joci nițel cu el.

Însă nici nu poți să-l vezi,
Verde, dintre frunze verzi,
Căci cu ele seamănă
Ca o frunză geamănă.

A! că-i mic și e frumos
Și n-ar prea umbla pe jos,
Că-și mînjește — și nu vrea —
Pielea lui de catifea.

Stă în pom pitit, pe cînd
Ție ți-a venit un gînd:
Printre mugurii crescuți,
Să-l mîngîi și să-l săruți.

Dar ai vrea să știi, acum,
Ce se fac, pe frig și-n drum,
Cînd se scutură copacii,
Brotăcelul și brotacii.

Căci, pe viscol, fără foc,
Nici căciulă, nici cojoc,
Pot să degere, săracii,
Brotăcelul și brotacii.

N-avea grijă. Nu le pasă.
Și-au gătit la cald o casă,
În pămînt, pe sub tulpini,
În adînc și-n rădăcini.
Și-acolò, pe vreme rea,
Dorm întinși pe-o canapea.

CUIBUL

Rîndunicile, păreche,
Şi-au prins cuib de casa veche.
Cît priveşte fulgii, lîna,
Are grija lor bătrîna.

Trage, dis-de-dimineaţă,
Din saltea ţigaie creaţă,
Şi din perina de puf
Scoate cîte un zuluf.

În pridvor, în pălimar,
Le destramă, aşadar,
Şi, furiş, după perdea,
Vede care i le ia.

BĂNUŢUL

Auzise şi Dănuţ
Că un ou e cu « bănuţ »
Şi credea că oul moale-i
Puşculiţă cu parale.
Avea ca vreo şase ani
Şi visa să strîngă bani,
Socotind pe uşi, cu cretă,
Cît costa o bicicletă.
Scormonind pe la găini,
Pe subt cloşti şi prin vecini,
A stricat, pe neştiute,
Ouă cam vreo două sute.
Dar s-a pus plîngînd să zbiere,
De necaz şi de durere,
Ce-a pierdut şi ce-a găsit.
Că s-a mai şi mîzgălit
Cu albuş, cu gălbenuş,
De atunci şi pînă-acuş
N-a ajuns să se mai spele,
Că intrase mîzga-n piele.
A răcnit şi-a mai ţipat
Că măcar nu le-a mîncat,
Fierte, ochiuri sau răscoapte,
La cafelele cu lapte.
El crezuse, băietanul,
Că bănuţu-i gologanul
Sau un leu frumos şi nou
Pus cumva în orice ou.

Nu ştia că-i stă pe fund,
Oului, un gol rotund
Pentru plod şi pentru pui,
Cînd ia trup făptura lui.
Că subt coaja strînsă caier
Stă păstrat un pic de aer,
Ca, trezit din nesimţire,
Puiul mamii să respire.

GHICITOARE

Ghicitoarea știu că-ți place.
Ce-i ca un burduf de ace?
Ca un pepene cu țepi?
Ia gîndește-te. Pricepi?
Și răspunde-n doi, trei timpi,
Cine are mii de ghimpi?
Cui îi ustură șoriciul?

N-ai ghicit că e ariciul?

ARICI, ARICI, BOGORICI

Ghem de spini şi ţepi uscate,
Stă-ntărit ca-ntr-o cetate.
Poate trece un vecin
Peste el cu carul plin,
Că nu simte nici atît
Cît l-ai gîdila pe gît.
Ca să-l scoată, ca să iasă,
Cîinii-l latră. Lui nu-i pasă.
Unul, încercînd un pas,
S-a ciocnit în ghimpi la nas,
Findcă tontul şi netotul
Şi-a vîrît în ace botul.
Dacă-ar fi citit aici
El afla ce-i un arici,
Însă cîinii n-au habar
De tipar şi-abecedar.
Nesupus la gînd pizmaş,
Bogorici e drăgălaş
Cui îl ia cu prietenie.
Cîntă-i numai din tipsie
Şi-ţi şi joacă o chindie.

PERECHI

Totdeauna cîte două,
Pe subt streașină, de plouă,
Și pe țiglă, pe țugui,
Sus, în dreptul soarelui,

Vrăbiile din cuibar
Au ieșit la călindar.
Ghiersul spune ce se-aude,
Vrăbiilor maici și rude,

Ce se mai găsește-n piață,
În grădină, prin verdeață,
Gîze noi cu păr și goale,
Și-alte-asemeni trufandale.

Capul, cît alunele,
Se pleacă la unele
Și gîndește chibzuit
Cîte vești n-au mai venit.

Și, la rînd, din loc în loc,
Au rămas cioc lîngă cioc.

NEPĂSARE

Dimineaţa, cînd mă scoală,
Stolul e o ciripeală.
Le strig tare, ca la şcoală.
Porţia e cîte trei-
Zeci de boabe-n cioc, de mei.
Le învăţ să numere,
Ele dau din umere.
De le-aş da şi carne crudă,
Nici nu vor de scris s-audă.
Vrăbioii mei sînt proşti:
Cum de-i vezi îi şi cunoşti.

INIMĂ DE CÎINE

La cotețul lui Dulău,
Paznic bun și cîine rău,
Vrăbiile se adună
Să prînzească împreună.

Zgribulite-n pod și-n pom,
Au văzut ducînd, pe om,
Troaca mare cu păsat,
Și Dulău a și lătrat.

Uriașul negru știe
Că a pus tovărășie
Și cu vrăbioii hoți
Mămăliga pentru toți.

Și, gingàș cum nu se poate,
Le-a lăsat-o jumătate.

MEIUL

Cînd venea vreo vijelie,
Le-am dat mei pe farfurie,
Ca să nu se risipească
Hrana-n viscol, păsărească.

Vrăbiile, mai șirete,
Făceau semne către fete:
Să nu fie vreo capcană.

Vrăbioiul de-astă-toamnă,
Priceput, ca mai bătrîn,
Rîse-n el, cu ciocu-n sîn,
Şi din pleoape, ca de gumă,
Şi din ochi clipi a glumă.

« Las' că ştiu eu, vru să spuie,
Şi ce este și ce nu e.
Omul ăsta, din fereastră,
Este bun, că-i mama noastră. »

MÎȚA

Cînd se scoală iese-n tindă.
De-abia-ncepe să se-ntindă,
Și-obosită de căscat
Se întoarce iar în pat.

Ca să doarmă și mai bine,
Laba căpătîi și-o ține,
Și din vis, cum s-a adus,
Că s-a pus cu burta-n sus.

Dar scurteica-i, ca de vată,
Cu opt nasturi e-ncheiată:
Și dormind și dolofani
Sug din ea cinci cotoșmani.

Creștetul, bălțat pieziș,
Pare strîns ca-ntr-un bariș
Înnodat cu două funte:
La urechile din frunte.

Ea visează poate, parcă,
O plimbare într-o barcă,
Pe un luciu argintiu,
Poate chiar în Cișmigiu.

Că-i dă coada-n ritm tîrcoale,
Ca-ntr-un lac de apă moale,
Coada ei de păr de pîslă,
Bătînd perna ca o vîslă.

GÎRI-GÎRI

Între oi și-ntre măgari,
Laolaltă cu catîrii,
Calcă-n pas, cu pașii rari,
Gîsca-n vîrstă, Gîri-Gîri.

Chiar berbecii o cinstesc
Pentru tact și cumpătare,
Și cu felu-i bătrînesc
Îi dau rang de inspectoare.

Are cinsprezece ani,
Și în gloata curții deasă
Trece mîndră prin gîscani,
Ca prin bîlci o preoteasă.

O saluți, o chemi, și vine.
Din ce-i spui și ce-i vorbiși,
Ea se uită lung la tine
Dintr-o parte și pieziș.

N-a avut noroc să-nvețe
Școala cel puțin primară,
Că acum, la bătrînețe,
Ajungea și profesoară.

PUI DE GREIER

Sare parcă pe jăratic
Şi-i şi lung şi e şi lat.
Capu-i pare retezat
Şi, al naibii, e simpatic.

Tînăra caricatură
E-mbrăcată ca-n nădragi,
Şi toţi fraţii lui mi-s dragi,
Numai dacă tac din gură.

Pe sub toate uşile
A trecut nesupărat,
Decît lung mai mult pătrat
Şi umblînd de-a buşile.

Cînd începe, să te ţii!
Cîntă otova din drîng.
Că şi mîţele se plîng
De atîtea melodii.

IADA

Între iezii din cireadă
S-a născut de-o săptămînă,
Dintr-o capră mai bătrînă,
Dar zburdalnică, o iadă.

E bălțată-n fel de pete,
Zugrăvite ca pe var
Cînd, prin vișini și arțar,
Bate luna în părete.

Dar pestriță și bălțată,
Albă, neagră, stacojie,
S-a-ntrecut în fudulie —
Și-i stă bine, că e fată.

Iar în frunte, iada mea
Poartă, brează, semn: o stea.

COLINDĂ DE CRĂCIUN

Doi unchieşi pitici,
Pitici dar voinici,
Au venit în sat
Pe la scăpătat,
Unul Moş Ajun,
Altul Moş Crăciun.
Ce s-au cugetat
Că au adăstat.
Nu cunoşteau locul,
Bătu-i-ar norocul,
Şi din depărtare
Lătrau cîinii tare,
Nefiind datori
A fi ştiutori,
Şi sfinţiţii moşi,
Find, de fel, fricoşi.
După cum se ştie,
La ei în stihie
Cîinii sînt cuminţi
Şi n-au colţi şi dinţi,
Că sus nici o gură
Nu-i de muşcătură,
Nici de lătrătură.
Fincă şi-ntrucît
Buzele surîd,
Şi toate sînt vesele,
Ca la nunţi miresele,
Inimile, feţele.

Amîndoi cu barbă
Stufoasă și albă,
Cu fuiorul moale
Pînă la paftale,
Ca doi arhierei
Numai de-un crîmpei
Cît geana la pleoapă
Mai înnalți de-o șchioapă,
S-au oprit puțin
La popa Marin.
Popa nu-i acasă,
Nu e preoteasă,
Nici paracliser.
Numai cîmp și cer.
Arde în altar
Un mărgăritar,
Și-o stea a rămas
La iconostas.
Din turlă atîrnă
Clopotul de-o bîrnă.
Cine ce să spuie
Dacă nimeni nu e?

Atunci au deschis
Sacii, și-au trimis
Purceii de lemn
Să le-aducă semn
Și știre din sat.
— « Dacă ninge-n sat
Mergem la-nnoptat,
Iar de n-o fi nea
Om sta și-om vedea
Cum ne-om îmbrăca.
Dacă o să-nghețe
Punem ghebe crețe
Și căciuli de oaie.
Dacă e a ploaie

Eu o să mă-mbrac
În piele de drac.
Dacă a venit,
Cum am auzit,
Vara lui Crăciun
Timpu-i şi mai bun »,
A zis Moş Ajun.

— « Tată Moş Ajune, —
Moş Crăciun îi spune, —
Eşti mai tînăr, poate,
Cu-o zi jumătate.
Pot să te şi iert,
Pot şi să te cert,
Vorbeşti cum e dat
Unui căpiat
Şi unui viclean.
Eşti cam pămîntean,
Şi vorba la minte
O ia înnainte.
Cînd eşti între slugi
Nu ştii ce îndrugi,
Parcă nu mai ştii
Nici de unde vii;
Dă-mi răgaz să-ţi spun.
Şi bei şi tutun.
Tu mustrarea mea
O pui în lulea.
Mă zmeresc, mă-nchin,
Şi tu cauţi vin.
Pînă pe la Paşti
Tot te-ntinzi şi caşti,
Şi-ai fi bucuros
Să fii om de jos.
Ai uitat ce-a zis
Cel de ne-a trimis?

Să nu se lipească
Muscă pămîntească
De noi amîndoi?
Uită-te-nnapoi,
Frate Moş Ajune,
Şi fă rugăciune. »

— « Tată Moş Crăciun, —
Zis-a Moş Ajun, —
Nu vreau să te mint,
M-a lovit un jind.
Zilele-n stihare
Mi se fac amare,
Şi de-atîta rază
Mi se-ngreţoşază.
Îngeri, àripi, stele,
Păcatele mele!
Toată noaptea, vere,
Mare priveghere.
Ziua liturghie,
Psalmi şi Slavă Ţie.
Fără să mai tacă,
Toată vremea toacă.
Cor de glasuri groase,
Condace, icoase
Şi coruri subţiri,
Şi tot mînăstiri,
Numai mînăstiri.
Pentru aţipire
Ceri blagoslovire,
Şi pentru sculare
Binecuvîntare.
Şi m-am săturat
Să dorm îmbrăcat,
Ca un ceas de pat.
Sînt un păcătos,
Dar pe-aci-i frumos.

Eu, cu voia ta,
Parc-aş rămînea,
Nu te supăra,
Mîine de amiază
Pîn' la Bobotează.
Uite ce-ai să faci,
Fii niţel dibaci.
O să mergi să spui:
A pierdut un cui —
Trebuia să-l pui.
A pierdut cinci cuie —
Trebui' să le puie.
Fă şi tu o snoavă
C-un cui şi-o potcoavă
Şi zi că măgarul
L-a găsit pojarul. »

Şi şezînd afară
Acum, lîngă moară,
La un kilometru,
Iată Sfîntu Petru.
Prea Sfinţia Sa
Tocmai îi căta
Şi era şi el
Cu mòşii la fel,
Căci după tipìc
Orice moş e mic,
Ager şi bătrîn
Şi-o bucată cîrn.
În stihia geamănă
Moş cu moş se-aseamănă.
Moş Crăciun gîndeşte,
Uitîndu-se-n deşte,
Şi întru tîrziu
Zise: — « Ştiu, nu ştiu,
Vorba Dumitale,
Tată, mi se pare

Și cu alți măgari,
Mai mici ori mai mari,
Că se potrivește.
Și, Doamne ferește,
Poate și cu-al meu.
O să stau și eu
Pentru potcovit.
Fii blagoslovit.
Zici că-ntîrziază?...»
— «Pînă-n Bobotează.»

Dar stînd ei la sfat,
Ce s-o fi-ntîmplat
Că din sacii grei
Ce-i duceau cu ei
Ieșiră cu miile
Toate semințiile,
Toate jucăriile.
Urșii mari de lînă
Cu păpuși de mînă,
Iepurii cu leii,
Lupii, brotăceii,
Făpturi și jivine,
Plăsmuiri blajine,
Fiare, orătenii,
Trupuri de vedenii
Făcute din glumă
Fie că de gumă,
Sau de mucava,
Ori dintr-altceva,
De pildă: din țiplă
Și cu ochi de sticlă.
Căruțe și sănii
Trase de dihănii.
Maimuțoi cu cîrmă,
Cu oase de sîrmă,

Elefanţi nerozi
Tot cu două cozi,
Ca să nu pricep
Unde ei încep:
Una und' se ştie
Cu o gămălie,
Şi alta la cap,
Lipită cu pap.

Seminţii de jucării
S-au ales pe la copii.
Vacile şi turmele
Îşi pierdură urmele.
În colibe, lîngă sobă,
Sună trîmbiţa cu tobă.
Iar la han, între tingiri,
Au tras şase musafiri;
După neam şi după bresle,
Trei la mese, trei la iesle.

NOAPTE DE AN

Colindeț

Pe subt cerul plin de salbe
Se-ntind catifele albe.
Apele s-au încleștat
Între maluri, de uscat,
Și trec leneș peste ele
Boii mari cu coarne grele,
Cu-mpletit arnici în cozi.
E o luncă de Irozi
Împietriți de vad în jos,
Zale-n piept și coif sticlos.
Unii-s plopi, alții răchite,
Paznici pe neadormite,
Îmbrăcați în stalactite.

La zîntîi de an și lună,
Ca din zodii ies pe lună,
De prin sutele de ani,
Plugurile cu plăvani,
Ca să are,
Pe ninsoare,
Și trag brazdă prin zăpadă.
Cu flăcăi cu fața smeadă;
Din pătule, din cătune,
Cîntecele-au să răsune,
C-au pornit să haule
Sate, văi și staule.

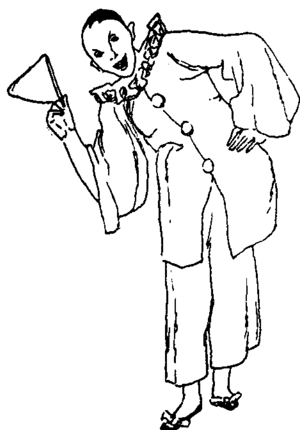
S-a-mbrăcat în chiciuri pomul,
Albă-i țara, alb îi omul.
Au plecat la drum flăcăii,
După pluguri cu dulăii,
Că de-or da de-o haită mare
De văpăi scăpărătoare,
Cîte două felinare
Ca scînteia de amnare,
Haita lungă
S-o ajungă.
Și Tăria-i pînă-n zări,
Candele și lumînări.
Nu vă temeți de jivini,
Că umblați între lumini,
Prin tărîmul fermecat,
Ca-ntr-un basm desfășurat.

Moară, roată și morar
Potmoliți-s în cleștar.
Dintr-o gaură de cheie
Strălucește o scînteie.
Ferestruia, sus pe piatră,
Se trezește cîteodată,
Ca o flacără din scrum.
Dintr-un ghem ascuns de fum,
Se deșiră și-și ia drum,
Și de stele se agață
Un subțire fir de ață.
Morăreasa ia din saci
Și-nvîrtește la colaci.
Doi voinici, cu mîini voinice,
Au troznit în hău din bice,
Împletite din curele
Și bălțate cu mărgele.
În suman și cizme, baciul
Bate gerul cu gîrbaciul,

Dar gîrbaciul, scurt şi gros,
E cîrmit anevoios.
Doi din crai
Scot un muget de buhai.
Unul dă, cîte niţel,
Cînd din cînd, din clopoţel.
Craiul negru povesteşte
Basmul, pe moldoveneşte,
Stihuri vechi, de slovă veche,
Mir de suflet şi ureche.
Ca la cărţile de joc,
S-au strîns craii la un loc,
Crai de tobă, crai de ghindă,
Cîntă, joacă şi colindă.

Să nu spui, ar fi păcat,
C-au plecat la căpătat.
Cine are boi şi plug
Are parte de belşug.
Ia te uită, băietane,
Pe dimie ce găitane!
Ce condeie pe cojoace,
Şi pe fluturi să-i îmbrace!
Însă cînd un gospodar,
Cu un ţoi ori un pahar,
L-ar cinsti cu un rachiu,
Iute ca argintul-viu,
Cu vin fiert ori ţuică fiartă,
Păi, atuncea, Doamne iartă,
Nu se mulţumesc cu-atît:
Dau urciorul tot pe gît.
Şi se-ntîrzie la case,
Unde-s fetele frumoase.
Că se face pregătire
Cu ulcele pe peşchire,
Cu covoarele de zestre,

Cu muşcatele-n ferestre,
Pentru coame şi căpestre,
Cu năframe pe păreţi
Şi urări pentru drumeţi.

DRUMUL CU POVEŞTI

Trece ca o pînză, desfăcut din trîmbe,
Vîntul rău şi taie dealurile strîmbe.
Ia pustietatea vînătă din dungă,
Răscolind scaieţii şi răchita lungă.

În copacii negri recea lui arsură
Pune glomotoace de cleştar şi zgură.
Rîjniţele sale lasă rumeguş.
Cleiurile sale fac alunecuş,
Povîrnişul luciu, dis-de-dimineaţă,
S-a-nvelit cu ţiplă şi pòjghii de ghiaţă.
Apele de-a valma, balta tot aşa,
Au făcut deasupra sloi de tinichea.
Totul, dintr-odată, se copilăreşte,
Vrînd să se-mpietrească ce nu se-mpietreşte.

Au fugit din sălcii mierlele şi cucii.
Numai cioaca poate sta în vîrful crucii.
Au zburat vultùrii-n lumea ceealaltă,
Cu sfînta lumină niţeluş mai caldă.
Bieţii de păianjeni, care torc mătasă,
Şase luni din găuri nu mai au să iasă.

Floarea şi mireasma au tăcut chitic,
Marele se face din ce-n ce mai mic,

Pînă la tipicul mic al jucăriii,
Ca să-l ia cu mîna mai uşor copiii.
Despre cîmp, atîta aş avea de zis,
Că e plin de iepuri pînă-n Paradis.
Dar în povestire e o-mpotrivire
Ce-ar putea pe alţii decît noi să mire.

Moş Crăciun porneşte,
Vîntul îl opreşte,
Vîntul îi întoarce,
Încotro şi-ncoace,
Sania, bădie:
Parc-ar fi, şi nu e, tot o jucărie.
La răscruci de drumuri, cinci vînturi, grămadă,
Sar să-i risipească stelele din ladă.
Lăzile sînt toate bine încuiate,
Lacătele grele-au chei întortochiate.

Lupii-ntre răspîntii i-au ieşit nainte,
Fără să-şi aducă barba lui aminte.
— « Ce cătaţi aicea, măi, căţeii mei, —
I-a mustrat unchiaşul, — Tuluc şi Grivei?
Daţi-vă deoparte, fiare pămînteşti,
Nu-i pentru jivine drumul cu poveşti.
Ce vreţi? miei de pîslă şi cai de hîrtie?
Poate mucavaua de foame să ţie? »
Puşi pe două rînduri, în troianul gros,
Lupii, de ruşine, au făcut frumos.

Va să zică, vîntul, în feluri şi chipuri,
Vru să-ntoarcă moşul din drum, cu tertipuri.
I-e necaz, că şi el face pomi şi stele,
Frumuseţi şi lucruri, mari şi mărunţele.
Din postavul lumii, alb, împărătesc.

Ce folos, că-ndată toate se topesc:
Străveziu, ușure, horbote, broboade,
Lucrul lui, ca scrumul, se sfarmă și cade,
Iar, ca să dureze, cît de cît mai bine,
Trebuie să-l lase-n ramura ce-l ține;
Pe cînd, el, Unchiașul, pe al lui îl mută
De nu se sfărîmă unul dintr-o sută.
Toate-ajung diseară bune și întregi
Și țin pîn' la anul fără să le dregi.

Iată de ce-njură vîntul și-l înțeapă
Și de ce Unchiașul nu vrea să priceapă.

După multă trudă, poftim că sosește.
Rumen, gras și vesel, mînă boierește,
Hamuri și zorzoane îi încing măgarii,
Albi cum e sideful, iuți ca telegarii.
Potcoviți cu sticlă și cu giuvaere,
Ca să aibă-n coastă copita putere.
A sosit cu bine Moș Crăciun, dar știu
C-a ținut și plosca, bine, cu rachiu.

POMUL

Aduse niscaiva om
Sau duh, noaptea-n toi, un pom,
Ca un policandru nins,
E-nghețat și-i și aprins.

O boccea cu licurici,
Stele, îngeri și pitici.
Tolba ei, cînd s-o desfacă,
Ochii babii-i rîd și-i joacă.

Ce mai scùfii, ce călțuni!
Adevărate minuni.
Dar mînușile — așteaptă!
Toate sînt pe mîna dreaptă...

Maica-mare-i de părere
Că scăpase din vedere.

FETELE MELE

Au aflat fetele mele,
Cînd se uită prin perdele,
Cine vine şi le pune,
În fereastră, boabe bune,
Arpacaş, mălai şi mei;
Că se uită-n ochii mei,
Fără să se sperie.
Vin în stol puzderie,
Şi la geam, pe latură,
Mişunînd se satură.

Are grije, fiţi pe pace,
Tata mare să vă-mpace.
Că vă cumpără din piaţă,
Marţea, dis-de-dimineaţă,
Tot seminţe dulci la gust,
De fir lung cu spic îngust,
De fir gros cu ciucure,
Numai să vă bucure.

Însă, cum se vede treaba,
Darurile nu-s degeaba,
Că şi voi îi daţi să scrie,
Schimb şi plată, poezie.

El vă stă mereu de pază,
Apărate să vă vază,
Vrăbioi și vrăbii mici,
De om rău și de pisici.

CINCI CÎRLIGE

Mîinile bătrînei mele
Împletesc în cinci andrele,
Într-ascuns, pentru ajun,
Darurile de Crăciun.

Ziua-ntreagă nu-i mai văd
Şchiopătarea prin omăt;
Cui apucă de o-ntreabă,
Maica spune c-are treabă.

Dar copiii prin perdea
Prind în umbra ei ceva,
Iscodind taina mătuşii,
Seara, pe gaura uşii.

Ea, cu lîna între deşte,
Stă din lucru şi zîmbeşte.

ARIPI MICI

Boierii, cucoanele
Şi-au închis obloanele,
Şi-au zburat în gloată deasă
Către ţara de mătasă.

Între florile străine
Veneticilor li-e bine.
Aici, viscol, frig şi ceaţă,
Grîu-i strîns şi iazu-nghiaţă.

Am rămas locului noi,
Vrăbii, corbi şi piţigoi,
Şi cu înţelegere
Trupul c-o să degere.
Vara, vor cînta-n sobor
Că se-ntorc în ţara lor.

DARURILE

Două scùfii cu urechi
Şi tîrligi două părechi,
Mînicere şi pieptare.
Mult de lucru nu mai are.

Ghemul cînd i-l ia pisica,
Iar se supără bunica.
Tocmai pe subt un dulap
Fuge şi cîte-un ciorap.

—« Vin' la mama să te pupe,
Însă, vezi, nu mă-ntrerupe,
Că-mi rămîn nepoţii goi, —
Roagă maica pe pisoi, —

Că vouă ce vă mai pasă
În flanela voastră groasă. . . »

PASĂRILE CERULUI

Pasările negre taie,
Înghețate și greoaie,
Cu arìpile deschise,
Cerul ce le amorțise,
Într-acolo,-n asfințit,
Prin văzduh înțepenit.

Un' se duc cine mai știe,
Fără cuib nici colivie-n
Ramurile, ca de fier,
Îmbrăcate-n zmalț de ger?
Zborul lor cînd să se-nvețe
Prin văzduh, fără să-nghețe,
Șchiopătînd,
Din cînd în cînd?
Că le degeră de-a dreptul
Subsuorile și pieptul,
Și le arde-n ochi și ghiare
Vîntul, ca o apă-tare.

Le-aș pofti să intre-ncai,
Să le dau pezmeți și ceai,
Să le dau, în așternut,
Mei, alune și năut,
Să le-adorm, măcar atît,

Cu-oblojeli pînă la gît —
Sau le vîr într-un suman.

Dar mă cred rău şi duşmàn,
Findcă omul cu biciuşcă-i
Vînător cu glonţ de puşcă.
M-aş ruga, şi nu ştiu cui,
Să-mi dea scùfii, să le pui,
Şi ciorapi de lînă groasă.
Poate şi tîrligi de casă;
Însă lungi şi cu carîmbi,
Fie otova sau strîmbi,
Ori cu-ncreţituri şi fald —
Numai să le ţie cald.

Aş ruga-o pe bunică
Să ia fus şi furcă mică
Şi să tragă din fuior
Fire moi, de dragul lor.
Şi-o să o mai rog să facă,
Sîmbăta, şi cîte-o clacă
De logodnici şi feciori,
Pentru bufniţe şi ciori,
Pentru berze şi cocori.
Să le-ncalţe, să le-mbrace
În ciubote şi cojoace.

Drept răsplată, curmeziş,
Le-or clădi, pe-acoperiş,
Cuiburi mari
Cu pui hoinari,
Din ostreţe,
Crăci şi beţe,
Şi din paie de săcară,
Caselor, la primăvară. . .

CÎNTEC DE BUDUROI

În căciuli de stuh și paie
Stupii stau pitiți în ploaie.
Printre crăcile de prun
Par un sat ori un cătun.
Au făcut și foc. Se vede:
Fumul ceții din livede.
Mînăstiri, schituri, chinòvii,
Ale maicilor Zinovii,
Epihàrii și Domnici:
Chilii mici, chivote mici.

Cam miroase-a iarbă-mare:
Și-au gătit și de mîncare.
De spălat, ele-au spălat:
Rufe-ntinse la uscat.

Acum vre o săptămînă
Atîrnau ciorapi de lînă,
Șorțuri, fote, ii, pe sfori,
Bondițe, de subsuori,
Barișe, scurteici, la soare,
Odăjdii de sărbătoare.

Le-a strîns și le-a scuturat
Un vîrtej, amestecat

Cu frunza și florile.
Au rămas surorile
Numai cu ce-aveau pe ele:
Nişte àripi dintr-o piele.

Din ştiubeie şi prisacă
Stariţele nu mai pleacă,
Şi maicile cuvioase
Au pus obloane la case,
De nu mai pătrunde-afară
Nici un fir de rază rară,
Şi urzesc ţoale de ceară.

Trebuie să fie bine
Iarna-n stupii de albine.
Adormit pe jumătate
S-asculţi viforul cum bate.
Sfîrcul nu te mai atinge,
Viscolul nu te mai ninge.

Stai, că fac un buduroi
De iernat, şi pentru noi.

PRISACA

STUPUL LOR

Stupul lor de pe vîlcea
Stă păzit într-o broboadă
De trei plopi înnalți, de nea,
Pe o blană de zăpadă.

Prisăcarul le-a uitat
Și-a căzut și peste ele
Iarna, grea ca un plocat,
Cu chenar de peruzele.

Înlăuntru însă-n stup
Lucrătoarele sînt treze
Și făcînd un singur trup
Nu-ncetează să lucreze.

Că nici una n-a muncit
Pentru sine, ci-mpreună
Pentru stupul împlinit
Cu felii de miere bună.

ISCOADA

De cum s-a ivit lumina,
A ieşit din stup albina,
Să mai vadă, izma-creaţă
A-nflorit de dimineaţă?

Se-ngrijeşte gospodina
De-nfloreşte şi sulfina,
Căci plutise văl de ceaţă,
Astă-noapte, pe verdeaţă.

A găsit toată grădina
Înflorită, şi verbina,
Şi s-a-ntors, după povaţă,
Cu o probă de dulceaţă.

PAZA BUNĂ

S-a întors cercetătoarea
Să le spuie la surori
Că-i deschisă toată floarea
Şi cîmpia, de cu zori.

Şi-au plecat aproape toate
La cules, cu mii şi mii,
Lăsînd vorbă la nepoate
Să-ngrijească de copii.

Căci muscoii şi bondarii
Şi-alte neamuri de pădure,
Pe şoptite, ca tîlharii,
Umblau mierea să le-o fure.

Însă paza-n stupi e bună,
Că tîrziu, după apus,
Còlo jos, subt stupi, la lună,
Ei zăceau cu burta-n sus.

TÎLHARUL PEDEPSIT

Într-o zi, prin asfințit,
Șoaricele a-ndrăznit
Să se creadă în putere
A prăda stupul de miere.

El intrase pe furiș,
Strecurat pe urdiniș.
Se gîndea că o albină-i
Slabă, mică și puțină,
Pe cînd el, hoț și borfaș,
Lîngă ea-i un uriaș.

Nu știuse că nerodul
Va da ochii cu norodul
Și-și pusese-n cap minciuna
Că dă-n stup de cîte una.

Roiul, cum de l-a zărit
C-a intrat, l-a copleșit.
Socoteală să-i mai ceară?
Nu! L-au îmbrăcat cu ceară,
De la bot pînă la coadă,
Tăbărîte mii, grămadă,
Și l-au strîns cu meșteșug,
Încuiat ca-ntr-un coșciug.

Nu ajunge, vream să zic,
Să fii mare cu cel mic,
Că puterea se adună
Din toți micii împreună.

FETICA

Ce duh ai și ce putere
Să-mpletești ceară cu miere,
De la floarea din grădină,
Ostenită de albină?
Tu aduni de pe meleaguri,
Pentru stupi și pentru faguri,
Pulberi, rouă, stropi și leacuri,
Poate că de mii de veacuri.
Ca din lînă, ca din ace,
Țeși rețeaua de ghioace,
De celule-n care pui
Mierea dulce și un pui.
Scule, numere, cîntare
Au spus la măsurătoare
Că-ncăperea cea mai mare
În găoacea cea mai mică
E ghiocul tău, fetică.
Ești, pe lumea de subt cer,
Cel mai mare inginer.
Pe-ntuneric, făr' să știi,
Ai făcut bijuterii
Și minuni în toată clipa
Cu musteața și arìpa.
Și, cum știi, muncind, să taci,
Nu te lauzi cu ce faci.

ŢARA PITICILOR

PREFAŢĂ

Într-o zi, pe înserat,
Ce să vezi? Ne-am apucat,
Doi părinţi şi doi copii,
Din *Cartea cu jucării*,
Să minţim, să povestim
Ce-am ştiut şi ce nu ştim,
Pentru alţi copii, mai mici,
Nici chiar mici de tot, dar nici
Mari, ca de însurătoare,
Şi făcurăm şi-o prinsoare,
Cine poate scri mai iute
Stihuri vreo cîteva sute,
Şi ne-am aşternut pe scris.
Ochii ni s-au cam închis,
Mîna ne-a cam amorţit
Şi-a ieşit ce a ieşit.
Am citit în adunare
Ce scrisese fiecare,
Şi din toate, vrea nu vrea,
S-a ales povestea mea.
Rămăşagul fu: « Se poate
Scri şi pe nerăsuflate? »
Vorba e c-am cîştigat
Şi,-n sfîrşit, am răsuflat.
Partea mea, într-adevăr,
Am avut un sfert de măr,

Împărţind un măr creţesc;
Nu cumva ca să jignesc
Pe tovarăşii de coate,
Mîncînd sferturile toate.

Domnule, care citeşti
Multe altele poveşti,
Mai frumoase şi mai scrise,
N-o să-ţi placă, pare-mi-se.
Te-ai deprins cu stih bogat,
Cu care te-am învăţat.
Nu mă osîndi, vai mie!
C-am căzut în sărăcie.

E nevoie să-ţi explic:
Eşti prea mare. Fă-te mic.
Uită regula o dată
Şi, cu cartea dezvăţată,
Mergi niţel de-a buşile.

Poţi închide uşile,
De ţi-e teamă şi ruşine
Să te faci de rîs ca mine.
Ieşi din dogmă şi, tiptil,
Fă-te la citit copil.
Asta, Domnule Confrate,
Dă alean şi sănătate.
Eu, cum vezi, încet, încet,
M-am făcut analfabet.

ŢARA PITICILOR

În pădurea cu furnici
E-o cetate de pitici.
Au adus lăstunii ştire
Că-i un fel de mînăstire
Şi că n-ar fi numai una.
Mult mai multe vede luna,
Mînăstiri de rugăciune,
Cînd răsare şi apune.
Schituri şi chinòvii, toate,
Printre frunze aruncate
Fac din codru o cetate.

Zvonurile cercetate
S-au vădit adevărate.
Ca şi vrabia, lăstunii
N-aduc vorbele minciunii,
Că sînt cei mai serioşi
Din scatii şi din botgroşi,
Agăţaţi de iedere,
Şi cei mai de-ncredere.

Înmulţindu-se piticii,
Şi gîngàvii şi pelticii,
I-a primit şi Dumnezeu,
Care, dintr-un curcubeu,
Îi scrutează cu ochianul
Toată ziua şi tot anul.
Neputînd să îl mînìe
S-au făcut piticărie,
Şi cu sfîntu-i ajutor
Au ajuns cît un popor.

Dar prea mici pentru război
Şi buni doar de tărăboi,
Nendrăznind să asuprească
Altă viţă omenească
Şi, ca nu cumva să piară
Îmbucaţi de niscai fiară,
Şi-au făcut şi ei o ţară.
Sfat ţinură zile şase,
După naţii, după case,
Căci piticii-s multe neamuri,
Trunchiuri, rădăcini şi ramuri,
Cînd corcite, cînd pestriţe
Şi cu graiuri după spiţe.

Cum se scrie pe curat,
Neamul s-a organizat...

Căutînd întîi ce fel
Să aleagă de model
Dintre sutele de state
Cunoscute şi umblate,
Au luat pildă să trăiască
Pravila călugărească.
Mai schimbînd pe ici, colea,
Unde nu se potrivea,
Amînînd postul cel mare
Pentru viaţa viitoare,
Micşorînd în călindare
Zilele prea lucrătoare
Şi-nmulţindu-le pe cele
Scrise roşu dintre ele,
S-a-ntocmit, aşa, un plan
Că o zi a fost un an.

—« Săptămînile-s prea lungi
La duminici să ajungi »,
Zise marele-nvățat
Care lua parte la sfat.
—« Da, e drept, i s-a răspuns,
Una nu e de ajuns,
Şapte e mai bine, că. . .
Decît o duminecă. »
Şi soborul sorocì
O duminică pe zi.
Un pitic — s-a legiuit —
Să stea mai mult ațipit.
Avînd dreptul să se culce,
Orice zi fiind de dulce,
Ziua, noaptea, cît mai des.
Şi să doarmă mai ales,
Că nici Pronia cerească
Nu-l dorește să slăbească,
Bucălat ca o păpușe,
Cu bărbia peste gușe.

S-au dat Sfintelor Scripturi
Cîteva întorsături.
S-a mai pus și s-a mai scos
Ce fusese de prisos,
Şi păstrîndu-se-n sfîrșit
Ce era mai chibzuit,
Între sfintele mirene
A fost pusă Sfînta Lene.
Uite,-s neamuri de pitici
Din mai mici în tot mai mici
Şi cu fel de fel de fețe,
Albe, negre, linse, crețe,
Şi cu vorbe că nu poți
Să te prea-nțelegi cu toți.

Cu o vorbă-n două guri
Ori mă lauzi, ori mă-njuri.
Vorba-i ca ulceaua goală,
Te cîştigă şi te-nşeală,
Şi te spurcă şi te spală.
Iei cu ea, ca din hîrdău,
Tocmai din sufletul tău,
Şi-s în pricinile toate
Două feluri de dreptate.
Legămîntul şi minciuna
Sînt de-o teapă şi totuna
Şi nu ştii adevărat
Ce-ai minţit şi ce-ai jurat.
E un soi de făcătură
Să se-ntindă prin ruptură
Şi a fost un soi de lege
Ce-i legat să se dezlege,
Fieştecare crîmpei
În cîte două şi trei,
Orişice vîrf de bucată
Vrînd să fie lumea toată.
Şi orice ţipenie
Mare căpetenie.
Partea vrînd să fie-ntreg,
Părţile nu se-nţeleg.

Dar bătînd un vînt odată
Răscoli pădurea toată,
Şi din pricinile fricii
S-au strîns iarăş toţi piticii.

Fiştecare vizunie
Are hram şi stăreţie,
Şi prin scorburi şi prin foi
Stau piticii cîte doi,

Cîte trei sau mulți de tot
Şi se-nghesuie cum pot.
Mînăstirile mai mari
Au chiliile-n ştejari,
Nouă, zece pe o cracă,
O biserică şi-o toacă.
Dintr-un bob de ghindă-nchis
S-a-ntocmit un paraclis.
Şi doi popi cît gămălia
Cîntă-n ìson psaltichia,
Pe cînd schivnicul din strană
Doarme dus, chitit în blană.
Dau tămîie cu cățuia
Pentru toată cetățuia
Ispitită de pierzanii,
Bătînd cruci, puind metanii.
Se hrănesc cu ce te miri
Şi mai mult cu nori subțiri.
Strîng în cîte o găoace
Rouă nouă subt capace:
Doniți, putini, boloboace,
Şi în ele, ca-n copaie,
Sîmbetele fac şi baie,
Ziua marelui răsfăț.

Pregătiți pentru ospăț,
Le ajunge o măslină
Şi-o măsură de făină
Cîtă-ncape-n degetar,
De la Paşti la Făurar.
Să frămînți şi să tot faci
Àrtose şi cozonaci!
Dintr-o scorbură de cracă
Vine laptele de vacă.
Vaca n-a intrat de tot:
Pînă-n coarne, pîn' la bot.

Mi se pare că-i pestriță
Și-ai jura că-i veveriță,
Pentru că la vaci și boi
Coada nu prea stă vîlvoi.
Ouă? Ai prin meri și pruni.
Dai o raită și aduni
Și te-ntorci cu o căciulă.
Marfa-i bună și destulă.
Mii și sute de găini
Ouă mult pentru creștini,
Trei pe zi ori cîte două,
După regula mai nouă.
Numai că găinile
Ce-și aleg tulpinile
Și pun cuib în frunza deasă
Nu sînt cele de acasă.
Sînt și ele tot cu cioc,
Dar nu stau prea mult pe loc,
Și aș face o prinsoare
Că sînt vrăbii, cît se pare,
Pițigoi, sticleți ori cuci
Cuibăriți colea prin nuci.
Cît privește dulcele
Ai albine: mulge-le!
Dintr-un fagure de miere
Ies în scoici vreo trei ciubere.
Să nu uit să mai însemn
Că un țoi de undelemn
Ține, cum sînt rosturile.
Pentru toate posturile,
În cel mai înnalt molit
E-un pitic Mitropolit.
Nu-i mai mare de atît,
De la poale pîn' la gît;
De o șchioapă mijlocie,
Pot să dau și chezășie.
Stă într-un pahar rotund,
Pe un jilț lăsat la fund,

Spilcuit ca o mireasă,
Şi paharul stă pe masă,
Tuturora să se-arate
În palatul din cetate.
Din molift, în lumea-ntreagă,
El şi leagă şi dezleagă.
Mitra de mărgăritar
Iese-afară din pahar,
Şi de-acolo, plin de har,
Cu o rază,
Vede şi supraveghează.
El e tuturora tată.
Vorba-i este ascultată,
Şi porunca lui temută,
Ori grăită, ori tăcută.
E de-ajuns că dă din pleoape
Şi înghiaţă şapte ape.
A făcut un semn cumva,
Sau din ochi sau din giubea,
Şi-amuţi posomorît
Codru-nnalt numaidecît.
Căci piticii-n sihăstrii
Fac prea multe nebunìi,
Că se-mbie, că se joacă
Scoborînd tîrîş pe cracă.
Unul ţine predică,
Altu-i pune piedică.
Unora le vine placul
Să se dea de-a berbeleacul,
Şi din leagăne, din vînt,
Dau cu burta de pămînt.
Se amestecă, de mici,
Cu gîngănii şi furnici,
Şi se-ntrec în izmeneală.
Uneori, mai din greşeală,
Te ia cioaca-n cioc, şi cracul
Ţi-l apucă pitpalacul.

Dau cu tifla, se îngînă,
Se stropesc lîngă fîntînă
Sau se fluieră, se-nfruntă,
Zbiară-n chiote de nuntă.
Ori, ca niște blestemați,
Se bat seara cu scuipați.
Se bușesc, se iau de brîu,
Larma zburdă fără frîu,
Baba-oarba, leapșă, țurcă.
Bărbile li se încurcă,
Și de-a capra, la tot pasul,
Nimeresc și-n pomi cu nasul.
Și cum cad cu miile,
Mai deși ca scrumbiile,
Înțelege orișicine
Ce greu liniștea se ține
Într-un hohot și-un dezmăț,
Fără bici și fără băț.
Starețul prea supărat
Cîteodată s-a-ncruntat,
Și deși-i sînt frații dragi,
Îi mai pișcă la nădragi.
Pe piticul mai borțos
Ți l-a-ntors cu fața-n jos
Și-l măsoară pe spinare,
Undeva, să am iertare.
Cîte unu-i pipăit
Cu gîrbaciul despletit,
Iară altul, slut și cîrn,
Cu mătură, sau cu tîrn,
Sau cu snopul de urzici
Pielea grasă i-o bășici.
Sau îl ții în colivie
Agățat la stăreție.

Ca să dați îndreptățire
Starețului scos din fire,

Să vă povestesc ce fac
Frații răi, cu comanac:
Iov primise-nsărcinare
Să dea-n mînă o scrisoare
Stareţului dintr-un plop,
Arhiereu sau protopop;
Unui stareţ mai din vale
De dudul Sfinţiei Sale.
Un răvaş de Episcòp
Se pune-n sticlă cu dop,
Tainele sfîntului Clir
Cerînd plicuri de clondir.
Însă Iov, ca să cunoască,
Scoase dopul lung de iască
Şi ştafeta, şi-a citit.
Ca pe un nefericit,
Duhu Rău l-a ispitit
Şi-a pierdut prin frunză, bietul,
Astupuşul şi biletul,
Şi i-a dus Vlădichii-n poală,
Pe la toacă, sticla goală.
De isprava neiertată
A fost tras la judecată
Şi avu neobrăzare,
Feţelor judecătoare
Care caută lumină,
Să le spuie: —« Nu-s de vină »
Şi că sticla era plină
Cu spirt bun de tescovină.
—« Vă întreb acum frumos, —
Zise trist şi proestos, —
Ce pedeapsă se cuvine,
Să se vindece mai bine,
Unui frate mincinos? »

Şi să mai cutez să spun
Că Nichifor bea tutun?
Şi că are şi-o lulea,
Pe la sîn, pe undeva?
Şi-un amnar
Cu brăcinar?
Nimeni însă, la dovadă,
Nu-i mai iute de tăgadă;
Împrejurul gurii, barba
I-a îngălbenit ca iarba.
A răspuns că la mijlòc
E că suflă noaptea-n foc
Înfundat. —« Fire-ai să fii!
Deştele ţi-s stacojii ».
—« Am umblat cu un chibrit, —
Răspundea, — şi le-am pîrlit. »
—« Ori că-mi pute mie, òr' că
Puţi matale a mahorcă. »
El răspuns da orişicui
Că aşa e suflul lui.

Tit fu prins în buzunar
Cu-o bucată de zahar.
—« Nu minţi, că e-n zadar! »
—« Nu pricep şi sînt mirat, —
Zise Tit şi s-a jurat.—
Totuş, nu ştiu cine,-ncalte,
Mi-a furat pe celelalte.»
Tìron îşi pitea o dată
Şi-n papuci cîte-o bucată,
Şi de zahăr cît mîncase
Pe furiş, se îngrăşase.
Scuturîndu-i casa, tinda,
Cosma i-a furat oglinda
Marelui Mitropolit,
Foarfeca de potrivit

Şi-o grămadă
De borcane cu pomadă.
O avea
Spînzurată de curea
Şi se mai uita în ea,
Cum îi sta cînd poruncea
Şi cînd binecuvînta,
Zvelt şi sprinten pe tîrlig,
Cu trei degete cîrlig.
Alifiile străbune,
Mă gîndesc, cu plecăciune,
Că-i slujeau de-ntins şi tras
Cutele de pe la nas,
Că Înnaltul Prea Sfinţit
Cam era niţel zbîrcit,
Însă foarte îngrijit,
Mirosind, ca o duduie,
A căpşuni şi a gutuie.
Vroia Cosma să se vadă
De-i frumos şi el o dată.
Şi-a ciuntit cîte o aţă
Din zulufi şi din mustaţă,
Căci, nu-i fie de deochi,
Îi da barba pînă-n ochi.
Trecînd jos de cingătoare,
Unghiile la picioare
Cum se taie a uitat.
Foarfeca l-a înţepat.
S-a rănit şi a ţipat,
Şi sărind pe un călcîi
S-a dat el de gol întîi.

Rele, mari, necugetate
Sînt asemenea păcate,
Şi piticii s-au jurat
Să nu cadă-ntru păcat.

Cresc cît vor, și nu-i nimica,
Barba, unghiile, chica,
Dar opresc blestème grele
Să le ciopîrțești pre ele.
Mai ales atunci cînd n-ai
Nici un foarfec să le tai.

Judecata, într-un glas,
L-a legat, l-a-ntins și ras.

Toate faptele acestea
Nu cinstesc prea mult povestea,
Că piticii nu-s buni toți,
Și-ntre ei mai sînt și hoți.
Cîte unii-ntr-o ureche
Nu-s pitici din vremea veche.
Pripășiți de joi, de vineri,
Unii sînt prea cruzi și tineri.
Nici n-au nouăzeci de ani,
Încă pui, încă juncani.
De-abia pe la două sute,
Cînd bărbia face cute
Și sînt plini ca niște saci,
Grași ca niște cozonaci,
Falnici ca niște bureți,
Poți să zici că sînt băieți,
Și de nu s-ar fi jurat,
Că-s flăcăi de însurat.
Să nu-l uit de zugrăvit
Pe sfîntul Mitropolit.
Părul lui, cu valuri crețe
Pînă-n șold, e-o frumusețe,
Pieptănat de o răgace
Cu un spic, după ce coace,

Ori de mei, ori de săcară,
Pus deoparte de cu vară.
De-altfel, gîzele din iarbă
Poartă grije mult de barbă.
Barba Marelui Pitic
Trasă-i ca din borangic
Şi-i îmbracă pieptu-n zale
Cu odajdia ei moale.
Dumnezeu cel nepătruns,
Dîndu-i tron înnalt, l-a uns.
L-a-ntărit cu un hrisov,
Scris cu slove de ceaslov,
În cerescul lui cerdac,
Pe o coaje de copac.
I l-a scris cu vorbe-ncete
Şi strivite cu pecete.

Poate-acum ai vrea să ştii
În ce-anume sihăstrii
Şi anume cam pe unde
Mînăstirea se ascunde;
Din pădurea cu pitici,
Nu o prea zăresc de-aici.
Să mai laşi întîi, niţel,
Să-l întreb şi pe căţel,
Să mă gîdîl la cucui,
Şi pe urmă o să spui;
Să mă scarpin după ceafă.
Nu spui bine, nu-mi dai leafă.
Vezi, căţelul ştie bine,
Că a fost la drum cu mine,
M-a păzit şi ajutat.
Am mîncat şi am răbdat
Şi-am dus greul împreună,
Pe timp bun şi pe furtună,
Ghemuiţi într-un culcuş,
Cum dormim de-atunci şi-acuş.

E pitic şi el, dar treaz,
Fără frică şi viteaz.
Fără el, jur pe ce am,
Nu mai ştiu ce mă făceam.
Mă mînca vrun crocodel,
Vrun păianjen, fără el,
Iar cucuiele dentăi,
Cu vîrf bont şi vînătăi,
Își aduc mai bine-aminte,
Fără snoave și cuvinte,
Ce-am făcut și ce-am umblat
Pînă ce le-am căpătat.

Uite, te-aş putea-ndrepta,
Însă doar pe Dumneata,
Și sînt foarte-ncredințat
Că o dată îndreptat
N-ai să dai învățătură
Orişicui și mură-n gură.
Prin urmare,
În pădurea ceea mare
Iarna-i cald, vara răcoare.
Fagii sînt atît de nalți
Cum n-au fost și nu-s ceilalți,
Și podesc o bagdadie
Peste-ntreaga-mpărăție.
Codru-nchis, ca-ntr-o odaie,
Nu-l ajunge pic de ploaie.
Am iernat și am căscat
Numai pe pămînt uscat.
Că de-ar fi noroi, ca-n lume,
Nu le-ar mai păsa de glume
Cuvioșilor din schit,
Ci s-ar fi-ndeletnicit,
Toată ziua, toată viața,
Cum se crapă dimineața,

Să-şi radă pingelele,
Să-şi spele obielele
Şi să-şi frece cioarecii,
Alergînd ca şoarecii;
Că venind, din întîmplare,
Marele la cercetare,
Din mai-marii, cel mai mare,
Cum îi zic piticii, «Tata»,
Să-i vadă curaţi şi gata.
Pe cărări şi pe şosea,
Unde-ai fi, unde-ai călca,
La-ntuneric, la lumină,
Umbli ca pe rogojină,
Şi ţi-e dulce la picioare
Toată ţara umblătoare.
Pardosită cu covoare
Şi cu preşi
Subt copacii mari şi deşi,
Zic şi temnicerii că
Eşti ca în biserică.

Ca s-ajungi pe drum, mai iute,
Rupi cinci tălpi şi trei căpute,
Dar ajungi neapărat
Într-o zi la scăpătat,
Însetat şi nemîncat.
Pîntecul, lipit de spate,
Ţi-a scăzut la jumătate.
Iei în tolba din spinare,
Răzimată-n cingătoare,
Straie, pîine, brînză, nuci,
Dar mai trebui' s-o şi duci.
Chibzuit şi gospodar,
Eu mi-am luat şi un măgar,
Cugetînd ca prin păşuni
Să ajung în şase luni.

Dar pășune și livezi
Nicăirea nu le vezi
Și-ar fi fost ca, la măgar,
Să înham și un hambar,
Ca să aivă ce mînca
Pe drum și Domnia Sa.
N-am ajuns să fac nimic
(Cu măgarul, vreau să zic).
Un măgar, părerea mea,
La drum lung e o belea.
Trebuise să-i arăt
De-ntors și calea-ndărăt.
Drumul meu ducea de-acasă
Pe dindos, pe lîngă casă.
Întîi o apuci așa,
Patru poștii și ceva,
Și o iei pe lîngă dîmb,
Unde-l taie podul strîmb.
Nu lua ceas, nu măsurà
Calea, timpul, nu cumva
Să te sperii ce-n răspăr
Merge vremea-ntr-adevăr.
Ai să dai de-o apă mare,
Fără pod și trecătoare,
De un vînt în curmeziș,
De cenușe, de prundiș,
Pe alocuri, cîmpul gol
E de clei și de nămol.
Nici nu simți ce fel și unde
Talpa stă să se scufunde,
Și, sorbit încet în prund,
Mîlul te trage la fund.
Am găsit, muncită-n glod,
O mulțime de norod,
Răstignită-n huma moale,
Neputînd să se mai scoale,
Și la fiece-ncercare
Încleștată și mai tare.

Ţara, după cum vedem,
O-mpresoară un blestèm,
Şi nămolurile scad,
Uneori, pînă la iad.
Broaştele, cît nişte vite,
Dau din coarne şi copite.
Drăgălaşii, mititeii
Mormoloci, sînt cît purceii.
Dar un bivol şchiop, corcit,
Două nopţi m-a fugărit.
Ducă-se şi să se ducă,
Poate-a fost vre o nălucă
Neagră, şi, se vede treaba,
Că am alergat degeaba.
A venit încoa şi-un ţap,
Să mă bat cu el în cap.
Nu cred rău c-a vrut să-mi facă.
Îi ardea şi lui de joacă.
Dar de teamă de cucuie
M-am făcut să-l văd că nu e.
Un ţînţar cît un ierete
Mult şi el de furcă-mi dete.
Muştele erau cu barbă.
M-am lovit de-o vacă oarbă,
M-am împiedecat de-o sfoară
Cu trei capete şi-o ghiară.
Namile, dihănii multe,
Cît de lungi, pe-atît de slute,
Mişunau necunoscute.
Un păianjen cît un om
Avea ramuri mari, de pom;
Aţa lui, din nod în nod,
Se-ntindea cît un năvod.
Peştele din apă, parcă,
Era, Doamne! cît o barcă
Şi ieşea din rîu la soare.
Am văzut o lipitoare
Şi mai neagră şi mai mare.

Ce ciudat e, poți să zici,
Ca o țară de pitici
Să înceapă, la doi pași,
C-un ținut de uriași!
Într-un basm de mai tîrziu
Mi-am și pus de gînd să scriu
Cum se cheamă fiecare
Lighioană și-arătare,
Că e bine să le-nveți
Să le spui și la băieți.

Însă fie cum o fi,
Poate că m-aș răzgîndi.
Ce să cauți, tu, voinic,
Negreșit, dar încă mic,
Să iei drumul prin pustii,
Cu strigoi și cu stafii,
Să te-ncurci pe unde ies,
Din bîrloagele de șes,
Soiurile de jivine
Care m-au pîndit pe mine?
Eu mai bine ți-aș fi dat,
Răzgîndindu-mă, un sfat.
Ia întinde-te coleà,
Pe un puf de canapea,
Să auzi povestea mea.
Căci de-aceea sînt povești,
Ca să nu te ostenești
Decît cel puțin să caști
Seara, de Crăciun și Paști,
Și s-asculți, pe adormite,
Lucruri nemaipomenite.

Cît privește sfînta slujbă,
E mai mare ava Cujbă,

Protosînghelul bătrîn,
Vechi unchiaş, oleacă spîn,
Cam ursuz şi, nu degeaba,
Poreclit în schituri « Baba ».
A se şti, e legiuit
Aspru, slujbele din schit,
Buche, buchi, pe dinafară:
O vecernie de seară,
O utrenie de noapte,
O molitvă, pe la şapte,
Cu citiri în liturghie
Şi-un acàtist la chilie.
Tipicarul, canonarhul
Şi Chiril iclisiarhul
Rînduiesc şi-n paraclis
Să se cînte cum stă scris,
Fără ca, de nerăbdare,
Să se sară din tropare,
Ori, cu gîndul mai buimac,
Să se piardă un condac,
Ori să-ţi scape din vedere
Poftoreala ce se cere.
Că-n *Minee*, se citeşte
Subt stihire: « Poftoreşte »,
Ca să cînţi de două ori,
După sfinţi şi sărbători,
Rugăciunea cuvîntată
Nu se prinde dintr-odată,
Şi lui Dumnezeu îi place,
Dintre norii de cojoace
Şi de pături, să asculte
Poftoreli oricît de multe.

Datinile din bunici,
Din pitici în străpitici
Au trecut din viaţă-n viaţă
Şi piticii le învaţă.

Zece ani de ascultare,
La corvezi cu clacă mare.
Întîi mătură și spală.
Fierbe rufele-ntr-o oală.
Toată noaptea, pîn' la ziuă,
Bate păpușoiu-n piuă,
De mălai și mămăligă,
Pînă, bietul, se-ncovrigă.
Iar în zori, cu o căldare,
Cară apa din izvoare.
Obosit de neodihnă,
Cade-n deal și doarme-n tihnă,
Şi-l trezește, cînd îl doare,
Numai pofta de mîncare.

Unii spală obștea toată,
Care-așteaptă dezbrăcată.
O cămașe mai purtată
Trebuie mai mult frecată,
Şi nădragii au de scos
Din fund zbenghiul de prisos.
Iar într-un păinjeniș,
Cam ascuns, cam pe furiș,
Stau ciorapii la uscat.
Cinci duzini: le-am numărat.
Şi piticii suflă-n foale
Goi și-n picioarele goale.
Cu căpută și carîmb
Un ciorap, pe sfoară, strîmb,
Pus la rînd cu alte țoale,
Cît păstaia-i, de fasoale.
Şi cămeșile-s ca niște
Fluturi, dați în vînt să miște,
Şi batistele-s, să zic,
Ca de nasul de pitic,

Roşcovan ca-n luna mai,
Dar umflat de guturai.
(Pentru troahnă singur leacul
Pus în nară e bumbacul.)

Parcă, pe frînghii, iţarii
Şi i-au lepădat ţînţarii,
Ştii, ţînţari cu coapsa-n dungă,
Încreţiţi din sîrmă lungă.
Fiecare dolofan
Are dreptul de golan
La două rînduri pe an,
Şi de Paşti şi de Crăciun,
Cu o turtă cu magiun.
O giubea şi o curea
Şi-o scurteică scurtă, scurtă,
Pînă la juma de burtă.
Dar cum pielea s-a scumpit,
Cizma merge la cîrpit.
O pereche de bocanci
N-o iei nici cu patru franci.
De cînd ţine schitul minte
N-a tocit o-ncălţăminte,
Şi prin iarba ceea moale,-i
Bine cu tălpile goale.

De ce-ar sta spălătoria
Rînd în rînd cu croitoria,
Şi de ce, dacă te-mbraci,
Treci alături, la cîrpaci?
Pentru că aşa ţi-e dat
Dacă eşti pitic curat.
Sute de croitori descos
Şi cos nasturii de os,

Pèticele-ntre picioare
Şi la alte mădulare.
Acele aleargă iute,
Du-te, vino, vino, du-te.
Un croitor mai priceput
Drege de la început
La maşina de cusut.
Culcă pe pitic subt ac,
Coase de-a dreptul pe crac.
Îl dă jos, se suie altul.
Numai unul, Toma psaltul,
Fuse-odată vătămat
De maşină, şi-a strigat,
Şi nădragul, a venit
Vraciul de l-a dezlipit
Şi a pus un plasture
Pielei de subt nasture.

Însă, pînă una, alta,
Ici e rîul, còlea balta:
Toţi fac baie.
Mai bătrînii în copaie,
La odaie.
Cei mai leneşi îşi aduc
Apă-n gură, cu clăbuc,
Şi făcîndu-şi gura cep,
A se linciuri încep,
De parcă s-ar fi spălat,
Cum e vorba, cu scuipat.
Asta-n limba lor peltică-i
Morfoleală de pisică.
Strînşi ca raţele, la ploaie,
Cei mai graşi se scaldă-n straie,
Neputînd să se dezbrace
De seu mult, ca de-o găoace.
Bălăcesc, şi unii-nnoată
Într-un lac nimica toată,

Iar duhovnicul Ilie,
Pe un fund de farfurie.
Unu-şi scaldă trupul sfînt
În ghiveciul de pămînt.
Într-o strachină mai rece
Era altul să se-nnece,
Şi un frate, mai de soi,
Scufundîndu-se-ntr-un ţoi,
A rămas în el, băiete,
Şi-a crescut, un an ori doi,
Mare cît un castravete.

Ceasul ajungînd la semn
Bate toaca-n fier şi-n lemn.
Lemnul cel dintîi se roagă,
Ciocănit mărunt pe doagă
Cu un ciot cît o lulea,
Pentru cine mai dormea.
Că piticii, mulţi dorm duşi
Prin gutui şi corcoduşi,
Şi visînd, precum se ştie,
La cereasca-mpărăţie.
Cască-a lene şi se-ntind,
Somnul dulce jinduind
Şi, frecîndu-se la ochi,
Nu le fie de deochi,
Bosumflaţi că ia sfîrşit
Visul nemaiîmplinit.
Visul întrerupt îţi lasă
Toată viaţa somnoroasă.
Unul cade ca din grindă,
Ca o ghindă.
Unul se gătea să caşte
Şi, sfiit de nişte broaşte,
A rămas nemaicăscat
Şi, în schimb, s-a scărpinat.

Din pomi, calea cea mai scurtă,
O iau cei mai mulți pe burtă,
Dar și-așa, din crăci în crăci,
Încurcați în cămilăfci
Și greoi ca niște ploști,
Nici prea teferi, nici prea proști,
Tot ajung să se scoboare
Și să cadă în picioare.
Un pitic mai gros e șchiop,
Dar în treaptă-i protopop,
Stavrofor sau mitrofor.
E mai scurt de un picior,
Și ciubotele, la ducă,
Îl sucesc și îl hurducă.
Cîrja-i e, din subsuoară,
Cît călușul de vioară.
O metanie de lînă
Îi atîrnă de o mînă.
În dulamă și giubea
Calcă rău, pășind abia,
Dar cu cine se-ntîlnește
Zice-ncet: —« Blagoslovește! »

Auzind și ea chemarea,
Toacă și ciocănitoarea.
Clopotul de după miezul
Nopții-l trage huhurezul.
Pupăza și țintizoiul
Bat în zimți cu pițigoiul,
În tot ceasul rugăciunii
Bat bondarii și tăunii,
Și în zbor de roiuri cheamă
Ca un mùrmur de aramă.

Închinînd la strana goală,
Unde șade nevăzut
Cel ce-a fost dintru-nceput,
Intră-n strană sau se scoală
Doisprezece-arhimandriți
Și duhovnici preasfințiți.
Tot soborul e în păr
Și-i sobor într-adevăr,
Un sinod adevărat,
Scuturat și periat,
Desfăcut ca din cutie
Cu pitici de jucărie.
Fiecarele avea
Papură de catifea
Pentru tălpile lui sfinte
Din sfințite-ncălțăminte.
Bărbile au un miròs
De maslin și tiparos,
De sulfină și de nufăr,
Ca un văl păstrat în cufăr,
Alb, de cînepă și in.
Au zis de trei ori: —« Amin! »
Un diacon dă tămîie
Împrejur, de pe călcîie,
Și, făcînd închinăciune,
Iese ceață din tăciune,
Rotogoale, și se suie,
Sunînd lanțul, din cățuie.
Lanțurile, cîteșitrei,
Greieri au în clopoței.

Psaltul mare, Ioil,
A venit la schit copil,
Și acum îi țin copiii
Isonele liturghiii,
Grămădiți la strana lui
Ca un stol de niște pui.

Corul, cînd se potriveşte,
Cîntă: « Doamne miluieşte »
Şi îngînă fiştecare
Glas: « Prea Sfîntă Născătoare ».

În altar e-o intrătură
Pentru cuminecătură.
Un potir cît o zorea
E cu stea de peruzea.
Procoveţe-n
Patru feţe.
O ripidă de mătase,
Cusături de flori frumoase.
O prescură-n coaje moale,
În chip de patru paftale.
O frămîntă şi o coc
Schivnicii de la mitoc.
Vinu-l stoarce-n poloboace
Iosif mutul, care-l face.
Însă cheia de la beci,
Cu butoaie mari şi reci,
E la stareţ, pe verigă,
Şi piticii nu mai strigă,
Cerînd altă chezăşie,
Ca pe vreme de urgie,
Cînd din pivniţă se-nfruptă
Cei mai năzdrăvani la luptă,
Stingînd vinul şi rachiul.
Subt Ghervasie Şaşiul,
Stareţ rău şi cu nărav,
Şi şaşiu, dar şi gîngàv,
Douăzeci de gîligani
Au secat în patru ani
Zăcătorile, păstrate
De cinci veacuri în cetate,
Pe cînd obştea lua în gură
Într-un an o picătură
Doar în cuminecătură.

Un pitic nedreptățit
Cu mai mulți s-a chibzuit,
Necăjiți de-atîta post,
Să-i dea postului de rost.
Au aflat un meșteșug
Căptușit cu beteșug.
Frigurile, cînd și cînd,
Îi cam scutură, pe rînd,
Îi apucă, cete, cete,
Ba cu tremur, ba cu sete,
Și gîtlejul li-e uscat
Pîn' la fund, pînă-n ficat.
Niște junghiuri îi cam taie
Și-i frămîntă-n măruntaie.
Doftoria mai creștină
E ciocanul cu prăștină,
Însă fără de aghiazmă:
Cea mai dulce cataplazmă.
Vezi, aghiazma, nicidecum
N-are gust nițel de fum,
Și n-aduce alinare
La oricare mădulare,
Fără numai suflețește.
Nici n-o guști, că se stropește.
Dar de suflet, fiecare
Nu prea se mai bolnăvește.
Cu o sticlă de ispravă
Obștea n-ar mai fi bolnavă,
Și-i păcat că-n săptămînă
Nu-i stă cheia la-ndemînă.

Vinul are-așezămînt
Cît e trup și sînge sfînt,
Că se face preschimbare
Printr-o binecuvîntare.
Ce e sînge și e trup
E ca fagurii din stup.

Turta-i turtă, vinul vin:
Îl sorb tot și-ntîi mă-nchin.
Cîte un pitic mai fură
Din cuptor cîte-o prescură,
Şi cu vin de două deşte
Mai ades se-mpărtăşeşte,
La chilie, umilit,
Ca un vechi arhimandrit,
Cu toate că, mai pe scurt,
Trasu-n sticlă nu e furt.

Nu se ştie veştmîntarul
Unde-şi mîngîie amarul,
La ce schit, în mare taină.
Căci aduce pe subt haină,
Încruntat dintr-o sprînceană,
Cît un pui, o damigeană.
Cînd îl vezi, cam după prînz,
Are nişte ochi de mînz
Şi zîmbeşte-ntr-ale sale
Gînduri, şovăind agale.
Puţintel aprins la faţă,
Anteriul i se-agaţă
Cînd de còlo, cînd de ici,
Între ştevii şi urzici.

Ştiu în sinea ta ce zici:
Din pitici cum ies pitici?
De la icre, sau din ouă,
Sau din ele amîndouă?
Lucrul ăsta l-am uitat.
Bine că m-ai întrebat
Şi-o să spui adevărat.

Am băgat în schit de seamă
Că piticii nu au mamă
Şi nici tată,
Niciodată;
Nici neveste:
Rînduiala aşa este.
Tainele neînţelese
N-au făcut piticărese.
Fuste la pitici şi fete
Făcătorul nu le dete,
'Cigă-i toaca să-i ucigă!

Eu îi fac din mămăligă.
Dacă vrei şi dumneata
Un pitic a încerca,
Dacă vrei pitici să faci,
Ia aluat de cozonaci
Şi învaţă de la mine.
Seama ia să iasă bine.
Ia alune d-ele mici,
Potrivite pe pitici.
Pui de toate-ntr-o căldare
Şi presări cu scorţişoare.
Pui şi-un praf, niţel, de sare.
Dacă iese spuma-n clocot,
Şi-a bătut un ceas de clopot,
Pregăteşti, fără zăbavă,
Şi cuptorul pentru tavă,
Mai ungînd şi cu lipici.
Şi ies tocmai opt pitici.
Asta-i legea, opt odată,
Cu barba nepieptănată;
Nici mai mulţi, nici mai puţini,
Toţi voinici şi toţi creştini.

De-ar ieşi un musulman,
Îl torni iarăş în cazan
Şi mai dă nițel în fiert,
Ieşind un pitic pe sfert.

Eu, mai leneş, cu ciaunul,
Fac odată cîte unul.
Mai pui şi o linguriță
De tahîn, şi lămîiță.
Şi mai am un mijloc bun:
Pui mahorcă, pui tutun,
Cum îi vreau, mai roşcovani,
Mai bălani ori mai țigani.
Pînă-i gata o fiertură,
Mai citesc şi din Scriptură.

Greutatea-i la alune
Şi să fie toate bune,
Că de este miezul sec
Iese un pitic zevzec.
Şi mai e o greutate
Lîngă celelalte toate:
Cum se face alifia
Sau lipiciul. Datoria-i
Să se prindă negreşit. . .
Uite, vezi, nu m-am gîndit. . .
Toate cele, mărunțele,
Le am scrise pe o piele
Şi-o să-ncerc să mă silesc
Slova să le-o desluşesc.
O să vezi cum or să-ți iasă
Tot pitici de-ăi mici prin casă,
Din dulap, de prin umbrele,
Agățați printre perdele,
Valvîrtej pe canapele,

Grămădiți peste pisici,
Mii și sute de pitici,
Şi la tine, mulți în pat,
La sărit şi gîdîlat.
Pe cafeaua ta, cu lapte,
Or să tabere vreo şapte,
Ca să-ți pape și smîntîna,
Vîrînd limba, băgînd mîna,
Mierea, cornul, prăjitura,
Şi furîndu-le cu gura.

Dar motanii-s niște fiare
Cu cîrlige și cu ghiare.
Pune-i botniță pisicii,
Că-ți mănîncă toți piticii.

Schiturile, cîteodată,
Au o zi de judecată.
Pe o ușă din pridvor
Scrie mare: « Consistor ».
Stareţul, suindu-i scara,
Strînge-n șold cu subsuoara
Cartea groasă, de canoane.
Grămăticul, cu creioane,
Gumă, pană și cerneală,
Pune-n sală rînduială.
Cînd începe judecata,
Rînduiala este gata.
Bate-n talger de aramă,
A deschis din cataramă
Vechea pravilă, și bagă
Între foi cîte-o zăloagă,
Petice de patrafir.
Din tavan, un musafir,
O maimuță cît un nod,
Depănîndu-se din pod,

Joacă-n gol, pe sus, ca naiba.
A văzut o muscă, zgaiba,
Şi se lasă
Pe o dîră de mătasă.

Fața cea mai cuvioasă
Răsfoiește-n cot, pe masă,
Şi, din cînd în cînd, își plimbă
Două degete pe limbă.
A scrutat pe păcătos,
Care-și lasă ochii-n jos,
Un pîrlit, un venetic.
Numele lui: Calinic.
Vinovat e, se-nțelege,
De o grea fărădelege.
Fapta lui își cere prețul.
A citit întîi citețul:
—« Era la bucătărie
Şi venea din chelărie.
Luînd o strachină, nici vorbă,
Din rîntașul pentru ciorbă,
I-a vărsat-o pe chelie
Cuviosului Ilie »,
Care-i martor și-i de față,
Plin de seu ca de-o mătreață.
Barba-i e, de la gîtlej
Pîn' la nas, ca un vîrtej,
Prinsă parcă-ntr-o sfîrlează.
—« Ce-ai făcut nici nu cutează
Gura noastră să grăiască »,
Spuse vocea stărețească.
Sfetnicul mai vechi din Sfat
E ciupit, ca de vărsat,
Din greșeală împușcat,
Într-un pom cu mult vînat,
Cu alice.
Se apleacă-ncoa și zice

(Şoaptă cu mîna la gură):
—« Parcă-i scos dintr-o untură ».
Sfetnicul din stînga pare
Că-i cu el de o părere,
Însă stareţul le cere
Pedepsiri pilduitoare
Şi s-a-ntors zicînd: —« Eşti prost!
Povesteşte cum a fost. »
Vinovatul e zugrav,
Dar şi dînsul tot gîngàv.
Se sileşte şi se luptă
Cu un cîlţ de vorbă ruptă
Şi dă gîndul, pînă-l scoate
Bîlbîit pe jumătate,
Şi mai mult din mîini şi coate
Să grăiască dacă poate,
Iar de cum a început
Adunarea-a priceput,
Şi toţi ziseră deodată:
—« Judecata-i luminată ».

Tace molcom toată sala
Cît se face chibzuiala.
Pe subt masă Consistorul
Chibzuieşte cu piciorul
Şi se calcă pe picioare,
Drept răspuns şi întrebare.
—« Fii, părinte, serios »,
Zise-n colţ un proestos.
Dar osînda întîrzìe,
Findcă stareţul nu ştie
Cine i-a întors pe dos
Cartea, şi cu susu-n jos,
Şi tocmai atunci, ca dracul,
I-a pierit şi comanacul.

Hotărîrea, în sfîrşit,
E citită liniştit.
Comanacul s-a găsit.
—« Aruncat-am, frate, sorţii
Şi eşti dat de-acuma morţii.
Mort vei fi între cei vii,
Asta trebuie s-o ştii.
Să n-ai poftă de mîncare
De cinci ori nămiaza mare.
Să mănînci de la cazan.
Drept e, frate Damian? »
—« N-am văzut nicicînd mai dreaptă
Judecată înţeleaptă »,
A răspuns cel întrebat.
Iar ceilalţi: —« Adevărat! »
—« Între fraţi vei fi străin
Şi-ţi tai porţia de vin.
Dar fiind mort, eşti totuş viu:
Te înţărc şi de rachiu.
Nu-ţi mai las de-acum putere
Nici să lingi un strop de miere.
Să te-nţepe toţi ciulinii!
Să-ţi dea coate toţi vecinii!
Şi sticleţii să te ciupe!
Viespile să mi te pupe! »
Şi mai zise: —« Calinic
Vrednic nu-i de-a fi pitic ».
Şi mai zise glasul iară:
—« Scoateţi-l pe mort afară »,
Către patru sprîncenaţi
Gîzi, călăi şi crunţi gealaţi.

Dar legat, după osîndă,
Nu-i fu inima mai blîndă
Celui scos din porţie,
Deşi el cu morţii e.

Pocăință, remușcare
Ticălosul nu mai are.
—« Tare-mi pare-acuma rău
C-a fost blid, și nu hîrdău »,
Zise el, rîzînd în sine,
Fără urmă de rușine.

Cît de bun ai vrea să ieși,
Scorțișoara dă și greș.

Toți piticii cărturari
Poartă brîu și ochelari,
Brîu încolăcit pe șale,
Ca la turci, peste pistoale.
Brîul duce, plin de pete,
Și cerneală și pecete,
Și-ntr-un corn de ied mai duce
Și nisip, ca să usuce.
Slovele prea îngroșate
Trebuiesc cu el zvîntate,
Și nisip cînd nu mai ai
Iei țărînă și presai.
Că la scrisul pe hîrtie
Pana nu prea vrea să scrie.
Dai din limbă, strîmbi din gură,
Iese și-o zmîngălitură;
Mai întingi, mai pui, mai pici.
Tot așa-i și la pitici.
Nemînjiți ca să rămîie
Dau cu sare de lămîie.
Ochelarii-s de urechi
Agățați cu sîrme vechi.
Cad pe nas ca o brățară
Și-i mai legi și cu o sfoară,
Dedesubt, din comanac.
Lucru de pitic sărac.

Cărturarii din pitici,
Cei mai tineri și mai mici,
Și-au făcut și obiceiul
Să nu scrie cu condeiul
Și, făcînd economie,
La cerneală și hîrtie,
Mîzgălesc păreții-n șir
Cu cărbuni și tibișir.
Un pitic vrînd să se joace
Ia pe stareț și îl face
Dinspre nas, și cîrn, pe zid.
Iconomul l-a păzit
Și l-a-ncins, într-o hodaie,
Cu o mamă de bătaie.
Dar nepotolit cu-atît
L-a făcut și mai urît,
Cu cocoașe și cu rît
Și de rîsul tuturor.
Și-a fost dat la Consistor.
Pe de altă parte, toți,
Care nu-s veri și nepoți,
Se răzbună și murmùră
Pe păretele din șură,
Murdărit cu cîte toate,
Pîri, măscări și-ocări spurcate.
Tot ce nu s-a spus pe față
Scris e dis-de-dimineață.
De aceea cărturarii
Sînt subt pază ca tîlharii,
Căci un vîrf de scris pe scurt
Dă venin și doare mult,
Și-o fărîmă de sudalmă
E mai rea decît o palmă.

Să mai spui? Să nu mai spui?
Nu-i în toana orișicui.
M-aș gîndi, precum se cere,
Să găsesc o încheiere.
Că de-am ține-o tot așa,
O s-ajungem a căsca
Și eu cît și dumneata,
Ca în basmul cu cocoșu',
Basmul cu Cocoșu Roșu,
Și cu ochii tot mai mici
Ne-am trezì și noi pitici.

Mai e timp și altădată
Să vă spui povestea toată.

ADAM ŞI EVA

ADAM ŞI EVA

Urîndu-i-se singur în stihii,
A vrut şi Dumnezeu să aibă-n cer copii
Şi s-a gîndit din ce să-i facă,
Din borangic, argint sau promoroacă,
Frumoşi, cinstiţi, nevinovaţi.
Şi puse-aşezămîntul dintre fraţi.

Dar i-a ieşit cam somnoros şi cam
Trîndàv şi nărăvaş strămoşul meu Adam;
Că l-a făcut, cum am aflat,
Cu praf şi niţeluş scuipat;
Ca să încerce dacă un altoi
De stea putea să prindă pe noroi,
Că, de urît, scuipînd în patru zări, stingher,
Făcuse şi luminile din cer.

Dar iată că l-a nimerit,
Din pricina aluatului, greşit,
Şi că Adam, întîiul fiu
Al Domnului, ieşise, parcă, şi zbanghiu.
Nu-i vorba, nici o poză nu ne-nvaţă
Cum ar fi fost omul dintîi la faţă.
Nici unda lacului nu l-a păstrat,
În care se-oglindea la scăpătat.

Puterea lui dumnezeiască,
Dormind mereu, căta să-l mai trezească:
I-a rupt un os din coaste, cèva,
Şi-a zămislit-o şi pe Eva.

Mai poţi căsca de lene, iarăş,
Cînd ai o soră şi-un tovarăş?
S-au luat de mîini şi au cutreierat
Grădina toată-n lung şi lat.

Să nu te miri că, şovăind şi mici,
Li se julea şi nasul prin urzici.

PARADISUL

Grădina se chemase Paradis şi Rai.
Acolo totdeauna-i mai, —
Oftează Eva a pustiu,
Cînd povesteşte, mai tîrziu,
Copiilor ţinuţi în poală,
De cîte ori îi culcă şi îi spală, —
Acolo anul ţine, fără greş,
De la caise pînă la cireşi,
De la cireşe pînă la caise.

De două luni e anul, pare-mi-se,
Ba, mi se pare, nici de-atît.
Nu-i viscol, ger şi timp urît,
Doar poame bune, cu toptanul,
Cît e grădina şi cît ţine anul.

Un rîu de miere și un rîu de lapte
Se-mpreunau în miazănoapte.
Și am văzut și altceva:
Bomboane-n flori și gîrle de cafea,
Zahăr movili și cornuri mari cu mac,
Stafide, nuci cu cozonac.

Puneai o chiflă și ieșeau o mie,
Crescute cîte cinci pe-o farfurie,
Cu frișcă și-nmuiate în sirop,
Cu rom o picătură ori un strop.
Ziceai în gînd și, tăvi, nu mai țiu minte,
Veneau pe fuga cu plăcinte,
Frigări cu pui intrau pe uși,
Aduse de băieți și de păpuși.

Peștii ieșeau, să întrebați pe tata,
Din iazuri, la dorință, copți de-a gata,
Și alegeai, pe sus, orice friptură,
Și se prăjea, prin aer, pîn' la gură.
Orice ai vrut și jinduit
Era de-ajuns să fi rîvnit.
Tata mișca numai sprînceana,
Și vinul alerga cu damigeana.

Așa era în Paradis. Păcat
Că l-am pierdut și nu am ascultat!

PORUNCA

Prin Rai copiii-au dus-o foarte bine,
Cum ar fi dus-o orişicine,
Jucîndu-se cu gîzele şi iezii,
Care săreau pe mugurii livezii.

Nici: « Culcă-te devreme! » Nici:
« Te scoală! »
Nu era cine ţine socoteală
Că întîrzii, Adame, de la şcoală,
Că lecţia s-o spui fără greşeală,
Că, Eva, încă nici te-ai pieptănat
Şi te găseşte prînzul tot în pat.

Nimic, nici taţi, nici mame, nici dădace,
Nici profesoară, rea ca o răgace,
Nici dascălul cu zgîrci în beregată,
Care să sîcîie băiatul şi pe fată.
Totul era de glumă şi de joacă
Şi aşteptai doar pomii să se coacă.

Dar ce-i veni-ntr-o zi lui Dumnezeu,
Că se-arătă încins în curcubeu
Şi dete-ntîile porunci,
Anume ce-i iertat şi nu e să mănînci.
—« Din pomul ăsta, Evo şi Adame,
Să nu v-atingeţi nicidecum de poame.
De unde nu, cunoaşteţi ce v-aşteaptă:
Pedeapsa mea cea crîncenă şi dreaptă. »

—« Ai auzit? »
—« Am auzit! »
—« Ce fel,
Că se mînie Domnul, însuș el? »
—« Mi-e tare poftă, dragul meu, să gust
Tocmai din pomul ăla, plin de must. »

PĂCATUL

Pomul pe care Domnul îl oprise
Făcea de toate, și caise,
Smochine, chitre, pere moi și prune,
Care de cari mai grase și mai bune,
Castan cu fel de fel de crăci,
Cu flori, miresme și murmùre. Căci
În Paradis se îmbinau deodată
Tot bunătăți din lumea toată.

Să nu te-ndemne gîndul: « Ia și papă »?
Să nu îți lase gura apă
Și să mai ții porunca minte
A sfîntului și bunului Părinte?
Înger să fii, și tot ți-ar fi dat brînci
Inima — vai! — să rupi și să mănînci,
Necum să fii băiat și fată,
La pomul care da și ciocolată.

Ei se uitau la poame, iar pe
Copac se-ncolăcise ispititorul șarpe,
Și ochii lui de mîță, aurii,
Îi împingeau să guste pe copii,

Care dădeau copacului tîrcoale,
Măcar din portocale;
Că se cojesc, mai mare dragul,
Nejerpelite cu briceagul.

Ce-or fi mîncat, ce nu vor fi mîncat,
Destul că au căzut în greu păcat.
Ba de abia atuncea, mi se pare,
Li s-a deschis mai bine pofta de mîncare
Şi-au învăţat în Raiul din pădure
De-abia să sară legea şi să fure.

PEDEAPSA

Credeau că Domnul e culcat
Şi n-o să ştie ce s-a întîmplat,
Că n-avea doară fluturii iscoade
La fiştecare soi de roade.

Ea, cam neroadă, dînsul, cam netot,
Nu se-aşteptau că Domnul vede tot;
Că ochiul lui deschis, într-adevăr,
Şi depărtările le vede în răspăr.

Nici nu-nghiţiseră o-mbucătură,
C-au şi fost prinşi cu ea în gură,
Şi cel puţin nu apucase
Să puie poame-n sîn, vreo cinci sau şase.

El, Dumnezeu, venind în rotogoale,
În supărarea Prea Sfinţiei Sale
I-a luat de scurt, poruncile ştiute
Cum le-au călcat aşa de iute.

Adam pe Eva lui o a pîrît,
Eva pe șarpe, care s-a tîrît.
Nici unul n-a voit s-aleagă,
Să-și ia asupră-și vina lui întreagă.

De mișelie, nu atît de furt,
Răspunsul aspru fu și scurt;
Că Dumnezeu lovește-ntotdeauna
Mai tare decît faptele minciuna.

Din Raiul dulce și din tihna bună
Domnul i-a dat afară, în furtună.

ADDENDA

RĂZBUNARE

M-au apăsat bătrînii și tinerii și cei
Cu vîrste-mpleticite, nici oameni, nici femei.
M-au apăsat nerozii, deștepții, cărturarii
Și micii, mijlociii și marii și mai-marii.

Toți cîți împăduchează icoanele și spurcă,
Fățarnici, treapta albă a cerului ce-l urcă,
Au șovăit că ochiul i-a prins și i-a-nțeles,
Acolo unde cîrdul solemn era mai des.

Mormintelor spoite li s-a cojit spoiala,
S-a deslînat cuvîntul, a-ngălbenit cerneala,
Culoarea și accentul s-au stins și risipit,
Lovite de arsura surîsului acid.

Tu tulburi vălmășagul pe prăzile mai bune,
Și haita gînditoare n-ai vrea să se răzbune,
Cînd singur dinaintea frăției te ridici
Și-i sîngeri fariseii și blînzii-ntorși pe bici?

ȚARA MEA

E un palat cum altul nu-i.
Te simți sfiios cînd treci prin dreptul lui.
Se uită luna-ncremenind la el
Clădit pe stîlpi înnalți, cu capitel.
Împodobit cu zmalțuri și chenare
Se-nvîrte-n aur, parcă după soare,
Și-n frumusețea lui, pe veșnicie,
Parcă-i lăsat pe panglici din Tărie.
Visai să ai în el o încăpere
Și-un pat de-odihnă moale, la durere,
Un șir de cărți pe masă și-o lumină
Și trei felii de pîine pentru cină.
Cînd ai bătut în ușă, domnișorii
Strigau să se alunge cerșetorii
De dragoste, de duh și sănătate.
Și te-au gonit cu biciul din cetate.

VIII ŞI MORŢII

O regulă te-ndeamnă să nu scrii
Decît de bine despre vii,
Că lucrurile judecate
Trec pentru tine-ntre păcate.
Porunca e să rabzi din greu,
Că judecata-i a lui Dumnezeu.

Tot regula te-ndeamnă să te porţi
Sfiios, cuviincios şi cu cei morţi.
C-au apăsat, c-au prigonit
Stăpînii timpului, trăit
În plînsete şi suferinţă,
Tu întăreşte-te-n credinţă
Şi rabdă aprig, semenule meu,
Că-i pedepseşte bunul Dumnezeu. . .

De àltfel, dogma-nvaţă pe mişel
Că orice stăpînire-i de la El,
Că focul, sîngele şi fierul
I le-a trimis spre pocăinţă cerul,
În numele săracului Hristos,
Şi că s-a-nvrednicit de ele cu prisos.
Îngenunchiat, bolnav şi mut,
E singurul tău merit cunoscut,
Şi pocăinţa ta îndătinată
E singura şi marea ta răsplată.

Deci, morți și vii s-au înțeles
Să ocolească orișice proces,
Și unii pe ceilalți îi spală
Cu un principiu mistic de morală,
Și adevărul, àstfel, îl înșeală,
Ca nu cumva să iasă la iveală.
Minciuna și fățărnicia
Și-asigură atotputernicia.

UN CRITIC

Dădeam să-l ocolesc, dar m-a zărit
Şi, nărăvit cu dulcile tîrcoale,
M-a prins de braţ şi mi-a vorbit smerit:
—« Ştii c-am citit-o cartea dumitale.

Emoţia mă curmă, să mă ierţi.
Am plîns şi-ţi mulţumesc c-am fost în stare.
De ani de zile ochii mei inerţi
Nu mai ştiau ce este-o lăcrămare. »

M-am apărat şi dam să fug, dar el
Mă-nţepenise bine-ntr-o vitrină.
Într-adevăr, dădusem chiar un fel
De carte, cum se zice, la lumină.

M-a dus aşa, cu surle şi urale,
De mă credeam purtat într-un convoi
De coruri şi cădelniţi monahale,
Şi mă uitam în lături şi-napoi,

Înfricoşat să vadă orişicine,
În osanalele admirative,
Că le răbdam şi mă priveau pe mine
Fierbinţile lui mari superlative.

O laudă tîrîtă te insultă.
Ocara-i mai primită, că nu știe
Să gîdîle trufia cu linsoare multă,
Făcînd cu tine-n gînd tovărășie.

Nu înțeleg nici azi că m-am ținut
S-aud un ceas sinistra secătură,
Fără să-i pun bocancul în șezut
Și să nu-i ard o palmă peste gură.

IDEALIST

Mă ia de braţ şi-n automobil.
Să scap de el nicicum nu se mai poate.
E un savant, mă rog, şi-un *imbecil*,
Deci o superioritate.

Îşi iese din măsură şi din piele.
Dă sfaturi grave şi filosofează
Şi e fudul că mi-a-nşirat, mărgele,
Mărgăritare moi, de capră brează.

E doftor, mi se pare,-n medicină.
Dar cînd sughite, bunăoară,
Se sperie, slăbeşte şi leşină
La gîndul c-ar putea şi el să moară.

Începe fraza orişicînd cu: « Dacă
Aş fi », de pildă, mare peste blegi,
Ar şti ce trebuie să facă
Şi-ar îndrepta şi ţara, mă-nţelegi.

L-ascult zicînd: « Din punctul de vedere »,
« Găsesc că », « deci » şi « prin urmare »,
« Momentul dat »... Urmează o tăcere
Şi-ntinde la chibrit şi o ţigare.

E psiholog și poliglot, de fel.
E mare cărturar și profesòr.
Ar fi un loc, făcut ca pentru el,
La un hotel, portar sau ajutor.

PRIETENUL SUFLETESC

Dacă-l întrebi de sănătate,
El stă cu buzele umflate.
Dacă-l oprești cumva la masă,
Zice că supa e prea grasă
Și, încă de la început,
Bucatele nu i-au plăcut.
Îi dai țigare și-l surprinzi
C-așteaptă să i-o și aprinzi.
Te-ntreabă cît cîștigi din meserie
Și cît plătești semestrul de chirie.
Se pare că ar fi avut
Și gîndul la un împrumut.
La urma urmei, dacă n-ai peșin,
S-ar mulțumi cu mai puțin.
Zici «dumneata», el zice «tu»,
Zici «ba»,
El zice «da».
Nevastă-ta îi pare pricepută,
Dar, după față, cam trecută.
Nu știe ce-ai că ai albit
Și te găsește mai slăbit.
Cum te-nțelegi cu socrii și cu fata?
De unde-ai cumpărat cravata?
De mult nu se mai poartă cu dungi și picățele:
«De-i trece pe la mine, ți-arăt pe ale mele».
«Mai scrii la vre o carte?»
«Ce te-ai mutat așa departe?»

De-ai sta-n oraş, ai fi-nţeles
Că ar veni la masa ta mai des.
Ce te gîndeşti să faci la vară,
Că el şi-o va petrece tot la ţară.
Te uiţi la ceas, că s-a făcut tîrziu.
Ce să-i mai dai să scapi? Vre un rachiu?
Dar vizita se prea lungeşte.
Să-i spui ceva răstit, mai romîneşte?
S-a-ntunecat, se face unsprezece,
Şi prietenul tău tot nu vrea să plece.
Nu prea se simte bine:
La noapte poate c-ar dormi la tine.
Te scoli, te strîmbi, el stă, puţin îi pasă.
N-are măcar cei şapte ani de-acasă.

EPITAF

Plin de cîte racile,
A lins toate vacile.
Bivoliță și catîrcă
L-au purtat dormind în cîrcă.

S-a spălat în loc de apă
Cu lapte proaspăt de iapă.
Ca să-și facă piele nouă,
A cerut găleți de rouă.

Dresuri, prafuri, alifii
I-au zgîit ochii de vii,
Și cu nas, cu ochi, cu tot,
Fața-i se făcuse bot.

HÎTRUL

Mi-aprinsei și eu o vatră
Într-o scorbură de piatră.
Moș Pîrțag îmi dă tîrcoale
Cu o găleată cu bale.

De ce jarul meu sticlește
Dacă vatra lui mocnește?
Vetrele ni-s peste drum:
Eu fac jar, el scoate fum.

Nu mai are tinerețe
Moșul ca să mai învețe
Că-n văpaia vetrei mele
Am pus o poală cu stele
Și c-am luat pentru dogoare
Cocă, pe cîrlig, din soare.
Nu vrea-nvăț de nici un fel
De la mai meșter ca el.

Nicovala de-o aude,
Moșu-ncepe să asude.
Galben, verde și dușman
Dă cu ochii de ciocan.

O scînteie sare-ncoace:
Se mînie de ce-i place
Şi scuipînd s-o stingă, ea
Fuge și se face stea.
Şi-i trec nădușelile
Toate căptușelile.

A venit cerbul domnesc
La mine să-l potcovesc.
Opt potcoave mici, de aur,
Ciocănite-au fost de faur.

Am bătut colți pădureți
La turmele de mistreți.
Lupii mi-au cerut măsele,
Zimbrii — frunți cu coarne grele.
A venit și Făt-Frumos,
Buzdugan să-i fac mai gros,
Şi Ileana, doi cîrcei
De argint să-i fac. Cercei.
Şi prin fierăria noastră
Trecu și luna albastră.

Hîtrule, nu e nici un
Mijloc să te mai îmbun?
Taica ți-ar drege și ție
Vreo chivără, vreo tichie,
Cînd ai vrea în arătare
Să ieși mîndru și călare.

CÎNTEC DE FAUR

Ce ți-i, moșule, ce vrei,
Că scuipi în cărbunii mei?
Te-am oprit, din vatra mea,
Să iei jar pentru lulea?
Vinovat îs, la țigare,
Că ți-ai fript unghia mare
Și că-n vîlvătaia creață
Ți-a luat foc și o musteață?
Te-am băgat în fum cu nasul,
Că nu-ți mai trecu necazul?

Moșule, țigan hain,
Ești o ploscă de venin,
Și-unde tu-ți apeși piciorul
Lași duhoare, ca dihòrul,
Și, ca melcul, lasă bale
Podul palmelor matale.
Ai mînjit
Cînd ai iubit
Și împuți
Dacă săruți.
În văpaia dimineții
Faci otravă ca bureții.
Dumnezeu te-a blestemat
Să fii sterp și îngîmfat,
De nimic să nu ai parte,
Nici de viață, nici de moarte.

Pui altoi:
Iese puroi.
Semeni floare:
Parcă uzi cu apă tare.
Vița ta dă aguridă.
Pomul — viespe și omidă.
Săpi un puț, și apa seacă,
Nalți o cruce, face cracă.
Fierăstrăul ți-l încerci:
Mucegai tai și ciuperci.
Vreai să dai și tu pomană:
Crapă-n două o icoană.

Slavă Domnului, făcuși
Totdeauna tot ce vruși.
Unde-mi bat undrelele
Ți-ai uscat obielele,
Unde-ascut săgețile
Tu-ți piepteni mustețile.
Scoabe, lacăte, țîțîni,
Eu le fac și tu mă-ngîni.
Fac belciuge, vrei verigi
Și mă ții de rău și strigi.
De fac săbii, tu vrei teci.
De fac una, vrei cincizeci.
Fac o teacă, vrei o spadă.
Fac un vîrf, ai vrea o coadă.
Fac tăiș, tu-l vrei știrbit,
Vrei fier bont, nu vrei cuțit.

Măre moșule Cutare,
Vatra mea nu-i scuipătoare,
Și de scuipi în jar aprins
Crezi cumva că l-ai și stins?

UITE-L, VINE

Uite-l, vine Bulibașa.
În ițari și-a strîns cămașa
Și cu brîul pîntecele.
Vrea să-mi curme cîntecele,
Cu o ceată de golani,
Pe tutun și gologani.
Am și eu un biet păcat:
Cînt, potcoava cînd o bat,
Ca să iasă, iarnă, vară,
La copite mai ușoară.

Mîna-mi spînzură în jos,
Răzimată, pe baros,
Și luleaua-n gură rîde.
Bulibașa-i neam de gîde,
Și golanii, ajutoare,
Chibzuiesc să mă doboare.

Cinci cuțite dau să-mpungă,
Țîța fără să-mi ajungă.
Fiecare se repede,
Dînd cu nasul de perete.
Bulibașa nimerește
Cu gingia drept în clește,
Și-un țigan în pielea goală
Și-a spart gura-n nicovală.

Dar s-au prins a se-nțelege
Că-i mai bine să mă lege,
Să-mi reteze beregata.

Sînt legat în lanțuri, gata,
Dar mă-ntind nițel din trup
Și le rup.

Ei, mișei și păgubași,
Dau napoi cu cîțiva pași.

Eu le fac o zicătoare:
Mă, cuțitul nu mă doare.
Cînd ai pus în brîu cuțit
Ori te lași, ori e-ascuțit.

Lanțul lui — de-a surda strigă —
E de plumb de mămăligă.

Să fi fost țigani vreo zece.
I-am gonit cu apă rece.

TRANSFIGURARE

Pentru că am auzit
Că prin timp ai năpîrlit,
Ţi-aş da-n dar o bidinea
Să-ţi lipeşti chică din ea.

Cu barbete tinere
Ai fi ca un ginere,
Şi mustăţile de cneaz
Ţi-ar da ìfos de viteaz.

O prăjină-ntre picioare
Ţi-ar ieşi cam prin spinare,
Şi o cobiliţă-n vînt
Te-ar da-n leagăn, cînd şi cînd.

Şi măcar o să-ţi rămîie
Drept statuie o momîie.

Numai că-n prăjină, sus,
N-ai să gemi că eşti Isus
Şi să plîngi în asfinţit
Că te-au prins şi răstignit.

VICLEIM

E-aşa ieftină la mine
Blana gingaşei hermine,
C-am înveştmîntat, cucoane,
Două sute de pogoane.

Dacă vrei şi dumitale,
Pot să-ţi dau vreo cinci mantale.
Şi te-ai şi putea alege
Ce-ai poftit, irod sau rege.

Eu, să-ţi spui adevărat,
Aş avea în arătură
Un loc slobod de-mpărat,
Tocmai bun şi pe măsură.

Mişti doar subsuorile,
Ca să sperii ciorile.

Însă rogu-te, grăbeşte,
Că hermina se topeşte.

CE-I FI ȘI TU?

Ce-i fi și tu și ce fel de jivină,
Că scormonești și tu-n lumină?
Încerci să zbori și-ajungi să sai
Ca gărgărița de mălai.
Ai vrea să cînți și zbieri:
N-ai glas, nici àripi, nici puteri.
Te-ai cuibărit pe undeva-ntr-o buche
Și stai în slovă strîns ca un păduche.
Ți s-a spuzit hîrtia pe care umbli-n lat
Și vrînd să te înnalți te-ai cocoșat.

Te-aud și-aș vrea să și te-ascult,
Dar bîzîitul tău nu ține mult
Și-o ia mereu de la-nceput,
Ca un sughiț, o tuse, un strănut.
Ai fi rîvnit să cînți, și-n rotogoale
Să crească larg și cîntecele tale.
Răsuflul ți-este scurt și, întrerupte,
Fărîmele cu-ntregul de-a surda dau să lupte.

Mînia ți-o încerci ca un gîndac,
Și ți-o răzbuni, dar n-ai nici ac
Și nici venin în măruntaiul dumitale.
Te-apăs cu talpa: ies nițele bale.

ROMANȚĂ

Am învățat odată cuvintele-mpreună.
Eu le adun cu pana: și pana ta le-adună.
Am înșirat șireaguri și stihuri amîndoi.
Par ale lui purtate, iar ale mele noi.

Pe strune cîntă și el, pe strune cînt și eu.
Eu cînt, așa-ntr-o doară, ca pentru Dumnezeu.
El îmi pîndește ghiersul cu scripca lui săracă.
Eu nu m-aud. El, silnic, muncește să mă-ntreacă.

Din coarde și din graiuri, din slove și mărgele,
Au fost mai căutate la horă ale mele,
Și fetele, flăcăii le-au prins de la-nceput.
El a scrîșnit, a-ngălbenit și a gemut.

Văpaia stelei albe mi-a tras prin noapte drum.
Lumina lui firàvă se-nneacă grea, de fum.
Trecea încet și viața, și el s-a judecat
Îmbătrînit, și-n suflet smerit și-ngenunchiat.

Fățarnică, vicleană, puhàvă stîrpitură,
Neputincios stătuseși cu tălpile la gură,
Și unghiile-n carne gingia ți le-a ros,
Lipit de întuneric și zvîrcolit pe jos.

Încredințat că pana și omul au murit,
Carìa îți rînjește și rîde, în sfîrșit.
E cam tîrziu. Veninul și el se oțățește,
Și zgîrciurile dure te țin în zece cleşte.

Nădăjduiai, călăul din temnițele mute
Cumva, pe neștiute, ghicind să te ajute.

În ziua cînd crezuseși că ți-ai vărsat amarul
Nu poți să faci cu omul nici ce-a făcut măgarul.

STRIGOI PRIBEAG

Dintre vrăjmașii tăi mai nempăcat,
Unul aține drumul la tot pasul,
Mai ticălos ca toți cîți n-au cruțat
Că te-ai născut, nici pîntecul, nici ceasul.

Slobodă iese luna din pămînt,
Și-n roua ei trăsare nouă floarea.
El nu putea să uite lucrul sfînt
Și-l turbură jignit asemănarea.

Îți dă tiptil ocoale de dihòr.
Ți-ar otrăvi odrasla și ți-ar pune
Foc în pătul, în staul și pridvor,
De nu și-ar teme mîna de tăciune.

Ai fi putut să ți-l agăți de șea,
Și roibul să-l tîrască-n țărna oarbă
Cu funia-nnodată de grumaz, așa,
Pîn' la tocirea oaselor de iarbă. . .

Dar noaptea-n vis, printre strigoii reci,
Vine smerit, și șoapta lui blajină
Îți face rugăciune să-l dezlegi
Și să-l mîngîi cu milă și lumină.

Şi cînd, a doua zi, te-nfruntă iar,
Îl laşi să scuipe bale şi scăpău,
Pentru că ştii că sufletu-i murdar
Se îndoieşte şi că-i pare rău.

BILETE DE PAPAGAL

1

Frontul, slava mea enormă,
M-a-mbrăcat în uniformă.
Te rog, Domnule croitor,
Să mă faci fermecător.
Biceps gras și mădulare.
Vreau să defilez călare.

2

Ce-mi tot vorbești de geniu și talent,
De capul prost, de cap inteligent?
Escrocherii, zorzoane de prisos.
Eu te-aș ruga să fii cuviincios.

3

Ești viteaz, te știu, și-ai fost
Mai ales în adăpost.

4

Cînd traduci, pare că scrii,
Și cînd scrii, parcă traduci.
Ai plecat și parcă vii,
Ai sosit, parcă te duci.

Cînd ai fost, nici nu erai,
Nici măcar și nici niscai.
Ce destin fără de rost!
Azi, cînd vrei să fii, ai fost!

5

Nu-s așa de fioros
Pe cît țip și fac urît,
Căci mă-ntorc numaidecît
Și știu să fac și frumos.

6

Are-o fire minunată
Strălucitul meu amic.
Nu refuză niciodată,
Însă nici nu dă nimic...

7

Te-nvață toți deștepții, scriind, ce-i poezie,
Dar scapă din vedere să-nvețe-ntîi să scrie.

DE ZIUA CĂRTURARULUI

Eşti, cărturare, mîndru, destoinic şi dibaci.
Cum te îmbraci de iute, aşa te şi dezbraci.
În cîteva costume ţi-ai hotărît portretul
Şi-mpaci cu eleganţă pe domnul cu valetul.

Înnalt, stufos şi chipeş, s-ar zice, pe figură,
Că ai un pisc în suflet şi oase de armură.
Călare pe o faimă severă, tu, frumos,
Urcai tîrîş, în zale, şi scările dindos.

Nimic nu te-ntîrzie, căci trebuie s-aduni
În coiful tău cu pene bani, repede şi buni.
Zgîrcit la judecată, aleasă ca din sită,
Cu gloria eşti darnic, cînd lauda-i plătită.

Pitit subt jilţul moale, al fostului Şezut,
Putuşi sluji de cîrpă stăpînului căzut,
Şi-acum o schimbi cu steagul, vărgat,
                                        cu dungi şi stele.
Vei dovedi cu martori că l-ai purtat la piele.

CINE FUGE?

Cine fuge pe barieri,
Alergînd din răsputeri?
Are barba pînă-n brîu,
Cît un snop vărsat, de grîu,
Şi cum fuge şi se duce,
De subt barbă-i saltă-o cruce,
Pe un lanţ de aur gros,
Ca să-i placă lui Hristos.
Aur gros de giuvaer,
Cu trei stele, ca pe cer,
Şi căruţa lui cu foc
Zbiară ca să-şi facă loc,
Pe şoseaua cu grădini,
Peste gîşte şi găini.
Vrea s-ajungă cît mai iute,
Că palatul îi cam pute.
A primit înştiinţare
Că sosesc din depărtare
Viespile de fier, pe sus.
Se-ndoieşte, ca Isus
Să mai facă vreo minune,
Ca în timpurile bune,
Şi grăbeşte a-şi ascunde
Bine părţile rotunde.
Se piteşte-n sat, la proşti,
Cale de vreo patru poşti.
Prea Sfinţite Nicodime,
Patriarh de la Treime,

Proştii fără altă treabă
Se uimesc şi se întreabă
Cum de-ţi uiţi în ceasul rău,
Omule-al lui Dumnezău,
Cu năravuri boiereşti
Turma dată s-o păzeşti?
Binecuvîntata-ţi gură
Ţi-este plină de Scriptură,
Cîtă vreme, gras în ceafă,
Stai la troacă, lîngă leafă,
Şi ierţi cîtemai păcate
Cu trei deşte-ncîrligate.

EPITAF

N-a mîncat și n-a băut
Numai cîte n-o fi vrut,
Terci de zmîrc
Și muguri de tîrn cu sfîrc.

Numai momițe cu cimbru
N-a putut mînca, de zimbru.
Cînd a vrut și-atare carne
Și-a zdrelit gingia-n coarne.

FOAIE VERDE LA PARIS

La Paris, între pahare,
Şed în coate, pe ziare,
Foşti curteni şi foşti boieri,
Cîţiva buni stăpîni de ieri.
De cînd stau pe dinafară
Ei suspină după ţară.
Că se nimeriră toţi
Mari romîni şi patrioţi.
Doar o dat-au şovăit,
Cînd s-au strîns şi au fugit.
Cînd corabia se-nneacă,
Şobolanii, droaie, pleacă.
Din pîrjol, ca de-obicei,
Au tulit-o-n cîrd şi ei,
Cu o muscă pe căciulă,
Groasă-n pîntec şi sătulă.

Truda voastră, măi Ioane,
V-au cărat-o-n geamantane,
S-aibă să benchetuiască
Din sudoare romînească.
Tîlmăcită în valută,
A-ncetat să le mai pută.
Gîndul li se-abate-n ţară,
Însă hoitul, bunăoară,
S-au grăbit cu-ntîiietate
Să şi-l ia-n străinătate;

Cel cu pipota mai mare
Să şi-o puie la păstrare,
Unde sînt asigurate
Miliardele furate,
În depozite secrete,
Încă de pe cînd, băiete,
Se băteau în piept, la Moşi,
Pentru glie şi strămoşi.
Strămoşiile şi glia
Merg cu genealogia.
Poţi fi mare patriot
Chiar de n-ai pierdut de tot
Sîsîitul pe silabă,
Moştenit de la tarabă.

Peste ţări şi peste ape
Ţi-este ţara mai aproape.
Scumpe fură toate celea,
Dar mai scumpă ţi-este pielea.
I-ai văzut? Cînd să răspundă,
Au pierit într-o secundă,
Parcă nici n-ar mai fi fost.
Tu, Ioane, gol şi prost,
Ai rămas pe brazda ta,
A plivi şi secera.
Putregaiul de strînsură
Ajunsese la coptură,
Şi buboiul de pe oase,
Îngrăşat cu vîrf, crăpase.
Haimanaua fără ţară,
Pripăşită şi fugară,
Luînd trecutul cu chirie,
Şi-a făcut şi-o meserie:
Din senin şi dintr-odată,
Se propune exilată.
Maimuţoii ciocoieşti
S-au trezit în tren Bălceşti.

— « Dați-ne cîte-o hîrtie,
În trei limbi, de mărturie,
Că în timpurile grele
N-am gîndit numai la piele
Și că ceasurile mari
Le-am trăit mîncînd dolari. »

Zice unul mai cu vază:
—« Știți că-n țară se votează? »
—« Știrea ne interesează. »
—« Aflu că poporul tot
Merge, om cu om, la vot,
Și, ce nu s-a pomenit
În răstimpul fericit,
Toată breasla, toți golanii,
Tîrgoveții și țăranii,
În opinci și în obiele,
Și muierile, și ele,
Vizitii, grăjdari la noi,
Și ciobanii, de la oi.
Locul nostru, de acuș,
O să-l ia un lăcătuș.
Și-unui advocat samsar
Îi urmează un dogar.
Cum vedeți, mă rog frumos,
Lumea s-a întors pe dos. »

V-amintiți de țara bună?
Lucram bine împreună,
Pîn-a nu se-aprinde casa
Și-a o lua la sănătoasa,
Cu bănet și catrafuse,
Valvîrtej.
—« Ce bine fuse! »
—« Ne scuipam, ne ocăram,
Dar ușor ne și-mpăcam.

Pentru drepturi şi putere,
Alergam după avere.
Cu o mie de pogoane
Nici nu-ţi mai păsa, cucoane.
Cu o mie de hectare
Alegeai un domn mai mare,
Şi cu patruzeci de mii,
Cu cirezi şi herghelii,
Mori, ţiţei, păduri şi sate
Şi-orişice, pe săturate,
Erai autoritate.
Ţi-era voia respectată
În justiţie şi-armată
Şi-l numeai şi îl scoteai,
Orişicînd, pe cine vreai,
Admirînd cum se-nvîrteşte
Totul, tot, pe zece deşte.
Şi desigur, cei mai tineri,
Veri, nepoţi, băieţi şi gineri,
Trebuiau încurajaţi
Să ajungă deputaţi,
Senatori, bărbaţi de stat.
Un mandat de deputat
Era, dragă, o arvună
Care merge dimpreună,
Ca vocala cu-o consună.
Cu silabele „Bu-get"
Aveau dreptul, get-beget,
Să se-nfrupte din belşug,
Ca viţeii, care sug.
Nu e ţara lor, cînd vor?
Nu e maica, vaca lor?
Nu mai ştiu care netot
Născoci un singur vot,
Că acum, după război,
Voturile sînt la fel.
Coconaşul
Cu rîndaşul

E totuna și egal.
Ce dezmăț! Și ce scandal!
Trei colegii erau rele?
Vai de păcatele mele!
Uite, parcă mi-e rușine
Că votează orișicine.
Vrei să fii și tu ca mine?
Ți-arătam eu, stăi nițel,
Că nu sîntem toți la fel.
Cînd vedeam că te întreci,
Te turnam, legat, la beci.
Vreai și tu să te alegi,
Nemîncat de ani întregi,
Și să faci, tu, alte legi?
Zău? De fiștecare falcă
Te-alegeai cu o scatoalcă,
Să n-o uiți cît mai trăiești,
Să nu uiți nici cine ești.
Dacă nu-i mai dam de fund,
Luam și urna s-o ascund.
Cei mai buni alegători
Ne votau de zece ori.
La prostime, mai tîrziu,
Dam cinzeaca de rachiu,
Și, de fitece fițuică,
Polul și un chil de țuică.
Cîștigam așa un loc,
Numai cu un boloboc.
Sigur ca să fii de tot,
Sculai și pe morți la vot.
Minunata de metodă
Îi tihnise și lui Vodă.»

Oratorul de la chef
Părea să fi fost un șef.
Cauză, necauză,
Se făcu o pauză.

Dar în masă, de odată,
Se porni un pumn să bată.
Însemna, din asistență,
Că grăiește-o excelență.
Spînului, ca o femeie,
Îi venise o idee.
Își trecu mîna prin păr
Şi grăi, într-adevăr:
—« Vreau să știți ce m-am gîndit,
De trei zile nedormit.
Nu glumesc, nu spui povești...
Să le scrim la București...
Că le-am da, din timp, și lor,
Hotărît un ajutor.
Prin tocmeli și înțelegeri,
Să le facem noi alegeri,
Cum știm noi și le-am făcut,
Pe tipìcul cunoscut.
Avem leacuri și rețete
Încercate și concrete.
Pentru fel de fel de cazuri,
Mutre, nazuri și necazuri,
Sfori sucite-n zeci de chipuri,
Chiuluri, panglici și tertipuri
Şi, de s-ar ivi buclucul,
Mîngîieri cu cauciucul.
Mă aștept, că, mai apoi,
Să ieșim la vot și noi.
Dar nu punem în scrisoare:
„Domnule" sau „Frățioare",
Sau: „Stimate", „Onorate",
Titluri vechi și perimate,
Ci, dibaci cum sîntem iarăși,
Vom începe cu: „Tovarăși".
Cred că, recunoscător,
Cel mai mare-n rîndul lor
Ne dă-ndată, tuturor,

Şi moşiile-ndărăt,
După cum o să v-arăt,
Şi astfel, mai dai, mai lasă,
Ne vedem iar domni acasă.
Cît priveşte monarhia,
S-a schimbat filosofia.
Am ajuns de cîţiva ani
Democraţi republicani.
Suveranul, mult iubit,
E de altfel absorbit
De supreme interese,
În gîlceavă şi procese,
Testamente şi-mpărţeală
De moştenire regală.
Într-o ţară depărtată,
A chemat în judecată
Şi pe fosta ţiitoare,
Una din moştenitoare, —
Grijuliu că banii-i scapă, —
Şi pe taică-su din groapă.
Mîndră, sfîntă dinastie,
Ai căzut în ţigănie.
Este vremea, se-nţelege,
Să-nnălţăm pe noul rege,
O prăjină-n Cişmigiu,
Cu o teacă şi-un chipiu.
Trebuie iar înţeles,
Să scrim clar şi-n chip ales,
N-avem la Paris, prezente,
Toate marile talente,
Minţile mai eminente,
Toate penele măiastre,
Strînse-ale culturii noastre?
E ştiut, cultura toată,
Ca şi noi, îi exilată,
Şi, ca să vorbim deschis,
Elita-i aci-n Paris,

Şi adevăratul stil,
Neaoş, scrie în exil.
N-avem un trecut şi fapte?
Oare nouă sute şapte
Nu-i al nostru, domnii mei?
N-avem scopuri, nu idei?
Nu-i ideea cea mai bună
Că fugirăm împreună?
Daţi-mi ţara îndărăt
Şi ce pot am să v-arăt.
Am concepţii în exil,
Şi poporu-i imbecil.
Faci din el ce vrei şi-ţi vine,
Ca să rabde ştie bine.
Rabdă tot şi tot înghite
Timpuri nemaiisprăvite.
Ca înghiţitoarea lui
Alta-n lumea asta nu-i.
Dă-i borhòt şi muci şi sînge,
El înghite, nu se plînge.
Cine vrea, cum vrea îl minte,
Imbecilul e cuminte,
Zece veacuri şi răbdarea
I-au lărgit înghiţitoarea.
Cu cinzeaca şi cu fleica
Uită tot şi toate neica,
Şi pe mă-sa şi pe ta-su
Şi ne creşte nouă nasu.
În temeiul căpătat
Orişicare ipistat
Este şi bărbat de stat.
Asta, vezi, de noi se ştie
Şi avem psihologie.
De asemenea se ştie
Că plutim în poezie
Şi, fugind accelerat,
Ne-am găsit şi adunat.

Şi cu toate că-n absenţă,
La mezat şi-n concurenţă,
Să ne scoatem pe furiş
Ochii am ţinut morţiş.
Să avem vreo cinci guverne,
Cu miniştri de Externe,
Dreapta, stînga şi mijlòcul.
Şi ne-ntoarcem şi cojocul.
Mai avem şi cîţi fugari
Tot atîţia cancelari.»

Într-adins ori din greşală,
Prin Paris trecea Păcală,
În iţari, cu traista-n băţ,
Se brodi pe la ospăţ
Şi,-mbucînd din mămăligă,
I-auzea de jos că strigă.
Zise-n sine: «Să mă sui
Şi trei vorbe să le spui:
Pùneţi-vă pofta-n cui!
Ce a fost s-a isprăvit,
Ce-aţi cătatără-aţi găsit.
Îngrijiţi mai abitir
De guverne-n cimitir
Şi mîncaţi şi înghiţiţi
Banii ţării măsluiţi.
Eu v-aş mai ura atît:
Să vi se oprească-n gît!»

EPITAF

Și-a făcut înghițitoare
Pe pofta lui de mîncare.
Toate bunătățile
I-au mînjit mustățile.

Au trecut prin burta lui
Iezii, mieii cîmpului
Și-a-nvățat cum să prăjească
Sos cu pasăre cerească.

Miorița i-a plăcut
Cu nucșoară și năut,
Și pentru privighetoare
Avea altfel de frigare.

MORMÎNT ÎN DRUM

Ţărani, femei, pe drumul de Periş,
Îngenunchiaţi pe dîmbul strîmt şi frînt,
Între lumini înfipte în pămînt,
Veghează un copil cu ochii-nchişi.

O pată crudă-n calea de pietriş
Arată locul sîngelui plăpînd,
Şi peste chipul micului mormînt
Cad lacrimile şterse pe furiş.

Ce vagabond de spaţii şi smintit
A dat peste păpuşa lor de fată
Şi, sfărîmînd-o, bravul, a fugit?

Trecuse-n goană cu maşina aia
Flăcăul ţării, scurt, ca o săgeată,
Grăbit să-şi ia cafeaua la Sinaia.

CRISTELNIȚA

Mitropolitul cînd l-a botezat
A spus că era gata să-l înnece,
Nu c-ar fi fost cristelnița prea rece,
Dar că s-ar fi născut și el căscat.
În neamul lui, al treilea din leat,
Toți s-au născut căscați, că trece,
Din tată-n fiu, meteahna-n cîte zece,
Și semnul de blazon e-asigurat.
Oricine poate, măre, să-l audă
La un mesaj de anul viitor.
Îngaimă fraza, geme și asudă.
Și orișicine poate să-l cunoască,
Din fuga de mașină cu motor,
Că umblă mut și surd și gură-cască.

MESAJUL

De fiecare început de an
El ne citește cîte o scrisoare,
De prin văzduh, din lunga depărtare,
C-a mai făcut un plod, un roșcovan.

Rozîndu-și vorbele, ca un ciolan
Le morfole-n gingii și-nghițitoare.
Ce are? Gîlci în beregată, oare?
Și-i trebuia un an de-așa elan?

Dacă și timpul vostru va dura
O să mai faci o forfotă de crai,
Englezi, franțuzi, nemți, belgi et caetera.

Sporește-ți seminția, Majusculă,
De onkli, tante, mutere, și hai!
Că țara n-are mușiță destulă.

ALTEŢĂ

Ţi-ai cam greşit, Alteţă, cariera.
Că eşti frumos şi ai pe cal ţinută,
Nici un sergent-major nu mai discută,
Căci te-a văzut călare la Pipera.

Eşti cunoscut şi la Madera,
În sud, unde matrozii te salută,
Cheflii şi ei ca Prinţul, sută-n sută,
Şi grecii pripăşiţi prin porturi. Kalispera!

În Bucureşti, scoteai din garduri parii
Şi dărîmai pereţi şi felinare
Şi te băteai în parte cu birjarii.

Că-n limuzină eşti viteaz, te ştiu,
Doar capului i-am pune o-ntrebare:
Nu i-ar tihni mai bine vizitiu?

EPITAF

Hoitul de subt piatra mea
Şi-a dus viaţa pe saltea.
Toate păcatele grele
I-au fost pături și saltele.

N-a avut atîtea sugeri
Cîte ţîţe şi cîţi ugeri
La tot ceasul
I-au lovit gura şi nasul.

CANCELARUL

Ne-am întrebat adesea, cioclovină
Dibace-n măsluirile externe
Şi răsturnată leneş între perne,
Pe arcurile moi, de limuzină,

Ce fel de neam aveai la origină,
Căci numele, din cîteva guverne,
Nu sună, n-are ritm şi nu se-aşterne
Pe graiul nostru, cu şoptirea lină.

Te-am ascultat vorbind de-o Romînie
De care parcă nici n-aveai habar,
Ca de-o problemă de geometrie,

Şi ţuguiat la limba ta de iască,
Am înţeles că scoţi din buzunar
Şi sugi cîte-o bomboană englezească.

A FOST, N-A FOST?

Se povestește că aveam un rege,
Cum, care, cînd? cătai și întrebai.
Îl căutai, ca-n sacul cu mălai,
Un bob de mei și n-aveai ce alege.

Din povestire spusă te mirai
Că n-ajungea din fapte să se-nchege
Și nu aveai din pleavă ce culege,
Pribeagă umbră, praf și mucegai.

Fugar de neam, de timp și de popor,
Stins ca un muc și rece ca un ciot,
N-avea răgaz, de-a fuga călător.

A fost? N-a fost? rămîne să se știe,
Fugind mereu, el a fugit de tot
Din țara guvernată de o fotografie.

MARELE CIOCLU

De-o viață mă tot îngropi,
Dus de fauni, ca de popi.
Trăgînd zodia la sorți,
Mi-au ieșit mai multe morți
Și-apucaseși să mă-nveți,
Tot cu vieți și cu nevieți,
Și cu alte tinereți.
Ajunsesem să mă port
Cînd mai viu și cînd mai mort,
Îndurînd cîteva sute
De morminte neștiute.
Mă și-ngropi, dar mă și-nvii,
Fire-ai proslăvit să fii!
Ești un cioclu sibilin,
Poreclit în cărți Destin.

La oricare moarte-a mea
Ori aprinzi, ori stingi o stea,
Una vie, alta moartă,
Ca o candelă cu toartă.
Pe cea moartă o trezești
Cu șoapte vrăjitorești.
Celei vii îi stingi obrocul
De-a noroc și nenorocul,
Ca-n descîntece și-n rune,
Cu o apă și-un cărbune.

Mă gîndeam, de cîte ori
Începeai să mă omori,
Ce-am făcut şi ce-ai cu mine,
Ce fac rău şi ce fac bine?
Vechi ostaş al vieţii dîrji,
Ori în luptă, ori în cîrji,
Ori viteaz, ori şi înfrînt,
Ziua-n cer, noaptea-n pămînt,
M-am supus, şi mă frămînt.

Dar, spre groapă, ce alaiuri
De cimpoaie, scripci şi naiuri!
Cîte buciume şi strune
Dau a jale să răsune!
Flautele bocitoare
Gem jelind la-nmormîntare.
Cînd mă scoli, la trebuinţă,
Strigă-n vînt a biruinţă...
La răspîntii, e sobor:
Umbre lungi în umbra lor.
Din popas într-alt popas,
Lumînări de parastas.
Sau mă crezi, sau nu mă crezi,
Isonu-i purtat de iezi.
Însuş Pan porneşte corul,
Drept în şolduri, cu piciorul.

Vine din mitologie
Şi o muscă argintie,
De prin vremuri vechi, străvechi
Şi, ciupindu-i de urechi,
Încep să se scuture
Iezii, ca de fluture,
Iar albinele, cînd pot,
Le ling mierea de pe bot,

Findcă iezii le-au tot supt
Caprele, pe dedesubt.

Un flăcău, văzînd că-i joc,
Şi cătînd să-şi facă loc,
În mulţime să pătrunză,
Cîntă din buze şi frunză.

Còlo-n drum, nişte gheboşi
Bat în palme bucuroşi.
Dar gheboşii iar se-nşeală
Şi nu ies la socoteală.
Bocetele sînt cîntate,
Jumătate fluierate,
Şi convoiul, ca să-mi placă,
În loc să mă plîngă, joacă
Hora mare şi măruntă,
Ca la chef şi ca la nuntă.

Ai vrea, cred, să te răzbuni
Că şi eu încerc minuni.
Cum te-ntorci niţel din spate,
Îţi văd cheile-nşirate
Şi-ţi fur, cînd se-ascunde luna,
Din curea tot cîte una,
Şi cu ele pìpăi toate
Lacătele încuiate...
Să le rup, bătu-m-ar vina,
Nu pot, mînca-le-ar rugina.

După cît pot să-nţeleg,
Nu sînt om ca lumea,-ntreg.

Cînd pămîntul doarme dus,
Ochii-mi umblă tot pe sus,
După stele logostele,
Să mai fur una din ele.

Sînt pe drept și-adevărate
Hoț de taine fermecate,
Şi-orice-ai vrea să-mi faci tu, mie,
Nu mă las de-așa hoție.

TABLA ALFABETICĂ A POEZIILOR

după primul vers

*

după titlu

CUPRINS

FABULE

COPILĂREȘTI

ADDENDA

Tabla alfabetică a poeziilor

